

V. Совецький період, повоєнні роки (1945-91)

Енциклопедії:

Енциклопедія українознавства в двох томах / Під головною редакцією проф. д-ра Володимира Кубійовича і проф. д-ра Зенона Кузеля. Том перший. Мюнхен; Нью-Йорк: Вид-во «Молоде життя», 1949⁸⁰.

[Кн. I] 1-368 с.

[Кн.] II. [4], 369-800 с.

[Кн.] III. [4], 801-1230 с.

Редакційна колегія: проф. Глобенко Микола, проф. інж. Димінський Роман, проф. д-р Полонська-Василенко Наталія, проф. д-р Шерех Юрій, секретар Редакційної колегії: Янів Софія, карти і діаграми роботи д-ра Кулицького Миколи.

Редактори відділів:

I. **Загальна частина** – проф. д-р Кузеля Зенон.

II. **Фізична географія і природа** - проф. д-р Кубійович Володимир.

III. **Людність** – проф. д-р Кубійович Володимир.

IV. **Етнографія** – проф. д-р Петров Віктор.

V. **Мова** – проф. д-р Рудницький Ярослав.

Про Рудницького: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 278-279.

VI. **Археологія, Історія** - проф. д-р Пастернак Ярослав, проф. д-р Крупницький Борис, проф. д-р Оглоблин Олександр, проф. д-р Кубійович Володимир.

VII. **Церква** – проф. д-р Чубатий Микола.

Про Чубатого: Дорошенко Дм. Огляд укр. історіографії (1923). С. 198; Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 388.

VIII. **Право** – проф. Окіншевич Лев.

IX. **Культура, загальна характеристика** – проф. д-р Кульчицький Олександр.

X. **Література** – проф. д-р Шерех Юрій.

Про Шевельова: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 299

XI. **Просторове мистецтво** - проф. д-р Січинський Володимир.

XII. **Театр, музика, танок** – доц. Гаєвський Валентин, доц. д-р Лисько Зенон, проф. д-р Шерех Юрій.

XIII. **Кіно, фото радіо.**

XIV. **Наука, освіта, виховання** - проф. д-р Витанович Ілля, д-р Терлецький Маркіян, проф. д-р Шерех Юрій, доц. д-р Янів Володимир.

---

⁸⁰ Післяслово, вміщене у третій книжці першого тому, має наприкінці дату: «Сарсель, травень 1952 року».

XVI. **Бібліотеки, архіви, музеї** - проф. д-р Кузеля Зенон.

XVII. **Народне господарство** - проф. д-р Васильів Микола, проф. д-р Кубійович Володимир.

XVIII. **Суспільство** – доц. д-р Янів Володимир.

XIX. **Народне здоров'я, Фізична культура** - проф. д-р Плющ Василь.

XX. **Військо** – ген. Шандрук Павло, доц. д-р Горбач Олекса.

Рец.: Млиновецький Р. [Бжеський Роман.] Голод на Україні і «таємнича рука». Торонто, 1982. 308 с.

Зміст: Передмова (С. 3); М-ин Д. Про географію України (С. 4-10); Голод на Україні і «таємнича рука» (С. 11-31); Чому говоримо, пишемо і протестуємо, згадуючи лише голод 1933 року? (С. 32-57); Додатки. Ч. I (С. 58-75); Паклен Р. Медична опіка в ССРСР і зріст населення (С. 76-91); Хто ж був справді «головним редактором» т. зв. «Енциклопедії українознавства» (С. 92-133); У чийому інтересі? (С. 134-268); Кілька слів до читача в справі підпису автора (С. 269); «Плян до душі» провалиться (С. 270-271); Примітки (С. 272-275); Додатки. Ч. II (С. 276-307).

Романенчук Богдан. Азбуковник: Енциклопедія укр. літ-ри. Філядельфія: Київ.

Т. 1: А-Б. 1966. 472 с.

Т. 2: В-Г. 1973. 535, [1] с.

Про автора: Т. 1. С. 12.

Рец.: Лев Василь // Українська книга. Philadelphia, Pa., Травень-червень. Ч. 2. С. 58-60.

Довідники:

Малий Адресар українського організованого життя на Чужині, 1949. Без місця: Накладом Комісії Допомоги Укр. Студентству, [КоДУС; 1949]. 48 с.

Weresh Wasyl. Guide to Ukrainian-American Institutions Professionals and Business. [New York, 1955.] 336 p.

Із змісту: Mudry Wasyl. Ukrainian Immigration in the U. S. A.: Beginnings of Ukrainian Immigration (С. 5-17); Kolody Hr., Steciuk B. Physical and Spiritual Development of Ukraine (С. 19-45); Doroshenko Wolodymyr. Chronological Dates of the History of Ukraine (С. 46-58); List of the Ukrainian Churches and Clergymen in the U. S. A. (С. 59-71); Choir Directors (С. 72-76); Ukrainian Catholic Clergy in other Countries (С. 77-84); Ukrainian Orthodox Church in America (С. 85-88); Ukrainian Orthodox Church in America under the Patriarchate of Constantinople (С. 88-91); Organizations [from A to Z] (С. 93-180); Doroshenko Wolodymyr. Ukrainian Press in the U. S. A. (С. 181-190); Ukrainian National Homes and Clubs (С. 196-200); Biographical Sketches [from A to Z] (С. 207-287); Ukrainian Organizations outside the United States (С. 290-293); Business Directory (С. 294-297).

Метабібліографія:

Кац Р., Шеліхова Ніна Митрофанівна (1905-1984). Про стан історичної бібліографії на Україні // УІЖ. 1958. № 5.

Крип'якевич Іван Петрович (1886-1967). Бібліографія історії України в дожовтневий період // УІЖ. 1958. № 5. С. 166-170.

Фесенко Андрій Володимирович (1915 – 26 VI 2000, Вашингтон). До питання української бібліографії закордоном // ЗНТШ. Том 185. 1969. С. 97-112 (= Збірник Філологічної секції НТШ. Том 34).

Доповідь, прочитана на об'єднаному засіданні мовознавчої та бібліографічної комісії НТШ 1 VI 1968 у Нью-Йорку. Дату смерті встановив Вадим Смогитель за записом у соборі Іоанна Предтечі Рос. закордонної церкви (Вашіngтон).

Гуменюк М. П. Українські бібліографи XIX – початку XX ст. Х., 1969.

Рец.: Гавриленко Віталій. Лоцмани книжкового моря // Жовтень. 1970. № 6. С. 142-143.

Корнейчик Ігор Іванович (1924-1974). Історія української бібліографії: Дожовтн. період. [Харків:] Кн. палата УРСР, 1971. 374 (+ 2) с. 4100 прим.

Рец.: Каганов Исаак Яковлевич. Капитальное исследование // Советская библиография. 1972. № 4 (134). С. 92-96; Паравійчук Андрій Григорович. Нариси з історії української бібліографії // Архіви України. 1972. Березень-квітень. № 2 (112). С. 91; Полек В. Т. // Українська мова і література в школі. 1972. № 6. С. 87-89; Сороковська Софія Володимирівна // УДЖ. 1972. № 9. С. 136-138; Герасименко В. Я. // Там само; Сарбей Віталій Григорович. Шляхи української бібліографії // Вітчизна. 1973. № 3. С. 206-210.

Некролог: Ігорь Іванович Корнейчик // Советская библиография. 1974. № 2 (144). С. 86.

Наприкінці передмови сказано: «Автор висловлює глибоку подяку за допомогу в роботі О. І. Дею, Ф. П. Максименку і М. О. Морозу. З теплим почуттям вдячності він згадує також корисні поради І. Я. Айзенштока, В. Я. Герасименка і небіжчиків Ю. О. Меженка та М. І. Ясинського» (С. 9). Примірник Ф. П. Максименка має інскрипт: «Дорогому Федору Филипповичу Максименко с самыми теплыми чувствами и неизменной благодарностью. И. Корнейчик. Харьков. 3 авг. 1971 г.»

Соколишин Олександр (нар. 8 IX 1914, м. Чернівці). Бібліографічна хроніка // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1971. Січень-березень. Ч. 1. С. 24-25.

Із змісту: Нові бібліографії. Бібліографи (Петро Гой, Дмитро Штогрин, Максим Бойко, Микола Кравчук та Василь Луців) працюють. Реєстрація рідкісної України.

Егорнова Л. А. К вопросу о разграничении понятий «история библиографии», «библиографическое источниковедение» и «библиография библиографии» // Федоровские чтения, 1979. М., 1982. С. 120-124.

Справочник научного работника: Архивы, документы, исследователь / Авт.-сост. Юрий Миронович Гроссман, Виталий Наумович Кутик. Изд. 2. Льв., 1983.

Magocsi Paul Robert. Ucrainica Collections and Bibliography in North America: their current status // Journal of Ukrainian Studies. [Vol.] 23. Winter 1987. № 2. P. 77-91.

Бойко Максим (1912-). Українська бібліографія материка і діаспори. Bloomington, 1989.

Псевдоніми:

Масанов Иван Филиппович (18 V 1874, с. Новое Владімір. губ. – 25 II 1945). Словарь псевдонимов русских писателей, ученых и общественных деятелей / Всесоюзная книжная палата. Подготовил к печати Ю.И.Масанов. Ред. Б.П.Козьмин. Т. 1-4. М., 1956-1960.

Т. 1: А – И. М., 1956. 442, [2] с. Тираж 20 000 экз.

Т. 2: К – П. М., 1957. 387, [1] с. Тираж 15 000 экз.

Т. 3: Р – Я. М., 1958. 415, [1] с. Тираж 15 000 экз.

Т. 4. М., 1960. 558, [2] с. Тираж 12 000 экз.

Із змісту: Алфавитный указатель авторов (Т. 4. С. 23-553); Исправления (Там само. С. 555-556); Дополнения к алфавитному указателю авторов (Там само. С. 556-557). Дати життя включають подеколи число й місяць, подано також місця народження й смерті. До кожної особи подано дефініцію.

Додатки й виправлення до словника складають чимало бібліографію. Напр., у 67 пам'ятці клубу «Вятские книголюбы» (Киров, 1979) Є.Д.Петряев оприлюднив псевдоніми 42 авторів.

За оцінкою Ол. Дея (С. 8), українські матеріали подано у словнику слабо, у виданні виявлено деякі помилки й перекручення (Там само. С. 9). Тим часом це не зменшує ваги праці Масанова, якою постійно користувались тисячі вчених протягом десятиріч. Словник містить силу матеріалів про авторів, що народилися чи померли на території України, друкувались у виданнях, що виходили російською мовою в Україні.

Дей Олексій Іванович (30 III 1921, с. Синявка Чернігів. обл. – 6 VIII 1986, Київ). Словник українських псевдонімів та криптонімів, XVI-XX ст. К.: Наукова думка, 1969. 559 (+ 1) с.

Понад 10 000 псевдонімів і криптонімів. 10 000 прим.

Із змісту: Алфавітний покажчик авторів (С. 433-557).

Ні дат чи місць народження й смерті ніде немає, так само жодних дефініцій.

У тексті словника псевдонімів чимало покликів на архівні матеріали (І.Калиновича), передусім ЦДІА у Львові, каталоги бібліотеки НТШ та ЛНБ, інформації авторів, редакційні примірники «Ради» та «Громадської думки», Інституту літератури, відділу рукописів ЦНБ АН УРСР та ЛНБ, збірку автобіографій М.Плевака тощо.

Рец.: Півторадні Василь. Рад. літературознавство. 1969. № 12. С. 76-82; Родько Микола. Давно очікуваний // Жовтень. 1970. № 7. С. 134-139; Хинкулов Леонид Федорович (1911-). Что в имени?.. Любопытная история с Аверьяном Любопытным и другими // Радуга. 1970. № 11. С. 166-171.

Про вид.: Білокін С. І. До питання про авторство «Словника українських псевдонімів»: Док. і мат. // *Marra mundi*: Зб. наук. праць на пошану Ярослава Дашкевича з нагоди його 70-річчя. Львів; К.; Нью-Йорк, 1996. С. 830-874.

Про Ол. Дея: Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 91-92.

Книгознавство:

Фесенко Андрій. Український ренесанс 1920-х років у книгознавстві та його відгуки // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1972. Січень-березень. Ч. 1. С. 3-11; Травень-червень. Ч. 2. С. 42-49.

Англомовна україніка:

Weres Roman, син Дмитра (27 XI 1907 - ?). Index of the Ukrainian Essays in Collections published outside the Iron Curtain in the years 1963-1978. Vol. 1-9. Chicago, 1967-78.

Розписано 59 назв укр. періодичних видань та збірників.

Про Вереса: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 357.

Соколишин Ол. Бібліографія україніки англійською мовою: Огляд її стану і джерел у вільному світі // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1971. Квітень-червень. Ч. 2. С. 77-81; Жовтень-грудень. Ч. 4. С. 106-109; 1972. Січень-березень. Ч. 1. С. 11-17.

Sokolyshyn Aleksander. Ukrainian Selected and Classified Bibliography in English. New York; Munich; Chicago, 1972.

Ukrainians in North America / Comp. by Halyna Myroniuk and C. Worobec. St. Paul; Toronto, c 1981.

Wynar Bohdan S. (нар. 7 IX 1926, Львів). Ukraine: A Bibliographic Guide to English-Language Publications. Englewood, Colorado: Ukrainian Academic Press, A Division of Libraries Unlimited, Inc., 1990. xiii, [1], 406 p.

Зміст: Contents (vii-ix), Introduction (p. xi-xiii), General Reference Sources (p. 1-21), Art and Architecture (p. 22-35), Economics (p. 36-54), Education and Culture (p. 55-67), Ethnic Studies (p. 68-101), Folklore (p. 102-105), Geography and Travel (p. 106-109), History and Political Science (p. 110-270), Language and Linguistics (p. 271-284), Literature (p. 285-329), Performing Arts (p. 330-337), Philosophy, Sociology, and Demography and Statistics (p. 338-344), Religion (p. 345-364), Index (p. 365-406).

Описано й проанотовано 1084 поз., включаючи монографії, докторські опубліковані та неопубліковані дисертації, збірники, симпозиуми, фестшрифти та ін. вид. неперіодичного характеру, що стосуються укр. історії та культури. В аналітичних анотаціях зроблено численні поклики до споріднених праць, нерідко також і в неанглійській мові. Наприкінці анотації подано поклики на рецензії, опубліковані в наукових журналах. Крім 13 розділів, матеріал структуровано в десятках підрозділів та окремих предметних секціях.

Дж.: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 364-365.

Сховища:

Каталог відсутніх видань в Державному архіві Книжкової палати УРСР. X., 1966. 112 с.

Для службового користування. Тираж 300. Книжки Б.Антоненка-Давидовича, В.Винниченка, О.Вишні, Б.Грінченка, М.Грушевського, В.Затонського та ін. Перелік видань, втрачених у роки Великої Вітчизняної війни. Розділи: Книги (С. 3-89), Журнали (С. 90-112).

Immigration History Research Center: Ukrainian American Collection: A Brief Description, 2 nd edition / Compiled by Halyna Myroniuk and Maria Myroniuk; University of Minnesota, 1981. 24 p.

Stevens Mary. Guide to the Slavic and East European Resources and Facilities of the University of Toronto Library. Toronto, 1987. 37, [3] p.

Boshyk Yury. A Guide to the Archival and Manuscript Collection of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S., New York City: A Detailed Inventory. Edmonton, 1988.

Книжковий репертуар:

Бачинський Євген. Українська друкарня в Женеві, [1876-1952] // Науковий збірник / УВАН у США. [Том] П. Нью-Йорк, 1953. С. 58-105.

Реєстр друків, 1876-1917 (С. 94-104). 112 записів.

Быкова Татьяна Александровна (1893-1975), Гуревич М. М. Описание изданий гражданской печати 1708 – январь 1725 г. Москва; Ленинград: АН СССР, 1955. 624, [4] с.: илл. и табл., 8 вкл. л.

Бачинський Леонід Васильович (28 II 1890, Катеринослав – 25 VI 1989). Книжкові видання в Клівленді від 1915 року // На слідах. 1956. Ч. 2 (6). С. 17-19.

53 назви, 1915-1955.

Запаско Яким Прохорович (28 VIII 1923 – 2 X 2007), Ісаєвич Ярослав Дмитрович (нар. 7 III 1936, с. Верба Дубенського пов. Волинського воеводства, нині Рівненщина). Пам'ятки книжкового мистецтва: Каталог стародруків, виданих на Україні, 1574-1800. Кн. 1-2. Льв.: Львів. ун-т, 1981-1984.

Центральна наукова бібліотека ім. В. І. Вернадського: Каталог фондів: 1. Бібліотечні колекції. Вип. 1. Б. Д. Грінченко. К.: ЦНБ ім. В. І. Вернадського, 1988. 958, [2] с.

2641 поз. 500 прим. З огляду на цензуру в іменному покажчику знято поклики на видання С. Петлюри (№№ 1259, 1825). Нині окремих видань у наявності немає (напр., № 994)⁸¹. **Біблія** (№№ 994, 1384, 2519). Видання **із книгозбірень** Д. Каменецького (№ 1134), Ол. Тишинського (№ 1654), Ю. та В. Леонтовичів (№ 2153) та К. Михальчука (№ 2625). Видання **з інскриптами** В. Антоновича (№ 1513), А. Берло (№ 1513), В. Богородицького (№ 1259), С. Єфремова (№ 1259), І. Каманіна (№ 1513), В. Липинського (№ 1259, 2122), О. Лотоцького (№ 1259), Ф. Матушевського (№ 2122), К. Михальчука (№ 1259), В. Олександрова (№ 994), І. Франка (№ 1259) та ін. **Відбитки** (№№ 1259, 1350). Видання **з виправленнями** автора – В. Перетца (№ 1259). **Рукописи**: «Реєстр сколко издержано 1770-1778» (№ 1641, 216 арк.), «Дніпро реве», музика Д. Січинського (№ 2594). **Коректурний** відбиток третього вид. «Як жив український народ» Б. Грінченка (№ 1853). Видання Л. Боровиковського **переписав** з друкованого Б. Грінченка (№ 1002). **Повні** комплекти період. видань: «Вольное слово» (№№ 1465-67), «Згода» (№ 2603), «Маяк» (№№ 2602-03), «Новини» (№ 2131), «Сяйво» (№ 2606), «Тепла роса» (№ 2603), «Черниговский листок» (№ 1464), «Чорна рада» (№ 1472). Відзначено **дефектність** окремих видань (№№ 996, 1653, 1973, 2530).

Із змісту: Городоцький музей: №№ 200, 2024; **Покажчики:** № 1367; **Програми:** №№ 674, 740, 2120, 2536, 2550, 2620; **Видавництва:** «Благотворительное общество»: №№ 1074, 1083, 1560, 1587, 1851, 1880,

---

⁸¹ Україномовна книга у фондах Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, 1798-1923. Бібліогр. пок. Т. 1-3. К., 2003.

2138, 2150, 2313, 2540; «Боротьба»: № 2241; «Будучина»: № 2219; «Буревістник»: № 2227; «Вид-во ім. Б. Грінченка»: № 1902; «Відродження»: № 2567; «Вік»: №№ 60, 627-629, 631, 1059-70, 1636, 1797-1806, 1814, 1833, 1840, 1849-50, 1916, 1918, 1934, 2002, 2058, 2107, 2244, 2254-56, 2467; «Волосожар»: №№ 1877, 2261; «Вси Гуртом»: №№ 1030, 1229, 1232; «Дзвін»: №№ 1077, 1875, 1920, 2086, 2178, 2454, 2633; «Діло»: № 2092; «Дністер»: № 1897; «Життя й мистецтво»: №№ 2263, 2515; «Задруга»: № 2548; «Запомога»: №№ 1078,... 2116-17, 2140, 2179; «Запорожжя»: № 2483; «Знаття – то сила»: № 1730; «Зоря»: №№ 1951, 2257; «Іст. белетристика»: 2533; «Кадима»: № 1961; «Коштом і заходом Вас. Яворського» (№ 2043); «Криниця»: №№ 1554, 1796, 1912, 1935, 2555; «Лан»: №№ 953-954, 2124; «Молода Україна»: № 2077; «Надія»: 1667, 2053; «Наша кооперація»: № 2516; «Наша хата»: № 2510; «Нашим дітям»: №№ 1733, 2185, 2522; «Нове життя»: № 1904; «Початок»: № 2228; «Праця»: №№ 1873, 2561; «Промінь»: №№ 2494, 2511, 2553; «Просвіта»: №№ 549-576, 580, 602-604, 609, 1379,... 2198, 2322, 2470-71, 2479; «Ранок»: №№ 1051, 1553, 1889, 1921, 2105, 2127, 2491; «Рідна хата»: № 2055; «Рух»: № 2043 (С. 734); «Село»: № 1794; «Сел. книжка»: № 1878; «Серп»: №№ 1948, 1982-83; «Сніп»: №№ 1979, 2531; «Степ»: № 2475; «Струмок»: № 1746; «Сяйво»: № 1686; «Укр.-руська вид. спілка»: №№ 1323, 1393-1461, 1933, 1956, 2564; «Укр. учитель»: №№ 1129, 1373, 1559, 1907-11, 1927, 1975, 1984, 2059, 2072, 2090; «Час»: №№ 1622, 1659-60, 1815, 1876, 1879, 1885-86, 1895, 1923, 2226, 2266, 2481, 2484; «Червоний прапор»: № 2628.

Рец.: Білокінь С. Парадокс престижу і фаховості // Книжник. 1990. № 1. С. 20-25.

Видавництва:

Сірий Юрій [Тищенко Юрій]. Із спогадів про українські видавництва: ["Лан", "Дзвін"] // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авгсбург: УВАН, 1948. С. 38-47.

До історії наших видавничих змагань на чужині // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авгсбург: УВАН, 1948. С. 62-64. Підп.: Д. С.

Видавництво "Шляхи на Україну" (Ганновер, 1945-) та Бібліотечка "Нашим дітям".

Метабібліографія:

Pelenskyi Ie. (1908-1956). Ukrainica в західно-європейських мовах: Вибрана бібліографія. Munchen: Бистриця, 1948. 112 с. (= ЗНТШ. Том 158).

Пеленський Є. Ю.; Кузеля З. [Пеленський Євген; Кузеля Зенон.] Бібліографія: Історія української бібліографії // Енциклопедія українознавства. Том 1. Мюнхен; Нью-Йорк, 1949. [Кн.] III. С. 966-969.

Левашева З. П. Библиография русской военной библиографии: Систематич. перечень основных библиогр. указателей с нач. XIX века до Великой Октябрьской соц. революции / Под ред. П. И. Карклина. М.: ГБЛ, 1950. 59 (+ 2) с. 349 записів.

Берльштейн Альфред. Бібліографія бібліографій // Науковий збірник / УВАН у США. [Том] II. Нью-Йорк, 1953. С. 185-186.

Сокурова М. В. Общие библиографии русских книг гражданской печати 1708-1955. Изд. 2. Ленинград, 1956.

Hahn W. Bibliografja bibliografji polskiej. Lwów, 1921. Wyd. 2. Wrocław, 1956.

Веревкина А. Н. Библиографические указатели зарубежной исторической литературы о Советском Союзе // История СССР. 1958. № 1. С. 221-229.

Кац Р. і Максименко Федір Пилипович (1897-1983). Бібліографія української і російської бібліографії по історії УРСР. К., 1960. II, 154 л. Ротатор.

Рец.: Дашкевич Я. Р. Цінна праця з бібліографії історії УРСР // Науково-інф. бюлетень Арх. упр. УРСР. 1961. № 1. С. 73-76.

Збірник на пошану українських учених, знищених большевицькою Москвою. Париж; Чикаго, 1962. 356 с. (= ЗНТШ. Том 173).

Зміст: **Полонська-Василенко** Наталія. Історична наука в Україні за советської доби та доля істориків (С. 7-111). **Міллер** Михайло. Доля українських археологів під Советами (С. 112-126). **Овчаренко** Марія. Сергій Єфремов як літературознавець (С. 127-184). **Костюк** Григорій. Українське наукове літературознавство в перше пореволюційне п'ятнадцятиліття (С. 185-216). **Кравців** Богдан. Розгром українського літературознавства, 1917-1937 рр. (С. 217-308). **Шевельов** Юрій. Покоління двадцятих років в українському мовознавстві (С. 309-332). **Дольницький** Мирон. Український учений-географ, професор д-р Степан Рудницький (С. 333-346). **Величківський** Микола. Знищення сільсько-господарських науковців у Кам'янці-Подільському (С. 347-354).

Wynar Bohdan S. (нар. 1926). Introduction to bibliography and reference work. Denver: University of Denver; Graduate school of librarianship, 1963. 228 p.

Молодчиков Олександр Володимирович (1919-1997), Сороковська Софія Володимирівна. Бібліографія бібліографії з історії Української РСР, 1960-1965 рр. // УІЖ. 1966. № 2. С. 156-159; № 3. С. 155-159; № 5. С. 157-160; № 6. С. 157-159; № 9. С. 159-160; № 10. С. 158-160.

Романенчук Б. Бібліографія // Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С.325-329.

Романенчук Б. Бібліографія літератури // Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 329-332.

Романенчук Б. Біо-бібліографія літератури // Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 362.

Шеліхова Ніна Митрофанівна (1905-1984) та Ровнер Олена Самійлівна. Бібліографія російської і української бібліографії по історії Української РСР, 1956-1965 рр. К., 1966. II, 128 л. Ротатор.

Гудовщикова Ирина Васильевна. Общая международная библиография библиографии: Учебное пособие. Ленинград: Ленингр. гос. ин-т культуры, 1969. 104 (+ 4) с. 2000 прим.

Зареєстровано працю емігранта Б. Винара (Wynar B. S. Introduction to bibliography and reference work. Denver, 1963. 228 p.) та далші її видання.

Сороковська Софія Володимирівна. Українська радянська історична бібліографія К.: Наукова думка, 1980. 656 поз. 800 прим.

Бібліографічні посібники УРСР, 1976-1980. Х., 1985.

Бойко Максим (1912-). Бібліографія української бібліографії періоду державності і діаспори. Bloomington, 1989.

Грановський Борис Васильович, Погребецька Надія Михайлівна, Рильков Сергій Олександрович, Костира Віра Іванівна. Джерела українознавства. Вип. I: Вітчизняні бібліогр. джерела. К., 1990. [2], 239 (+ 1) с. 1385 записів. 1000 прим.

Рец.: Білокінь С. Про становище української бібліографії // Слово і час. 1991. № 11 (371). С. 82-87.

Загальні показники:

Новая иностранная литература по истории, археологии и этнографии. Москва: ФБОН, 1949 –.

Щомісячне видання, у якому реєструвалася зокрема україніка.

Донцов Дмитро. Найважливіша література // Донцов Дм. Дух нашої давнини. Вид. 2. Мюнхен; Монреаль, 1951. С. 327-341 (Серія «Життя і чин». Ч. 2).

Показчик з українознавства, альтернативний до брошури С. Єфремова «Українознавство: Показчик потрібнішої до самоосвіти літератури» (К., 1920).

Демидчук Семен. Матеріали про Україну в американських енциклопедіях // Науковий збірник / УВАН у США. [Том] II. Нью-Йорк, 1953. С. 161-168.

Вандов И. Български книги за Съветския Съюз // Ново време. София, 1955. № 9. С. 74-85.

Дунаевский Владимир Аронович (1919-1998). Иностранная литература по истории СССР // История СССР. 1959. № 4. С. 213-217; № 6. С. 204-207.

Ловмянський Г., Житкович Л. История СССР в историографии народной Польши // История СССР. 1960. № 1. С. 207-223.

Гольдберг Александр Львович (1922-1982). Дореволюционные издания по истории СССР в иностранном фонде Государственной публичной библиотеки им. М. Е. Салтыкова-Щедрина: Сист. указ. Вып. 1: История СССР с древнейших времен до конца XVII века. Ленинград: ГПБ, 1964. 418 с. 1852 записи.

Література, видана до 1882.

З 1965 Державна історична бібліотека видавала щорічник «Історія Української РСР» (з 1994 – «Історія України»).

История исторической науки в СССР. [Том I]: Дооктябрьский период: Библиография / Сост. Э. А. Вайсборд, К. И. Голиков, Б. А. Каменецкий и др. Москва: Наука, 1965. 703 (+ 2) с. 11086 записів. 3300 прим.

Симон Константин Романович (1887-1966). Зарубежные исторические библиографии послевоенных лет: Обзор важнейших изданий, вышедших в Европе и США на 1 января 1963 г. // Библиографические обзоры: История и экономика. Москва, 1965. С. 3-54.

Хорошкевич Анна Леонидовна (нар. 1931), Зимин Александр Александрович (1920-1980). Новые зарубежные издания источников по истории феодальной России до XVIII в. // История СССР. 1965. № 5. С. 159-173.

Вітрук Людмила Дмитрівна (нар. 2 II 1932, Київ), Максименко Федір Пилипович (1897-1983) та Рябокони Валентина. Бібліографії зарубіжних видань з історії Української РСР: Бібліогр. покажчик. К.: Наук. думка, 1971. 198 (+ 2) с. 1140 записів. 300 прим. Для служб. корист.

Научная и справочная литература: Искусство; Точные и естественные науки; Словари, справочники и энциклопедии; Книговедение; Литературоведение; Фольклор; Искусство: Каталог-прейскурант на покупку и продажу букинистических и антикварных книг / Сост. Н. Я. Гуцин и др. Москва: Книга, 1977. 399 (+ 1) с. 2547 записів. 20 000 прим.

Справочники по истории дореволюционной России: Библиогр. указатель / Сост. Г. А. Главатских и др. Под ред. Петра Андреевича Зайончковского, 1904-1983. Изд. 2 пересмотр. и доп. Москва: Книга, 1978. 639 (+ 1) с. 5371 запис.

Із змісту: Общий отдел [Энциклопедии. Словари; Законодательные и правовые памятники; Календари; Справочники по специальным историческим дисциплинам; Архивоведение (С. 61-75); Библиотеки. Музеи (С. 76-78)]. Социально-экономический отдел (Территория; Население; Сословия. Классы. Группы; Сельское хозяйство; Промышленность и торговля; Финансы; Транспорт; Связь). Политический строй [Государственные органы и учреждения XVIII в.; Государственные органы и учреждения Российской империи XIX – начала XX в.; Высшие правительственные учреждения; Министерства и главные управления; Общественные учреждения; Церковь (С. 233-235)]. Армия. Флот. Войны; Классовая борьба. Общественно-политические движения в России в XIX – начале XX в.; Наука и просвещение; Губернии и отдельные административные районы [Волынская губерния (С. 464-465); Екатеринославская губерния (С. 468-470); Киевская губерния (С. 475-478); Подольская губерния (С. 510-511); Полтавская губерния (С. 511-513); Таврическая губерния (С. 532-534); Харьковская губерния (С. 540-543); Херсонская губерния (С. 543-546); Черниговская губерния (С. 546-548); Юго-Запад (С. 586-587); Юг (С. 587); Вспомогательные указатели (С. 599-624).]

Вид. 1 – Москва, 1971. Друге здебільшого доповнене, але дещо, як-от економічні питання, навпаки, випущено.

Рец.: Канатов В. И. // Вестник высшей школы. 1972. № 4. С. 95-96; Троицкий С. Лоция в книжном море // Новый мир. 1973. № 2. С. 283-285; Фролова И. И. // Вопросы истории. 1973. № 1. С. 160-163; Черняк А. Я. Незаменимое пособие // Сов. библиография. 1972. № 4. С. 84-85; Amburger E. // Jahrbucher für Geschichte Osteuropas. 1973. Т. 21. S. 271-273.

История исторической науки в СССР. [Том II]: Сов. период, октябрь 1917-1967 г. / Сост. Р. Г. Эймонтова, А. Ф. Лисман, Э. А. Вайсборд и др. Москва: Наука, 1980. 733 (+ 3) с. 11053 записи. 1750 прим.

Историография Украины. История ист. науки в Украинской ССР (С. 202-225). Литература о деятельности научных учреждений и обществ Украинской ССР в области истории (С. 575-599).

История СССР: Аннотир. указ. библиогр. пособий, опубл. на русском языке с нач. XIX в. по 1982 г. / Сост. Г. А. Главатских и др. Изд. 3. Ч. 1-2. Москва, 1983-1984.

Изд. 2. М., 1966. 426 с.

Русская эмиграция = L'emigration Russe: Журналы и сборники на русском языке, 1920-1980. Сводный указатель статей / Сост. Т. Л. Гладкова, Д. В. Громб, Е. М. Кармазин и др. Paris; Париж: Русская обществ. б-ка им. И. С. Тургенева; Б-ка междунар. совр. документации; Institut d'etudes slaves, 1988. 664 с.

Абетковий список авторів російської зарубіжної періодики. Показчик імен, згаданих у заголовках статей.

Управління читанням:

Зведений алфавітний список книжок, що увійшли до наказів Головліту Української РСР на вилучення та списання в макулатуру з бібліотек громадського користування за період з 1937 по 1 VII 1947 року включно. К., 1947. 159 с. ДСП.

До списку включено книжки, що увійшли до наказів Головліту УРСР від 1937 до 1 VII 1947 включно, а також давніших. Після даних про кожен книжку в дужках подано номер наказу Головліту, за яким книжка підлягала вилученню. Якщо номери наказу не зазначено, це означало, що книжка вилучалась за давнішим наказом.

Очевидно, відігравав допоміжну роль до списку імен. Жодного видання М. Василенка, М. Грушевського, Дм. Донцова, Н. Мірзи-Авак'янц, І. Огієнка, О. Оглобина, С. Петлюри, Н. Полонської-Василенко, А. Хвилі, М. Хвильового тут немає. Багато помилок.

Пор.: Гончарук Василь. Меморіальна бібліотека Івана Гончара: Каталог виставки / Держ. музей книги і друкарства України; Музей Івана Гончара. К., 1998. 35 с.

Полонська-Василенко Наталія. Видання Всеукраїнської Академії Наук у Києві, знищені большевицькою владою: Бібліогр. нотатка // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авгсбург: УВАН, 1948. С. 51-53.

Передруки: Список видань Академії наук, знищених в 1930-х роках // Полонська-Василенко Н. Українська Академія Наук: Нарис історії, Ч. II: 1931-1941. Мюнхен: Ін-т для вивчення СРСР, 1958. С. 195-199; Історична наука в Україні за совєтської доби та доля істориків // Збірник на пошану українських учених, знищених большевицькою Москвою. Париж; Чикаго, 1962. С. 106-110 (= ЗНТШ, Том CLXXIII); Список видань Академії наук, знищених в 1930-х роках // Книжник. К., 1991. № 4. С. 23-25.

Оглоблин Олександр. Про деякі загублені праці й видання Всеукраїнської Академії наук у Києві // Науковий збірник / УВАН у США. [Том] II. Нью-Йорк, 1953. С. 196-198.

Зведений показчик застарілих видань, що не підлягають використанню в бібліотеках громадського користування та книготорговельній сітці. Х.: Вид-во Книжкової палати УРСР, 1954. 415 с. ДСП.

Тираж не вказано, але мій примірник - № 4429.

Доцільно користуватись одночасно виданнями 1947 та 1954 років. Їх склали, правдоподібно, різні чиновники й за різним планом. Напр., у вид. 1947: «Першокласникові на спогад від Київського палацу піонерів та жовтєнят ім. П. П. Любченка. Вид. Київського палацу піонерів. (№ 222/26)» (С. 105). Вид. 1954: «Першокласникові на спогад від Київського палацу піонерів та жовтєнят. К., 1938. 40 с. 15 000 пр.» (С. 267).

Пор.: Гончарук Василь. Меморіальна бібліотека Івана Гончара: Каталог виставки. К., 1998. 35 с.

Сводный список книг, подлежащих исключению из библиотек и книготорговой сети. Часть П. М.: Изд. Всесоюзной книжной палаты, 1961. 460 с. ДСП.

Романенчук Б. Главліт // Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 368-369.

Дефініція – «російська імперіяльна державно-партійна установа в Наркомпросі».

Перечень сведений, запрещенных к опубликованию в открытой печати, передачах по радио и телевидению / Главное управление по охране государственных тайн в печати при СМ СССР. Секретно. М., 1970. 248 с.

Из змісту: I. Вооруженные Силы СССР и оборона страны (С. 7-30). II. Наука и техника (С. 30-45). III. Сведения экономического характера (С. 45-84). IV. Внешняя политика и внешняя торговля (С. 84-90). V. Медико-санитарные вопросы (С. 90-94). VI. Разные сведения (С. 94-100). Приложение (С. 102-248). Приложение № 5. Перечень проблем и научно-технических вопросов, имеющих военное значение, сведения по которым запрещается публиковать в соответствии с требованиями § 56 (С. 154-157). Приложение № 6. Перечень научно-технических проблем, материалы по которым могут публиковаться только при соблюдении требований § 57 (С. 158-163). Приложение № 7. Перечень научно-технических проблем в области изучения и использования атомной энергии, материалы по которым могут публиковаться только при соблюдении требований § 59 (С. 164-163). Приложение № 10. Список полезных ископаемых, предусмотренных § 114, 115, 117, 118, 119 (С. 167-168). Алфавитно-предметный указатель (С. 221-248).

Біографічні словники:

Підгайний Семен Олександрович (17 IV 1907, Кубань – 14 XI 1965, Канада). Українська інтелігенція на Соловках: Спогади 1939-41. Новий Ульм: Прометей, 1947. 93 с.

Баб'як Василь Васильович (С. 62-63), **Бенедик** Володимир (С. 39-40), **Березовський** Олександр (С. 40-41), **Бойко** Іван (С. 44-45), **Вороний** (Антіох) Марко Миколайович (С. 89), **Гермайзе** Осип Юрійович (С. 64-66), **Гребінник** Петро (С. 70-72), **Епик** Григорій Данилович (С. 89-91), **Запорований** (С. Запорованный) Степан Гаврилович (С. 38-39), **Ірчан** Мирослав (С. 91-92), **Козлов** Іван (С. 41-42), **Крушельницький** Антін Володиславович (С. 92-93), **Куліш** Микола Гурович (С. 82), **Курбас** Лесь (С. 80-82), **Лебідь** Ананій Дмитрович (С. 72-73), **Левицький** Василь (С. 69-70), **Любченко** Микола Петрович (Котко Кость; С. 46-48), **Миколенко** Никифор (С. 54-55), **Навроцький** Олександр (С. 44), **Нарушевич** Микола (С. 75-76), **Новицький** Михайло (С. 67-68), **Отченаш** Василько (С. 42-44), **Петренко** Іван (С. 52-53), **Полоз** Михайло (С. 51-52), **Пущенко** Федір (С. 68-69), **Рудницький** Степан (С. 60-62), **Садовський** Геннадій Леонідович (С. 33-38), **Самбурський** Юрій (С. 53-54), **Семко** Семен (С. 50-51), **Слабченко** Михайло Єлисейович (С. 63-64), **Слісаренко** Олекса (С. 82-87), **Солодуб** Петро (С. 49-50), **Филипович** Павло Петрович (С. 79), **Шаблювський** Євген Степанович (С. 56-57), **Шаля** Іван (С. 69), **Шкурупій** Георгій (Гео)

Данилович (С. 88-89), **Шумський** Олександр Якович (С. 48-49), **Яворський** Матвій (С. 57-60), **Яната** Олександр Алоїзович (С. 73-75).

Рец.: Дорошенко Вол. // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авгсбург: УВАН, 1948. С. 59.

Синодик української культури // Соборна Україна. Париж, 1947. Січень. С. 27-28; Квітень. Ч. 2. С. 60; Серпень-грудень. Ч. 3-4. С. 126.

1) **Бочковський** Ольгерд, **Галіп** Теодот, **Голинський** Михайло, **Голубець** Микола, **Гординський** Ярослав, **Застирець** Йосип, **Моргаївський** Володимир, **Моргилевський** Іполіт, **Прокопович** Вячеслав, **Садовський** Годос, **Шовгенів** Іван.

2) **Багалій** Ольга, **Бідолах** О., **Бородаєвський** Сергій, **Горбачевський** Іван, **Козар** Павло, **Куц** Віктор, **Матюшенко** Борис, **Мацієвич** Кость, **Панчишин** Маріян, **Савицький** Віктор, **Сімович** Василь, **Шамрай** Ганна.

3-4) **Доценко** Олександр, **Дуброва** Григорій, **Колесса** Олександр, **Пачовський** Василь, **Русова** Софія, **Севрюк** Олександр, **Тарнович** Олександр, **Третяків** Олександр, **Черкасенко** Спиридон, **Чорнобривий** Я.

Кауфман Исаак Михайлович (1887-1971). Русские биографические и библиографические словари. Москва, 1955. 751 (+ 1) с.: Исправления.

1592 записи. 12 000 прим.

Наприкінці передмови зазначено: «Большую помощь различного рода критическими замечаниями, подсказом необходимых дополнений оказали мне Д. В. Лебедев, Ф. Ф. Максименко, О. Э. Вольценбург, И. Н. Кобленц» (С. 6). Примірник Ф. П. Максименка прикрашає інскрипт: «Дорогому Федору Филипповичу с чувством самой глубокой признательности И. Кауфман. Москва, 24. VI. 56 г.» Разом з тим працю Кауфмана характеризує яскрава централістська тенденція. Розділ «Украина» охоплює лише №№ 1474-1492 (С. 545-550). Решту україніки розпорошено по всіх інших розділах. Цікаво, що видань українською мовою упорядник начебто не унікав (№№ 1484, 1485, 1492), але в нього якимось так само собою виходило, що українська культурна спадщина виявлялась у його інтерпретації порівняно з російською винятково убога.

Ukrainians in North America: A Biographical Directory of Noteworthy Men and Women of Ukrainian Origin in the United States and Canada / Ed. Dmytro M. Shtohryn (нар. 1923). Champaign, Illinois, 1975. xxiv, 424 p.

Із змісту (вибрав персоналії сам автор⁸²): **Archimovich** Alexander (P. 5), **Charyk** Joseph (P. 41), **Chrin** Ivan (P. 47), **Danusiar** Theodore (P. 53), **Dobzhansky** Theodosius (P. 61), **Gonas** Joseph (P. 84), **Granovsky** Alexander (P. 84-85), **Havrylyshyn** Bohdan (P. 94-95), **Hordynsky** George Sviatoslav (P. 107-108), **Hrycak** Peter (P. 112), **Hurko** Bohdan (P. 117), **Jaskilka** Samuel (P. 124-125), **Jastremsky** Julian (P. 125), **Kasha** Michael (P. 133-134), **Kistiakowsky** George (P. 139), **Kunda** Wasyl (P. 169), **Lis-siuk** Kalenik (P. 185), **Luchkovich** Michael (P. 391-392), **Lukash** William (P. 189), **Onyshkevych** Lybomyr (P. 233-234), **Petryshyn** Wolodymyr (P. 253), **Powstenko** Olexa (P. 393), **Radzimovsky** Eugene (P. 393-394),

---

⁸² «Декілька малих порад тим, які будуть вживати біографічний довідник: [...] Серед біографічних нотаток в довіднику поміщені також нотатки про нижчеподаних осіб, на які варто звернути окрему увагу».

Romanow Joseph (P. 274-275), **Senkus** Murray (P. 293), **Smakula** Alexander (P. 311-312), **Stett** Joseph (P. 328-329), **Tarnawecky** Michael (P. 339), **Tkach** Walter (P. 342), **Wertyporoch** Eugene (P. 397), **Zajcew** Mykola (P. 374), **Zayac** Ivan (P. 377), **Zuk** Radoslav (P. 383-384), **Holonyak** Nick (P. 103).

Кулябко Елена Сергеевна (1900 – ?). Замечательные питомцы Академического университета: [Биогр. очерки]. Лг.: Наука, Ленингр. отд-ие, 1977. 228 (+ 4) с.

Серед довідок: Яків Козельський, Григорій Козицький, Василь Крамаренков, Микола Мотоніс, Іван Туманський.

Ін. її праці: Ломоносов и учебная деятельность Академии наук XVIII века: Автореф. дисс. на соиск. уч. ст. канд. ист. наук. Лг., 1959. 16 с. (ЛГУ); М. В. Ломоносов и учебная деятельность Петербургской академии наук. М.; Лгр.: Изд-во АН СССР; Ленингр. отд-ие, 1962. 216 с.: 7 л. илл. (із змісту: Краткие биографии студентов Акад. ун-та, 1747-65); Судьба библиотеки и архива М. В. Ломоносова / Кулябко Е. С., Бешенковский Евгений Бениаминович. Лг.: Наука, Лг. отд-ие, 1975. 227 с.: 14 л. илл.

Мацуев Николай Иванович (1894, с. Блистава Черниг. губ. – 1975). Русские советские писатели: Материалы для биогр. словаря, 1917-1967. Москва: Сов. писатель, 1981. 255 (+ 1) с. Понад 4 тис. імен. 10 000 прим.

Canadian Institute of Ukrainian Studies: University of Alberta, 1985-86. Register: Scholars, Researchers and Academics in Ukrainian and Ukrainian Canadian Studies in Canada. Без вихідних даних. 37 с.

Canadian Association of Slavists (Association Canadienne des Slavistes). Directory of Members, 1987. 70 p.

Karlowich Robert, editor. International Directory of Librarians and Library Specialists in the Slavic and East European Field. 3 rd edition. New York, N. Y.: Joint Committee on Soviet Studies, Social Science Research Council, 1990. 108 p.

Наука:

Обговорення питання про стан і завдання біологічної науки в інститутах та установах Академії наук УРСР // Вісник Академії наук УРСР. К., 1948. № 10. С. 12-43.

Передрук: Відділ сільськогосподарських наук АН УРСР (1945-1956): Зб. документів і матеріалів. К.: Аграрна наука, 2008. С. 78-114.

Звіт про поширене засідання Президії АН УРСР 4-6 X 1948. Вступне слово О. В. Палладіна (С. 78-83), доповіді й виступи Д. К. Третьякова (С. 83-84), М. М. Гришка (С. 84), М. Ф. Гулого (С. 84-91), П. А. Власюка (С. 91-98), О. І. Душечкіна (С. 98-99), С. І. Лебедєва (С. 99-100), Р. Є. Кавецького (С. 100-102), О. П. Маркевича (С. 102-104) та ін.

Миллер М. Археология в СССР. Мюнхен, 1954.

Дещо доповнений переклад на нім. мову: Miller M. Archaeology in the U. S. S. R. New York, с 1956. [8], 232 с.

Міллер Михайло Олександрович (13/26 XI 1883, слоб. Кам'яно-Міллеровська Облaсті Війська Донського – 15 II 1968, Мюнхен), археолог та історик. Син тов. Таганрозького міського голови, голови з'їзду мирових суддів, таємного радника (+ 1916). Брат етнографа й

археолога Александра М. (Ашнин Ф. Д., Алпатов В. М. «Дело сла- вистов» (1994). Пок.). Закінчив Таганрозьку класичну гімназію (1903), іст. фак. Московського ун-ту (1908) та економ. відділок юр. фак. Харків. ун-ту (1911). Учень Д. Багалія та Д. Яворницького. Учителював у середніх школах у Голодаївці та Таганрозі (1920-30). Зав. археол. від- ділу Дніпропетр. краєвого музею (1931), доц. Дніпропетр. пед. ін-ту та Півн.-Кавказьк. планово-економ. ін-ту в Таганрозі (1931-34). Проф. Ростовського пед. ін-ту та ун-ту по кафедрі історії давнього світу та археології (1934-42). Член-кор. ГАИМК (1935). 1940 захистив дисер- тацію на ступінь доктора іст. наук при Ін-ті історії матеріальної куль- тури в Ленінграді. За нім. окупації призначений на директора іст.- археол. музею в Ростові. Влітку 1943 провів археол. експедиції на Дніп- рі. Провадив розкопки в степовій смузі України та над нижнім Доном, досліджуючи катакомбові й сарматські поховання, перший дослідник Приозів'я (греко-варварські та сарматські поселення, скитські могиль- ники) і залишків грец. колонії Танаїсу, був заст. голови Дніпрельстанів- ської археологічної експедиції зони затоплення (1927-32). Уфундував краєві музеї у Таганрозі, Новочеркаську, Ростові-над-Доном та Азові. З 1943 через Польщу та Австрію виїхав на еміграцію до Німеччини, де оселився у Геттінгені (Нижня Саксонія). Викладав на матуральних курсах в укр. таборі Ді-Пі (1945-48). 1951 переїхав до Мюнхена. 1951- 61 наук. секретар Ін-ту для вивчення СРСР. Дійсний член УВАН у Мюнхені (1946 чи 1947, вийшов 27 VII 1956). Д-р філософії УВУ (1947 чи 1948), д. чл. НТШ (1949), проф. УВУ (1951). Його огляд „Архе- ология в СССР” (Мюнхен, 1954) викликав „відповідь” А. Л. Монгайта („Археология в СССР” (Москва, 1955). В англійському вид. своєї праці (Нью-Йорк, 1956). М. вмістив її заперечення. Лишив також праці з укр. геральдики. Похований на кладовищі Вальдфрідгоф у Мюнхені. 92 листи до М. зберігаються у Новочеркаському музеї історії Донського козацтва. Рукописи „Передісторичні культури Надпоріжжя та Нижнього Дніпра” (25 друк. арк. тексту та понад 100 табл., планів та кресле- ників) та „Щоденник досліджень та розкопів на Огрінському півост- рові” (5 друк. арк. тексту та понад 40 табл., планів та креслеників) у б-ці Колумбійського ун-ту. Брат Александр Александрович М. (1876-1935) проф., зав. відділом Кавказу Рос. етногр. музею Імп. Александра III, був репресований (Николаенко Александр. Украинский националист из Рус- ского музея // Таганрогская правда. 1999. 23 января. С. 5). - Тв.: К воп- росу о развитии хозяйственных форм доклассового общества в бассейне Нижнего Дона. (1935); Памятники эпохи родового общества на Игрен- ском полуострове // Проблемы истории докапиталистических обществ. Лгр.: ГАИМК, 1935. № 9-10; Палеолит Надпоріжжя. Автсбург, 1948. 21 с.; A Stone Statuette from Ratzeburg // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S., inc. 1951. Winter. Vol. 1. № 1. P. 36-42. Підп.: Miller Michael; Третій центр Руси – Танія в світлі археологічних пам'яток // Науковий збірник / УВАН. Нью-Йорк, 1952. С. 37-60; Уничтожение большевиками памятников истории, культуры и искусства СССР // Вестник Института по изучению истории и культуры СССР. Мюнхен, 1952. № 3. С. 94-105; Славяне и их соседи в новейшей советской интерпретации // Вестник Института по изучению истории и культуры СССР. Мюнхен, 1953. Январь-март. № 4. С. 115-124; Совет- ский музей в системе пропаганды // Вестник Института по изучению истории и культуры СССР. Мюнхен, 1953. Апрель-июнь. № 5. С. 80-99;

Археология в СССР. Мюнхен, 1954; Archaeology in the U. S. S. R. New York, с 1956. Підп.: Mikhail Miller; Дніпрелестанівська археологічна експедиція Наркомосу України, 1927-32 // Науковий збірник Укр. Вільного Ун-ту. Мюнхен, 1956. С. 147-166; Дніпропетровський (Катеринославський) крайовий музей // На слідах. Онтаріо, Кал., США, 1956. Ч. 1 (5). С. 7-12; Історично-археологічні музеї в Україні // На слідах. 1956. Ч. 4 (8). С. 4-8; Пам'ятки давнього християнства в Україні // На слідах. 1956. Ч. 3 (7). С. 3-5; Знищення Православної Церкви більшовиками // Український збірник. Кн. 10. Мюнхен, 1957. С. 41-60; Нищення останніх національно-історичних пам'яток в Україні // Музейні вісті. 1957. Кв. I-II. С. 3-4; Александр Александрович Миллер, 1875-1935 // Вестник Института по изучению истории и культуры СССР. Мюнхен, 1958. Сентябрь-декабрь. № 3 (28). С. 127-130; До питання про бунчук в Україні // Музейні вісті. 1959. Кв. I-II. С. 11; Доля українських археологів під Советами // Збірник на пошану українських учених, знищених більшовицькою Москвою / Ред. Марія Овчаренко. Париж; Чикаго, 1962. С. 112-126 (= ЗНТШ. Том CLXXIII); Дон и Приазовье в древности. Тт. I-III. Мюнхен, 1958, 1959, 1961; Первобытный период в истории Нижнего Днепра (до появления железа). Мюнхен, 1965.

Wynar Lubomyr. *Ukrainian Scholarship in Exile: The DP Period, 1945-1952*. Kent, Ohio, 1989. P. 40-72, [3] с.

Reprinted from "Ethnic Forum". Vol. 8, # 1. 1988.

Історія установ і організацій:

5 лет Института по изучению истории и культуры СССР (1950-1955) / Отв. ред. проф. М. А. Миллер. Мюнхен, 1955. 39, [1] с.

Няміга Г. Інстытут беларускай культуры. Мюнхэн: Інстытут для вывучэння СССР, 1957. 162 с. Циклостиль. (= Досьледы й матарыялы. Сэрыя 2-ая, вып. 63).

Шведова Ольга Ивановна (1890-). Указатель "Трудов" губернских ученых архивных комиссий и отдельных их изданий // Археографический ежегодник за 1957 год. Москва, 1958.

Український Вільний Університет: Короткий огляд. Мюнхен, 1958. 22, [10] с.

Праці наукових співробітників Інституту суспільних наук АН УРСР: Бібліогр. покажчик, 1951-1969 / Гавриленко Віталій Олексійович (нар. 1935), Кізлик Олександр Данилович, Мовчан Степан Петрович. Льв., 1970. 499 с.

Гавриленко Віталій Олексійович (нар. 1935). Бібліографія праць наукових працівників Інституту суспільних наук АН УРСР, опублікованих у 1970 р. // Матеріали звітної наукової сесії Інституту суспільних наук АН УРСР 1971 року. К.: Наукова думка, 1971. С. 131-151.

Universitas Libera Ucrainensis. Index Lectionum. Semestrae Aestium 1979. Monachii, MCMLXXIX. 79, [1] с.

Програма викладів у літньому семестрі 1979.

Grimsted Patricia Kennedy. *Archives and Manuscript Repositories in the USSR: Ukraine and Moldavia*. Princeton, 1988. B. 1. LIII, 1107 p.

Н. В. Гоголь и Нежин: Нежинская гимназия высших наук князя Безбородко, начало творчества: Библиогр. ук. / Сост. Жаркевич Н. М., Михальский Е. Н., Михед П. В., Самойленко Г. В. Нежин, 1989. 121 (+ 3) с. 1133 поз. Тираж 500.

Publications of the Shevchenko Scientific Society, 1945-80. Б. м., 1980.

Передрук: Видання Наук. т-ва ім. Шевченка, 1945-80-ті. К., 1990.

УВАН:

Десятиліття Української Вільної Академії Наук у США, 1950-1960. Нью-Йорк, 1961. 32 с.

Відбиток із вкладного листа газети "Свобода", 1960, 13 V. Ч. 91.

Міяковський Володимир Варлаамович (6 VII 1888, Ковель – 22 III 1972, Нью-Йорк), Волошина[-Гудзовська] Ольга Володимирівна (16 IX 1906, с. Білокриниця Крем'янецького пов. Волинської губ. - 31 X 1990), Іванівська Тетяна Олексіївна (18 VI 1900, Москва – 5 VII 1988, Нью-Йорк). Музей-Архів ім. Дмитра Антоновича (1945-1965). Нью-Йорк, 1967. 12 с.

Відбитка з кн.: Українська Вільна Академія Наук. Ювілейне видання, присвячене двадцятиліттю діяльності. 1945-1965. Нью-Йорк, 1967.

Українська Вільна Академія Наук. Ювілейне видання, присвячене двадцятиліттю діяльності. 1945-1965. Нью-Йорк, 1967. 75, [1] с.

Біобібліографічні словники:

Дашкевич Ярослав Романович (нар. 1926). Матеріали І. О. Левицького як джерело для біографічного словника // Іст. джерела та їх використання. Вип. 2. К., 1966.

Видання Академії наук УРСР, 1919-1967: Суспільні науки: Бібліогр. показчик / Склали П. Ю. Висоцька (керівник), О. В. Бистряков, О. А. Євдокименко, К. Є. Коваленко, Ю. Л. Оберемок, О. Я. Пишоха та Н. О. Шемень. К.: Наукова думка, 1969. 650 (+ 2) с. 3661 запис. 1000 прим.

Рец.: Гавриленко Віталій // Архіви України. 1970. № 2 (100). С. 99-100. Підп.: Я. І. - Дж.: Матеріали звітної наукової сесії Інституту суспільних наук АН УРСР 1971 року. К., 1971. С. 139.

Показчик праць, опублікованих науковими співробітниками Інституту історії, 1956-1967. К., 1969.

Праці наукових співробітників Інституту суспільних наук АН УРСР, 1951-1969. Львів, 1970.

Славяноведение в дореволюционной России: Биобиблиогр. словарь / АН ССР. Ин-т славяноведения и балканистики. Ред. колл.: В. А. Дьяков (отв. ред.). Москва: Наука, 1979. 429 (+ 3) с. 10 000 прим.

Рец.: Калениченко Павло Михайлович (17 III 1923, с. Андріївка нині Широківського р-ну Дніпропетров. обл. – 30 VI 1983, Київ), Крюков А. В. // УДЖ. 1979. № 11. С. 150-151.

Историки-слависты СССР: Биобиблиогр. словарь-справочник / Сост.: Сидельников С. И., Чернявский Г. И., Горяинов А. Н., Москаленко Анатолий Евсеевич; Редкол.: Дьяков В. А. (отв. ред.) и др. М.: Наука, 1981. 205 с.

Рец.: Sielicki F. // Slavia orientalis. Warszawa, 1983. Roczn. 32. № 4. S. 541.

Canadian Institute of Ukrainian Studies: University of Alberta, 1985-86. Register: Scholars, Researchers and Academics in Ukrainian and Ukrainian Canadian Studies in Canada. Без вихідних даних. 37 с.

Марунчак Михайло, син Григорія (нар. 4 X 1914). Біографічний довідник до історії українців Канади. Вінніпег, 1986. 735, [1] с.

Про Марунчака: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 201.

Canadian Association of Slavists (Association Canadienne des Slavistes). Directory of Members, 1987. 70 p.

Karlowich Robert, editor. International Directory of Librarians and Library Specialists in the Slavic and East European Field. 3 rd edition. New York, N. Y.: Joint Committee on Soviet Studies, Social Science Research Council, 1990. 108 p.

Історіографія:

Станкевіч Ян (1891-). Савецкае хвальшаваньне гісторыі Беларусі. Мюнхэн: Інстытут для вывучэньня СССР, 1956. 185 с. Циклостиль. (= Досьледы й матарыялы. Сэрыя 2-ая, вып. 51).

Ohloblyn Olexander (1899-1992). Ukrainian Historiography, 1917-1956 // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Vol. 5-6. New York, 1957. P. 305-456.

Киреева Раиса Александровна (нар. 27 V 1929, Москва). Изучение отечественной историографии в дореволюционной России с середины XIX в. до 1917 г. Москва: Наука, 1983. 216 с.

Пор.: Киреева Р. А. История русской историографии, 1850-е – 1917 г.:

Автореф. дис. на соиск. учен. степ. д-ра ист. наук. (07.00.09). М., 1985. 50 с.

Вздорнов Герольд Иванович. История открытия и изучения русской средневековой живописи. XIX век. М.: Искусство, 1986. 384 с.

Надзвичайно копітка праця. Орієнтується передусім на великоруську культуру, спеціально на діяльність Ф. Г. Солнцева, Н. І. Подклучнікова й Ф. І. Бусласєва, а також спадщину старовірів у післяніконівські часи. Грунтується виключно на друкованих джерелах, але у визначених межах бібліографія українки доволі повна. Із змісту: «4. Сорокові роки: літератори, палеологи, колекціонери» (С. 28-46), «6. Вчені товариства» (С. 79-125), «7. Музеї, приватні збірки та виставки» (С. 126-168), «Академічна й університетська наука» (8. С. 169-209). Докладні примітки до кожного з восьми розділів (С. 277-359). Анотований іменний покажчик з іменами й по-батькові та дефініціями, часто з роками життя (С. 361-382). Ширші відомості про діяльність Д. В. Айналова, Антоніна (Капустіна), В. І. Григоровича, М. В. Закревського, Н. П. Кондакова, П. А. Лашкарьова, П. Г. Лебединцева, М. І. Петрова, Порфирія (Успенського), А. В. Прахова, Є. К. Редіна, Д. А. Ровінського, І. І. Срезневського, Ф. О. Терновського, А. С. Уварова, а також П. А. Кульженко, І. С. Некрасова, Г. Г. Павлуцького, І. С. Свенціцького, М. М. Сементовського, Н. П. Сичова, Філарета (Амфітеатрова), подружжя Ханенків, Ф. І. Шміта.

Шевченкознавство:

Дорошенко Володимир Вікторович (1879-1963). Покажчик видань Шевченкових творів: Першодруки й окремі видання та спис літератури

про них. Вид. 2, переглянене й значно доповнене. Чікаго: Мик. Денисюк, 1961. [2], VIII, 506 с. (= Повне видання творів Т. Шевченка. Том XIV).

Із змісту: Перша частина: I. Хронологічний покажчик (793 записи видань 1840-1938; С. 15-268); II. Знімки (фототипії) із Шевченкових рукописів (С. 269-276); III. Фальсифікати й перерібки Шевченкових творів (С. 277); IV. Чужі твори, приписувані Шевченкові (С. 278-281); V. Річевий покажчик видань (С. 287-292); VI. Абетковий покажчик творів (С. 292-303); VII. Абетковий покажчик осіб, видавництв, часописів, міст та ілюстрацій (С. 304-322); Друга частина: Додатки до першої частини (1939-60; С. 365-505).

Тарас Григорович Шевченко: Бібліографія бібліографії, 1840-1960 / Упорядкували та підготували до друку Іван Захарович Бойко⁸³ (20 X / 2 XI 1908, с. Нова Гребля, тепер Ромен. р-ну Сумської обл. – 25 IV 1970, Київ) і Ганна Марківна Гімельфарб⁸⁴ (7 II 1906, с. Брусилів Вол. губ. – 29 VIII 1977, Київ). К.: АН УРСР, 1961. 75 с. 1000 прим.

Т. Г. Шевченко в воспоминаниях современников / Составление, подготовка текста, вст. статья и комментарии Н. Ф. Бельчикова и Л. Ф. Хинкулова. [М.:] ГИХЛ, 1962. 512 с. 30 000 прим. (Серия литературных мемуаров).

Т. Г. Шевченко: Бібліографія літератури про життя і творчість. Том I (1839-1916) / Склали: І. З. Бойко, Г. М. Гімельфарб, О. Д. Кізлик, Є. Є. Кравченко, К. Є. Скокан, Л. В. Беляєва. К.: АН УРСР, 1963. 423, [1] с. 3689 записів. 1500 прим.

Корнейчик І. Історія української бібліографії (1971). С. 74-75, 90, 92-93, 114.

Т. Г. Шевченко: Документи та матеріали до біографії (1814-1861) / Упор. Любов Іванівна Внучкова, Єлизавета Омелянівна Середа, Валентина Омелянівна Судак. К.: Вища школа, 1975. 600 с. 590 док.

Із змісту: [Довженок Галина Василівна, Судак В. О. Анований] іменний покажчик (С. 550-600).

Бачинський Леонід. Бібліографія творів Тараса Шевченка, виданих у Канаді. Нью Йорк; Париж; Сідней; Торонто: НТШ, 1978. 32 с. (= Матеріали до української бібліографії. Т. VIII).

52 записи. Усі книжкові видання перебували у власній збірці упорядника.

Дмитренко Олексій Максимович (нар. 30 III 1940), Шудря Микола Архипович (нар. 5 I 1935, с. Веселий Поділ Семенівського р-ну Полтав. обл.). Верховіть черешчатого дуба: Повість-пошук // В сім'ї вольній, новій: Шевченківський збірник. К.: Рад. письменник, 1984. С. 122–176.

Дисертації:

Alker Lisl und Alker, Hugo. Verzeichnis der an der Universität Wien approbierten Dissertationen, 1950-1957. Wien: O. Kerry, 1959. 172 S.

⁸³ Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 41-42.

⁸⁴ Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 73-74 (В. Бородін).

Peschl O. Slavistische Dissertationen in der Universitätsbibliothek Wien, 1872-1962 // Wiener Slavistisches Jahrbuch. Bd. X. 1963. S. 195-205; Bd. XI. 1964. S. 216-218.

Simmons I. S. G. Theses in Slavonic studies Approval for Higher Degrees by British Universities, 1907-1966 // Oxford Slavonic Papers. 1967. P. 133-159.

Scherer A. Südosteuropa – Dissertationen 1918-1960. Eine Bibliographie deutscher, österreichischer und schweizerischer Hochschulschriften. Köln-Graz; Weimar; Büchlan, 1968. 221 S.

Бегунов Юрій Константинович (нар. 1932, Ленінград). З архівів Києва: Огляд маловідомих східнослов'янських рукописів // Радянське літературознавство. 1972. № 6. С. 74-81.

Вибірковий перелік дисертацій КДА, с. 76-77.

Wynar Bohdan (нар. 1926). Doctoral Dissertations on Ukrainian Topics in English, 1928-1978 // Укр. історик. Кн. 97-100. 1988.

Еміграція:

Ohloblyn Olexander (1899-1992). Ukrainian Historiography, 1917-1956 // The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U. S. Vol. 5-6. New York, 1957. P. 305-456.

Українська висока політехнічна школа на чужині. Редакційна колегія: проф. д-р інж. Микола Зайцев, проф. Яків Моралевич, лект. Олексій Козловський, інж. Петро Шох. Головний редактор О. Козловський, кол. секретар УГА й УТГІ. Окладинка – інж. Ю. Матушевський.

Том I: Українська Господарська академія в Ч. С. Р., 1922-1935. Нью-Йорк: Друкарня УПЦ в США [So. Bound Brook, N. J.], 1959. 248 с. 1000 прим.

Зміст: Передмова до першого тому (укр. та англ. мовами; С. 6-11). Структура Академії (С. 13-23). Основні плани навчання (С. 24-38). Педагогічний персонал (С. 38). Список осіб, що викладали в Академії: П р о ф е с о р и: **Андрієвський** Петро (1880), **Бич** Лука (1875-1944), **Біднов** Василь (1874-1935), **Білецький** Леонід (1882-1955), **Бородаєвський** Сергій (1870 -1942), **Вікул** Микола (1887-1928), **Вілінський** Олександр (1872-1928), **Гольдельман** Соломон (1885), **Горбачевський** Іван (1854-1942), **Грабина** Леонід (1885), **Добриловський** Микола (1888), **Ейхельман** Оттон (1854-1943), **Іванис** Василь (1888), **Іваницький** Борис (1878-1953), **Комарецький** Сергій (1881-1952), **Костюра** Микола (1869-1940), **Лашенко** Ростислав (1878-1929), **Лисянський** Борис (1892-1952), **Мартос** Борис (1883), **Матюшенко** Борис (1883-1942), **Мацієвич** Кость (1875-1944), **Мицюк** Олександр (1875-1943), **Рейхінштейн** Давид (?), **Садовський** Валентин (1886-1947), **Славінський** Максим (1868-1945), **Старосольський** Володимир⁸⁵ (1878-1942), **Тимошенко** Володимир (1885), **Тимошенко** Сергій (1881-1950), **Фролов** Леонід (1879-1944), **Чередієв** Володимир (1885), **Шадлун** Микола (1883), **Шереметинський** Іродіон (1873-1937), **Шиндлер** Каміл (?), **Шовгенів** Іван (1874-1943), **Щербина** Федір (1849-1941).

⁸⁵ Andrusiak Taras. Володимир Старосольський та його державно-правова концепція // Держави, суспільства, культури (2004). С. 27-36.

Д о ц е н т и: **Бочковський** Ольгерд Іпполіт (1884-1940), **Вуків** Петро (?), **Голіцинський** Євген (1878-1932), **Доманицький** Віктор (1893), **Зайцев** Микола (1894), **Коберський** Карло (1890-1939), **Коваленко** Олександр (1875), **Королів** Василь (1879-1942), **Кучеренко** Василь (1892), **Мазепа** Ісак (1884-1952), **Михайловський** Олександр (1882-1932), **Моралевич** Яків (?), **Осауленко** Кость (1897), **Петрів** Олекса (1887), **Романовський** Святослав (?), **Русов** Юрій (1895), **Сокович** Євген (1884-1946), **Чернявський** Арсен (1889-1944), **Шрамченко** Леонтій (1877-1954). Л е к т о р и: **Безкровний** Кузьма (1876-1937), **Безпалко** Осип (1881-1950), **Дяконенко** Володимир (?), **Димінський** Роман (1898-1949), **Івасюк** Іван (1879-1933), **Кулик** Іван (1897), **Левицький** Михайло (? - 1939), **Левицький** Модест (1866-1932), **Мако** Сергій (1884-1957), **Мельник** Валеріян (1888), **Мельник** Йосип (1861-1949), **Приходько** Віктор (1886), **Русова** Софія (1856-1940), **Сасвич** Микола (1885-1942), **Сапіцький** Віктор (1889-1942), **Сидоренко** Григорій (1874-1925), **Славінська** Марія (1878-1958), **Труба** Іван (1878), **Туркало** Володимир (? - 1922), **Усенко** Данило (1886), **Фільц** Кость (?), **Шиянів** Григорій (1874-1955). А с и с т е н т и. П р о ф е с о р с ь к і стипендіанти для підготовки до наукової й педагогічної чинности. П р о ф е с о р и чеських високих шкіл та чеські фахівці. [Біографії:] Професор Іван **Шовгенів** (25 IX 1874 – 13 IV 1943; С. 49-53; Список праць – с. 52-53), Професор Борис **Іваницький** (8 III 1878 – 4 IV 1953; С. 53-65; Список праць – с. 63-64), Професор Сергій **Тимошенко** (23 I ст. ст. 1881 – 6 VII 1950; С. 65-68), Безручко Лев. Микита **Шаповал** (8 VI 1882 – 25 II 1932; С. 69-72). Учебно-Допомогові установи Академії (С. 73-74). Биковський Лев. Бібліотека Академії (С. 74-77). Видавнича чинність (С. 77-78). Список головніших видань (С. 79-85). Студентство Академії та громадсько-товариське життя (С. 86-89). Список абсолювентів (Агрономічний відділ: С. 90-92; Лісовий відділ: С. 92-94; Хеміко-технологічний відділ: С. 94-96; Гідротехнічний відділ: С. 96-98; Економічно-кооперативний факультет: С. 98-102). Мартос Б., Проф.: Засновання Української Господарської Академії (С. 102-117). Коваленко Олександр [Михайлович], Проф.: Зі спогадів (С. 118-123). Лисянський Б., Проф.: Святе безумство (С. 124-126). Маланюк Є[вген]., Инж.: Чвертьстоліття (С. 127-130). Петрова Т., Инж.: Наша Alma Mater (С. 131-133). Єремійв М., Асистент: 3 подебрадських зарисів: Відвідини Митрополитом Андреем Шептицьким Академії (С. 133-135), Є. Х. Чикаленко в Подебрадах (С. 135-138), Подебрадський гумор (С. 138-140). Ілюстрації (С. 141-247).

Том II: Український Технічно-Господарський інститут (Подебради, Регенсбург, Мюнхен), 1932-1952. Нью-Йорк: Друкарня УПЦ в США [So. Bound Brook, N. J.], 1962. 272 с. Зауважені друкарські помилки. 800 прим. Редактор мови II-го тому В. Давиденко.

Зміст: Передмова до другого тому (укр. та англ. мовами; С. 5-10). Козловський Олексій, Лектор. Нарис історії постання, розвитку та чинности УТПІ (С. 9-104). Чинність факультетів: Городецький Володимир, Проф., д-р: Агрономічно-лісовий (С. 105-116). Білінський Віталій, Доц., д-р: Інженерний (С. 117-122). Ніщененко Корній, Доц., інж.: Економічний (С. 123-130). Розгін Іван, Проф., д-р: Ветеринарний (С. 131-137). Вертипорох Євген, Проф., д-р: Фармацевтичний (С. 138-150). Романенко Антін, Доц., інж.: Віктор Миколайович Доманицький,

перший ректор УТГІ (6 II / 24 I 1893 - С. 151-154). Гольдельман Соломон, Проф., д-р: Спомини з моєї української доби (С. 155-161). Жемчужнікова-Каарепуу Сильвія, Асистент, д-р.: Кілька слів про виклади ботаніки на фармацевтичному факультеті (С. 162-165). Галів Микола, Инж.: Студентство УТГІ після 2-ої світової війни (С. 166-173). Каплистий Макар, Доц., інж.: Середня ветеринарно-зоотехнічна школа в Мюнхені (С. 174-176). Козловський Олексій, Лектор: В пошукуванні сталого осідку (С. 177-184). Ілюстрації (С. 185-271).

Том III: Українська Господарська Академія в Ч. С. Р. (Подебради, 1922-1935) і Український Технічно-Господарський інститут (Подебради, Регенсбург, Мюнхен), 1932-1972 (sic). Нью-Йорк: Вид. абсолюентів, Набрано в укр. друкарні: Toronto Ont., Canada, Printed in USA, J. S. Lischynsky Printing Co, 1972. 278 с. Наклад 600 прим. Редакційна колегія: інж. Микола Галів, інж. Павло Дубрівний, інж. Петро Шох. Мовну редакцію перевів проф. Володимир Міяковський.

Зміст: Передмова до третього тому (С. 4). Зайцев Микола, Проф.: УГА та УТГІ і високе технічне шкільництво західного світу (С. 5-11). Іванис Василь, Проф. інж.: Національно-політичне значення УГА (С. 12-18). [Статут Української Господарської Академії в ЧСР] (чеською мовою і в укр. перекладі; С. 19-32). Гордієнко Гаврило, Проф. інж.: Агрономічний відділ агрономічно-лісового факультету УГА (С. 33-45), Кабінет хліборобства УГА в Подебрадах (С. 46-48). Прохода Василь, Инж.: Лісовий відділ агрономічно-лісового факультету УГА (С. 49-56), Лісові кабінети УГА (С. 57-58). Мартос Борис, Проф. Економічно-кооперативний факультет УГА (С. 59-66). Биковський Лев, Доц. інж.: Кабінет народнього господарства та економічні семінари УГА (С. 67-74). Козловський Олексій, Лектор: Творці національної політехніки: Короткий біографічний нарис (С. 75-98). Дубрівний Павло, Проф. інж.: Праця абсолюентів УГА на західноукраїнських землях (С. 99-109). Петрівський Данило, Инж.-економіст: Хор УГА в Чехо-Словаччині (С. 110-116). Савицький Петро, Проф. д-р, кол. ректор УТГІ: Чинність УТГІ у Мюнхені в роках 1951-1961 (С. 117-127). Єндик Ростислав, Проф. д-р: УТГІ в останньому десятиріччі, 1961-1971 (С. 128-137). Фриз Юліан, Инж.: Студенти Львівської Політехніки – дублянці - складають свої дипломні іспити в УТГІ (С. 138-142). Ільків Михайло, Инж.: Початки та діяльність Т-ва Абсолюентів УГА-УТГІ (С. 143-146). In memoriam: Галів Микола, Инж.: Доцент Демян Пеленський, довголітній секретар професорської ради УТГІ (С. 147-152), Шох Петро, Инж.: Євген Маланюк: Спомин (С. 152-159), Іванис Василь, Проф.: Причинки до біографії Леоніда Мосендза (С. 160-167). Показчики імен: 1-го тому (С. 168-175), 2-го тому (С. 176-182), 3-го тому (С. 183-188). Зауважені помилки I-го і II-го томів (С. 189). Зміст (С. 190). Ілюстрації (С. 191-278).

Библиография русской зарубежной литературы 1918-1968: В 2-х т. / Сост. Л. А. Фостер. Boston, 1970. Т. 1. С. 1-681; Т. 2. С. 682-1374.

*Wispelwey, Berend. Каталог русскоязычных периодических изданий, находящихся в собраниях неформальной и местной печати Исследовательского института PCE/PC, 1984-1993. Мюнхен: RFE/RL Research Institute, IRD., SBE Archives, Documents Section, 434 с.

Періодика складається з двох частин – самвидав і місцева преса.

Маруняк Володимир, Др. Українська еміграція в Німеччині і Австрії по другій світовій війні. Т. I: Роки 1945-1951. Мюнхен: Акад. вид-во д-ра Петра Белея, 1985. 432 с.

Маруняк Володимир (2 XI 1913, с. Рожубовичі біля Перемишля – 28 VI 1997, Мюнхен), журналіст і публіцист, історик. Студіював історію на чеському Карловому ун-ті. Редактор «Укр. вісника» в Берліні (1941-45) та «Укр. слова» в Парижі (1964-69), член редакції радіо «Свобода» (1971-78), бібліотекар, потім гол. секретар УВУ в Мюнхені. Др. Наталя Наталенко (Д-р Володимир Маруняк // Новий шлях. 1997. 2-9 VIII. Ч. 31-32. С. 14). В „Енциклопедії українознавства” статті про нього немає.

Аранс, Девід. Как мы проиграли гражданскую войну: Библиография мемуаров русской эмиграции о русской революции, 1917-1921. Newtonville, Mass.: Oriental Research Partners, 1988. 200 с. ORP Russian bibliography series; No. 6.

Опис 559 публікацій з короткою анотацією англійською. Об'єднаний авторський та предметний покажчик.

Українці в Чикаго і Ілліной В Тисячоліття Хрещення України: Збірник – Довідник / Ред. і упор. Дарія Маркусь. Чикаго, 1989. 395, [1] с.

Книгарські каталоги діаспори:

Каталог книжок найбільшої української книгозбірні. Едмонтон, 1985.

Архіви:

Справочник научного работника: Архивы – документы – исследователь. Изд. 2, перераб. и доп. / Авторы-составители: Юрий Миронович Гроссман, Виталий Наумович Кутик. Льв.: Вища школа, 1983. 499, [1] с.

Спеціальні історичні дисципліни:

Берльштейн Альфред. Советознавча бібліографія // Науковий збірник / УВАН у США. [Том] II. Нью-Йорк, 1953. С. 190-192.

Максимчук Юліян. Бібліографічний показник української філателії, гербових марок і банкнотів. Шикаго: Укр. філателістична б-ка, 1958. 101 (+ 3) с. Друкарня "Logos" (München). 600 прим.

Максимчук Юліян (30 VIII 1890, м. Стрий - 13 XII 1980, Чикаго, США), дослідник і пропагандист укр. філателії, публіцист. За фахом адвокат. Син Юрія і Михайлини (Петрушевич). Служив в УГА. Закінчив юр. фак. Львів. ун-ту (1927). Цивільний службовець у Дрогобичі та Бориславі. Автор іст. нарису «Українські поштові марки» ([Берхтесгаден], 1949). З 1951 прибув до США. У 1950-75 видав 10 каталогів з філателії, присвячених укр. недержавним маркам. Проредагував «Каталог українських поштових марок» (Ч. II: Недержавні випуски. Ульм-Донау, 1950). Т-во укр. філателістів і нумізматів у США заснувало нагороду Юл. Максимчука, яка вручається за заслуги перед укр. філателією. У 2000 пошта України випустила на його честь художній маркований конверт. -Тв.: Каталог українських недержавних марок. Доповнення ч. 1 (1957), 2 (1960), 3 (1964), 4 (1975); Бібліографічний показник української філателії, гербових марок і банкнотів. Шикаго, 1958; Доповнення ч. 1. Шикаго, 1965; Каталог чужинних марок з

українською тематикою. Шикаго, 1966. - Дж.: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 195⁸⁶.

Українці: Іст.-етногр. монографія. В 2 т. / Відп. ред. К. Г. Гуслистий. Том I. К.: АН УРСР, 1959. 829 (+ 3) с. 500 прим. Макет. № 93. 3 б-ки С. А. Таранушенка.

Бібліографія / Підготували В. Т. Зінич і М. П. Приходько. С. 789-823. Художники Г. Д. Зінченко, Б. В. Валуєнко.

Горленко Володимир Федорович. Нариси з історії української етнографії та російсько-українських етнографічних зв'язків. К.: Наукова думка, 1964. 248 с. 500 прим.

Гуслистый Константин Григорьевич (1902-1973). К вопросу об этногенезе и начальном этапе этнического развития украинской народности. Москва, 1964. 12 с. (VII Междунар. конгресс антропол. и этногр. наук). 39 назв.

Кравец Е. М. и Кувенева А. Ф. Основные проблемы изучения общественного и семейного быта колхозного крестьянства Украины. Москва, 1964. 8 с. (VII Междунар. конгресс антропол. и этногр. наук). 25 назв.

Порицкий А. Н. Некоторые вопросы карпатской историко—этнографической общности в украинской этнографии второй половины XIX – первой половины XX в.: На материалах жилища и одежды. Москва, 1964. 8 с. (VII Междунар. конгресс антропол. и этногр. наук). 28 назв.

Радянські видання документальних матеріалів з історії України, 1917-1968: Бібліогр. покажчик / Упорядники Л. М. Гудзенко, Марія Федорівна Дмитрієнко (нар. 1935), Т. М. Шелюх. К.: Наукова думка, 1970. 117 (+ 3) с. 850 прим. (АН УРСР. Ін-т історії).

Титова Зоя Дмитриевна. Этнография: Библиография русских библиографий по этнографии народов СССР, 1851-1969. М.: Книга, 1970. 143 (+ 1) с. 1825 прим.

Мельц Микаэла Яковлевна. Русские фольклористы-библиографы конца XIX – начала XX в. / Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая / Тр. Новая серия. М., 1971. Т. 95. С. 76-101.

Українське радянське карпатознавство: Бібліографія праць з етнографії, фольклору та народного мистецтва / Склад Яків Павлович Прилипко (1925-1978). Відп. ред. В. Т. Зінич. К.: Наукова думка, 1972. 172 с. 2024 записи. 1000 прим.

Вміщено рецензії Т. Гавриленка та М. Іваненка на праці В. Кубійовича. Тираж праці було знищено, а причетні до неї особи зазнали переслідувань. Див.: Юсова Наталя Миколаївна. Яків Павлович Прилипко: історик, археолог, етнограф // Україна XX ст.: культура, ідеологія, політика: Зб. статей. Вип. 5. К., 2001. С. 120-128.

Маланчук Вікторія Антонівна. Розвиток етнографічної думки в Галичині кінця XIX – початку XX ст. К.: Наукова думка, 1977. 204 с. 2300 прим.

---

⁸⁶ Анотацію укладено у співавторстві з Борисом Фессаком (нар. 10 VIII 1934 року в Плотічно, Польща).

Библиография трудов по отечественному источниковедению и специальным историческим дисциплинам, изданных в XVIII в. / Сост. А. И. Аксенов, В. П. Козлов, М. Б. Северова, Н. А. Соболева. Москва: Ин-т истории СССР, 1981. 209 (+ 1) с. 300 прим.

Розділи: 1) джерелознавство (146 №№), 2) генеалогія (32 №№), 3) геральдика і сфрагістика (76 №№) та 4) нумізматику й фалеристику (42 №№). Описано праці М. Бантиша-Каменського, І. Долинського, Іоанна та Л. М. Максимовичів, В. Рубана, Ф. Туманського. Перше в Росії видання генеалогічної праці – "Родословие великих князей и царей российских" Феофана Прокоповича (СПб., 1717). Г. Міллерові належать перші в Росії джерелознавчі дослідження - Несторового літопису (1755) та історії козацтва (1760). На титульному аркуші примірника, що належав Ф. П. Максименкові, його рукою вписано прізвище одного автора – "М. Северова".

Исторические дисциплины: Краткий библиогр. справочник-указатель / Состав. Мария Федоровна Дмитриенко (нар. 1935), Ирина Нинелевна Войцеховская (нар. 1954). К., 1990. 158 с. 400 прим.

Із змісту: Гомилетика. С. 33-34.

Мемуаристика. С. 79-90.

Епистологія (епістолологія). С. 146-152.

Археологія:

Курінний Петро Петрович (4 V ст. ст. 1894, Умань - 25 XI 1972, Мюнхен). Історія археологічного знання про Україну. Мюнхен, 1970.

Шовкопляс Іван Гаврилович (1921-1997), Дмитренко Надія Григорівна. Радянська література з археології України, 1967-1975 рр. К., 1978.

Археологія Української ССР: Библиогр. указатель, 1918-1980 / Шовкопляс Іван Гаврилович (1921-), Дмитренко Надежда Григорьевна. К.: Наукова думка, 1989. 559 (+ 1) с. 12592 записи.

Культура:

Глыбінны Ул. Доля беларускае культуры пад Саветамі. Мюнхэн: Інстытут для вывучэння СССР, 1958. 162 с. Циклостиль. (= Досьледы й матарыялы. Сэрыя 2-ая, вып. 68).

Українська радянська культура за 40 років, 1917-1957 / Склали М. І. Багрич та ін. Вип. I. X., 1960.

Советская историография книги: Сб. научных трудов. Москва: ГБЛ, 1979. 142 с.

Славина Т. А. Исследователи русского зодчества: Русская ист.-архит. наука XVIII-XIX вв. Ленинград: Ленингр. ун-т, 1983. 192 с.

Народна творчість:

Петников Г. Н. Краткая библиография украинской сказки // Украинские сказки и легенды. Симферополь, 1966. С. 315-317. 39 назв.

Красне письменство:

Романенчук Богдан. Бібліографія української художньої літератури й літературознавства за 25 років на еміграції у вільному світі, 1945-1970 // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1971. Січень-березень. Ч. 1. С. 30-40.

Задеснянський Р. (Бжеський Роман Стефанович; 1894-1982). Чолові представники українського відродження:... Тт. I – II, Торонто, 1979-80.

Т. I:... Ю. Яновський, М. Куліш, В. Сосюра.

Т. II:... і відродження.

Із змісту: [Представники відродження: І. Багряний, С. Підгайний, В. Петров-Домонтович. Представники відродження: С. Васильченко, О. Ольжич.]

Тарнавський Остап (1917-1992). Об'єднання українських письменників „Слово” // Слово: Зб. 12. Б. м.: UKRAPRINT (Woodstock, Md.), 1990. С. 169-228.

Довідки про 55 письменників діаспори.

Про Тарнавського: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 339-340.

Мистецтво:

Художники Рад. Львівщини: Бібліогр. покажчик / Уклад С. П. Костюк. Льв.: Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника, 1980. 354 (+ 2) с. 3979 записів. 1000 прим.

Селівачов Михайло Романович (нар. 1946). Декоративно-прикладне мистецтво України в радянському мистецтвознавстві. К.: Наукова думка, 1981. 139 (+ 1) с. 955 записів. 750 прим.

Театр:

Кисіль Олександр Григорович. Бібліографічний покажчик матеріалів про український театр // Кисіль О. Г. Український театр: Дослідження. К.: Мистецтво, 1968. С. 231-240.

Історик театру. Під час чистки академічних установ 1933 за звинуваченням у саботажі наукової роботи, нацдемівщину та як виходця з контрреволюційного табору знятий з роботи. Репресований.

Петровская Ира Федоровна (1919 - ?). Источниковедение истории русского дореволюционного драматического театра. Ленинград: Искусство, 1971. 199 с.

Див.: Петровская И. Ф. В конце пути. СПб., 1999. 333 с.; 21 см. 100 прим.

Петровская Ира Федоровна. Источниковедение истории русской музыкальной культуры XVIII – начала XX в. / [Ленингр. гос. ин-т театра, музыки и кинематографии]. 2-е изд., доп. Москва: Музыка, 1989. 318 с. 22 см.

Покажчик імен: с. 297-313.

Изд. 1 – Москва: Музыка, 1983. 214 с.

Петровская Ира Федоровна. Театр и музыка в России XIX – начала XX в.: Обзор библиогр. и справ. материалов: Учебн. пособие. Ленинград: Ленингр. ин-т театра, музыки и кинематографии, 1984. 73 с.

Спогади:

Чайковський Ілля. Наша мемуаристика. Мюнхен, 1966. С. 63-94 (+ 1) с.

Відбитка з: Наукові записки / Укр. технічно-господарський інститут. Том XI (XIV).

Описано окремо видані оригінальні спомини до 1945. 309 (316) записів.

История дореволюционной России в дневниках и воспоминаниях. Том 1 – Москва, 1976 – / Под ред. Петра Андреевича Зайончковского, 1904-1983.

Краєзнавство:

Історія Києва. Том 1. Вип. 1-2 (К., 1958-59). Том 2. Вип. 1-2. К., 1962-63. Ротатор.

Максименко Федір Пилипович (1897-1983). Збірки історичних відомостей про населені пункти Української РСР: Бібліогр. покажчик. [К., 1964.] С. 79-86 (А. Збірні праці, що стосуються СРСР, Росії, України, Австрії та Польщі в цілому або їх великих частин; **I.** Історико-географічні словники, географічно-історичні описи цілих країн або їх великих частин, видані російською та українською мовами; **II.** Іншими (німецькою, французькою, польською) мовами; **III.** Статистичні словники й списки поселень переважно з історичними і статистичними відомостями. Списки поселень однієї області, губернії, воєводства – див. у відповідних топографічних підрозділах), 79-84 (**4.** Путівники: Путівники по областях, воєводствах, повітах – див. у відповідних топографічних підрозділах: **а)** Путівники загальні; По державах; **б)** Путівники по ріках і морях; **в)** Путівники по ґрунтових шляхах, шосе і автострадах; **г)** Путівники по залізницях; **д)** Путівники по історичних місцях; **е)** Путівники по місцях, пов'язаних з життям і діяльністю видатних письменників – За алфавітом прізвищ письменників), 76-85 (**Б.** Відомості про місцевості доби феодалізму (X-XIX ст.); Літописні відомості X-XIV ст.; Окремі “землі» (за алфавітом); **2)** Російські офіційні географічні матеріали XVI-XVII ст.; **3)** Люстрації XVI-XVII ст.; **4)** Переписні книги 1654-1666 рр.; **5)** Генеральное следствие о маестностях 1729-1731 рр. – За алфавітом полків; **6)** Румянцевський опис 1765-1767 рр.; **7)** Законодавча комісія 1767 р.; **8)** Візитиції Львівської дієцезії 1730-1786 рр.; **9)** Йозефінська й Францісканська метрики, 1784-87 й 1819 рр.; **10)** Матеріали Генерального межування 1769-1828 рр.: Топографічні описи й атласи губерній та намісництв 1784-1820 рр. – За алфавітом назв; **11)** Воєнно-географічні описи), 88-98 (**В.** Матеріали про поселення окремих областей, губерній, воєводств, повітів, районів XIX-XX ст. – За алфавітом назв областей; **1.** Вінницька абластей (1932-); Подільська губернія (1796-1925); **2.** Волинська область (1939-); Волинське воєводство (1920-1939); Волинська губернія (1796-1925); **3.** Дніпропетровська область (1932-); Катеринославська губернія (1783-1925); **4.** Донецька область (1932-); **5.** Житомирська область (1937-), 92-99 (**6.** Закарпатська область (1945-); до 1945 р.: Угорська Україна. Підкарпатська Русь; **7.** Запорізька область (1939-); **8.** Івано-Франківська область (1939-); Станіславське воєводство (1920-1939); **9.** Київська область (1932-); Київська губернія (1797-1925), 89-99 (**10.** Кіровоградська область (1939-); **11.** Кримська область (1945-); Кримська АРСР (1921-1945); Таврійська губернія (1783-1920); **12.** Луганська область (1938-); **13.** Львівська область (1939); Львівське воєводство (1920-

1939); Галичина (1772-1920), 64-71 (**14.** Миколаївська область (1937-); **15.** Одеська область (1932-); Бессарабія (1812-1940); **16.** Полтавська область (1937-); Полтавська губернія (1802-1925); **17.** Ровенська область (1939-); **18.** Сумська область (1939-), 93-105 (**19.** Тернопільська область (1939-); Тернопільське воєводство (1920-1939); **20.** Харківська область (1932-); Харківська губернія (1765-1925); **21.** Херсонська область (1944-); Херсонська губернія (1802-1925); **22.** Хмельницька область (1937-); **23.** Черкаська область (1954-); **24.** Чернівецька область (1940-); Буковина (1774-1940); **25.** Чернігівська область (1932-); Чернігівська губернія (1802-1925).

Окр. відб. із: Наук.-інформ. бюлетень Архівного управління УРСР. 1963. №№ 4-6. 1964. №№ 1-5.

Майже 1400 поз. укр., рос., польс., нім, рум. та фр. мовами.

Тираж 150 прим. Свідчення І.Бутича 22 IV 1983.

Рец.: Ткаченко М.М. и Шелихова Н.М. // Сов. библиография. 1965. № 3 (91). С. 66-67; Сарана Ф.К. // Літ. Україна. 1965. 16 IV. № 31; Корнейчик И.И. Краеведческая библиография на Украине. Вып. 3. Х., 1968. С. 21-23; Olszewicz W. // Roczniki biblioteczne. 1965. № 1-2. Str.206-209.

Кізлик Олександр Данилович. Іншомовні матеріали до історії міст і сіл України: Короткий бібліогр. покажчик. Льв., 1967. 56 с.

Лебедева А. Н., Озерова Г. А., Панкратова Л. С. Указатель библиографических пособий по Сибири и Дальнему Востоку (XIX в. – 1968 г.). Новосибирск, 1975. 631 с.

Бажанський Михайло (1910-1994). Вічно житимуть...: Постаті від зарання історії, аж до найновіших часів: Біогр. словник. Дітройт, 1984. 524 с. (Б-ка вид-ва "Снятин". Вип. 8).

Чернігів: Бібліогр. покажчик / Складачі: Людмила Валентинівна Студьонова, І. Я. Каганова, Н. В. Романчук. Чернігів, 1990. 126 с. 1024 записів. 1000 прим.

Церква Православна:

Польський Михаїл, о. (6 XI 1891, ст. Новотроїцька Кубанської обл. – 21 V 1960, Сан-Франціско, шт. Каліфорнія, США). Новые мученики Российские. Том I. Jordanville, N. Y., 1949; Том II. Jordanville, N. Y., 1957.

Польський (Польский) Михаїл Афанасійович, о. (6 XI 1891, ст. Новотроїцька Кубанської обл. – 21 V 1960, Сан-Франціско, шт. Каліфорнія, США), історик Руської Православної Церкви, протопресвітер. Син псаломщика. Закінчив Ставропольську духовну семінарію (1914), після чого був протисектантським місіонером. Рукопокладений 1920 у Катеринодарі. З 1921 навчався в Московській духовній академії до її закриття. 1923 ув'язнений у Бутирках. У 1924-26 перебував на Соловках, з 1929 засланий на три роки до Усть-Сисольська (Резникова Ирина. Православие на Соловках: Материалы по истории Соловецкого лагеря. Санкт-Петербург: Мемориал, 1994. С. 94). 1930 нелегально перейшов персидський кордон. Спочатку перебував у Палестині під началом Владики Анастасія, 1938-48 служив настоятелем парафії у Лондоні. Був духівником Вел. Кн. Ксенії Александрівни, її синів і внуків. 1948 виїхав до США. Одержав призначення до Скорбященського собору, де служив

при архиепископі Тихоні. 1959 пішов на спокій. Автор низки засадничих праць про становище Православ'я в СРСР. Написав докладні спогади.

Тв.: Каноническое положение Высшей церковной власти в СССР и за границей. Джорданвилль: Типография пр. Иова Почаевского Свято-Троицкого монастыря, 1948. 196 с.; Американская Митрополия и Лос-Анжелеский процесс: Ответ противникам мира церковного. Джорданвилль: Свято-Троицкий монастырь, 1949. 41 с.; Новые мученики Российские. Том I. Jordanville, N. Y., 1949; Том II. Jordanville, N. Y., 1957; Очерк положения Русского Экзархата Вселенской юрисдикции. Джорданвилль: Свято-Троицкий монастырь, 1952. 32 с.; Американский раскол // Православная Русь. 1955. № 11. С. 8-11; Мученическая кончина архиепископа Иоанна [Поммера, 1876-1934] // Православная Русь. 1959. № 19. С. 5-6.

Дж.: **Марія** Иларіоновна, Кн. Къ юбилею о. Михаила Польского // Православная Русь. Jordanville, N. Y., 1955. 1/14 октября. № 19 (588). С. 6; **Андреев** И. М. Светлой памяти друга и союзника по Соловецкому концлагерю протопресвитера о. Михаила Польского // Православная Русь. 1960. № 11. С. 4-7; **Константин** архимандрит. Памяти о. Михаила Польского // Православная Русь. 1960. № 10. С. 14; **Последний** земной путь о. прот. Михаила Польского // Православная Русь. 1960. № 11. С. 11; **Зернов** Николай. Русские писатели эмиграции. Boston, Mass.: G. K. Hall & Co., 1973. С. 104, 154-155; **Отзыв** митрополита Виталия, Первоиерарха Русской Православной Зарубежной Церкви, об исключительной важности труда протоиерея Михаила Польского «Положение Церкви в Советской России // Православный вестник. 1995. № 86. С. 7-8; **Архивы** Кремля: Политбюро и Церковь. Кн. 1 (1997). С. 78; **Незабытые** могилы: Российское зарубежье: Некрологи 1917-1997 / Сост. В. Н. Чуваков. Том 5. М., 2004. С. 560.

Никон (Рклицкий), Епископ. Жизнеописание блаженнейшего Антония [17 III ст. ст. 1863, с. Ватагіно, Новгородської губ. - 28 VII / 10 VIII 1936], митрополита Киевского и Галицкого. Т. 1 – 10. Изд. Северо-Американской и Канадской епархии. Нью-Йорк, 1956 – 1963.

Т. I. Вид. 2, випр. і доп. Нью-Йорк: Издание Северо-Американской и Канадской епархии, 1971. 230 с.

Перевид.: Никон (Рклицкий), Архиепископ. Митрополит Антоний (Храповицкий) и его время 1863-1936. Кн. 1 - . Издание Братства во имя святого князя Александра Невского. Нижний Новгород, 2003 - . Из змісту: Том 2. Гл. 2. На Вольнской кафедре (1902-14). Том 3. Гл. 2. Всероссийский миссионерский съезд в Киеве (1908). Том 4. Гл. 1. На Харьковской кафедре (1914-). Гл. 4. На кафедре Киевской митрополии (1918-19).

Дж.: Manuil, I (1966-79), 313-330; Зернов Н. М. Русские писатели эмиграции (1973). С. 6-8; Попов А. В. Российское православное зарубежье (2005). №№ 2169-2198, 3115.

Сп. Никон (Рклицкий Николай Петрович; 1892-1976), вихованець Київського Університету Св. Володимира (закінчив юр. фак. 1911). Вперше побачив владика 1918 у київ. Софійському соборі, захопився ним. У Белграді 1922 почав записувати його проповіді, а згодом і його статті, що йшли через нього до друку. Архиепископ Вашингтонський і Флорідський. - Дж.: Зернов Н. М. Русские писатели эмиграции (1973). С. 97-98; Попов А. В. Российское православное зарубежье (2005). №№ 2822-2828.

Теодорович Надія. Стан Православної синодальної церкви в Україні в 1917 році: Довідковий матеріал // Укр. збірник. Кн. 15. Мюнхен: Ін-т для вивчення ССРСР, 1959. С. 93-142.

Оглоблин Олександр. Українська церковна історіографія // Укр. історик. Кн. 24. 1969.

Зернов Николай Михайлович (9 / 21 X 1898, Москва – 25 VIII 1980, Оксфорд). Русские писатели эмиграции: Биограф. сведения и библиография их книг по богословию, религ. философии, церк. истории и правосл. культуре, 1921-72. Boston, Mass., 1973. xl, [2], 182 с.

Додано списки: "Збірники на релігійні та релігійно-філософські теми" (С. 157-163) та "Релігійні та церковні періодичні видання" (С. 165-172).

Про Зьорнова: Чуваков В. Н. Незабутые могилы. Т. 2 (1999). С. 615.

Manuil (Lemeševskij), Metropolit. Die Russischen Orthodoxen Bischöfe von 1893 bis 1965: Bio-Bibliographie. Teil I-VI. Erlangen, 1979-1989.

Мануїл (Мануил; Віктор Вікторович Лемешевський, 18 IV 1884, м. Луга Петербурзької губ. - 12 VIII 1968, Куйбишев), митрополит Куйбишевський і Сизранський, історик Церкви. Особисто близький до нього автор, згодом митрополит Санкт-Петербурзький і Ладозький Іоанн (Сничов) у присвяченій йому монографії оповідав: «В его келии стояли ящички с многотысячными карточками еще не обработанного материала по церковной истории, по агиологии, подвижникам благочестия и т. п. [...] В 1946 году он приступил к литературным трудам. Нашлись местные и приезжие люди, изъявившие свое согласие быть его техническими работниками в научных трудах. Работа закипела бурным потоком. Помощники разбирали и систематизировали исторический материал, а Владыка вносил известные коррективы и в целом руководил работой. Основной упор был сделан на биографии русских архиереев периода с 1897 по 1947 годы. Вчерне эта работа была закончена к концу 1947 года и представлена в Московскую духовную академию проф.-прот. Савицкому и в Священный Синод. Труд был признан полезным как справочник. Тогда же проф.-прот. Савицкий высказал свое пожелание автору, чтобы он этот труд расширил и, наряду с краткими биографиями, поместил литературные труды того или иного архиерея и подал бы работу в академию в качестве научного труда. Это дало повод святителю углубить свою работу и подготавливать ее к академическому изданию» (Іоанн (Снычев), Митрополит. Жизнь и служение Митрополита Мануила: Биограф. очерк. Самара, 1997. С. 235-236). І про перебування його у 1965-68 роках на спокої: «Основной свой досуг он посвятил разработке магистерки на тему «Русские православные иерархи периода 1893-1965 гг. » К концу 1966 года святитель закончил свой труд и в начале 1967 года подал его в совет Московской духовной академии на соискание ученой степени магистра богословия. Совет академии принял работу маститого иерарха и назначил двух официальных рецензентов профессоров И. Н. Шабатина и В. И. Талызина и одного неофициального, архиепископа Минского Антония [Кротевича]. К сожалению, рецензенты так тянули время с отзывами, что за полтора года не смогли полностью рассмотреть труд митрополита, и святитель так и не дождался до искомой степени» (Там само. С. 312-313). Сам церковний дослідник додає до цього такі відомості: «[...] я еще в 1947 году составил «Каталог

русских архиереев обновленцев с 1922 по 1943 годы» и в 1948 году закончил «Каталог русских архиереев за последние 50 лет (1897-1947 гг.) [...]» (Manuil, VI (1989), 173). – Тв.: Каталог русских архиереев-обновленцев: Материал для «Словаря русских архиереев-обновленцев» (1922-1944 гг.) // «Обновленческий» раскол: Материалы для церковно-исторической и канонической характеристики / Сост. И. В. Соловьев. М.: О-во любителей церковной истории; Крутицкое Патриаршее подворье, 2002. С. 607-981. – Дж.: Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 173; Иоанн (Снычев), митр. Жизнь и служение митрополита Мануила: Биогр. очерк. Самара, 1997. 319 с.; Архивы Кремля: Политбюро и Церковь. Кн. 2 (1998). С. 374, 507.

Мартирологія Українських Церков у чотирьох томах, Том I: Українська Православна Церква; Документи, матеріали, християнський самвидав України / Упорядкували і зредагували Осип Зінкевич і Олександр Воронин. Торонто; Балтимор: Укр. вид-во 'Смолоскип' ім. В. Симоненка, 1987.

Бурко Демид. Українська Автокефальна Православна Церква - вічне джерело життя. Саут-Бавнд-Брук, 1988.

Бурко (Бурко-Корецький) Демид (псевд. Данило Святогірський; 29 VIII 1894, с. Пирогів Вінницького пов. Подільської губ. - 9 VI 1989, Штутгарт), протопресвітер, історик Церкви. Освіту одержав у Вінницькій церковно-учительській школі (1913). Був мобілізований до війська і брав участь у світовій війні. Під час Визвольних Змагань був учасником Всеукраїнського військового з'їзду, працював в інф. відділі Ген. секретаріату військових справ. Навчався у Кам'янець-Подільському ун-ті. Служив у Волинській дивізії УНР (1920-21), з якою опинився у Польщі. Повертаючись на батьківщину, заарештований на кордоні (1921). Відбувши ув'язнення, закінчив освіту у Кам'янець-Подільському ІНО. Викладав укр. мову й літературу у семирічних школах. Ув'язнений 1935, утік із тюрми в Баришівці, жив до початку війни під прибраним прізвищем. 12 V 1942 у Харкові висвячений у священники (Митр. Феоділ Булдовський). На еміграцію виїхав улітку 1943. Учасник Ашаффенбурзького собору 25-26 VIII 1947, на якому оформилася УАПЦ (соборно-ноправна), але згодом від неї відійшов. ДП-комісія у Людвігсбурзі (біля Штутгарту) 9 V 1950 відмовила йому в переїзді до США через "прокомуністичні тенденції" автокефальної групи УПЦ (sic). Настоятель парафій у Інгольштадті, Новому Ульмі, Людвігсбурзі та Карлсруе. З 1956 член, з 1969 заст. голови Вищого Церковного управління при Митр. Никанорі Абрамовичу. З 1973 член Ради Митрополії УАПЦеркви (до 1978 заст. голови). Активний співробітник журналу "Рідна Церква", де з 1954 публікував серію статей-спогадів "З книги буття Української Церкви". Написав велику низку спогадів про визначних діячів УАПЦ Серед них Митр. Василь Липківський, Миколай Борецький та Іван Павловський, архиепископи Степан Орлик, Константин Кротевич, Парфеній Левицький, священники К. Стеценко та М. Чехівський та миряни В. Біднов, М. Леонтович, М. Макаренко та Д. Щербаківський. Містячи масу подорожів із життя київських та провінційних парафій у 30-ті роки, відтворюють картину большевицьких переслідувань Церкви. Для цього періоду мають характер коштовного першоджерела з історії Православ'я. До 1000-ліття християнства в Україні вийшов збірник його праць.

Тв.: Головні засади Української Автокефальної Православної Церкви. На чужині, 1946; Українська Автокефальна Православна Церква - вічне джерело життя. Саут-Бавнд-Брук, 1988.

Дж.: Вісімдесятиліття Протопресвітера Д. Бурка // РЦ. Ч. 99-100. 1974. Липень-грудень. С. 11-13; Сорокріччя священства протопресвітера Демида Бурка // РЦ. Ч. 130. 1982. Квітень-червень. С. 10; Дев'яностоліття протопресв. Д. Бурка // РЦ. Ч. 139-140. 1984. Липень-грудень. С. 7; Мартирологія Українських Церков, Том I / Упор. і ред. О. Зінкевич і Ол. Воронин. Торонто; Балтимор, 1987. Пок.; Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: Зб. статей. К., 1993. С. 96-97; Другий Всеукраїнський Православний Церковний Собор УАПЦ 17-30 X 1927 року: Док. і мат. / Упор. С. І. Білокінь, І. М. Преловська, І. М. Старовойтенко. К., 2007. С. 7, 14-15.

Щавинская Л. Л. Книги и брошюры крупнейшего православного издательского центра межвоенной Польши - Варшавской синодальной типографии // Славяноведение. 1988. № 1. С. 77.

Церква Греко-католицька:

Ваврик Михайло, ЧСВВ. Бібліографічний огляд [джерел до] історії Василянського Чина за 1950-1970 рр. Вид. ЧСВВ. Рим, 1971. С. 334-424.

Відбитка з Записок ЧСВВ.

Рец.: Романенчук Богдан // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1971. Жовтень-грудень. Ч. 4. С. 122-123.

Світильник істини: Джерела до історії Української католицької богословської академії у Львові, 1928 – 1929 – 1944 / Павло Сениця. Ч. I. Торонто; Чикаго, 1973.

Патрило о. Ізидор Іван (нар. 1919) ЧСВВ. Джерела й бібліографія історії Укр. Церкви. Рим, 1975. 1138 №№.

- Записки ЧСВВ. Том Х. 1979. Вип. 4. №№ 1139-1408.

- Том XII [XVIII]. 1985. Вип. 1-4. №№ 1409-1705.

Мартирологія Українських Церков у чотирьох томах, Том II. Торонто; Балтимор: Укр. вид-во 'Смолоскип' ім. В. Симоненка, 1985.

Побут:

Зіновійв Климентій (сер. XVII, Правобережна Україна – після 1712, Лівобережна Україна). Вірші; Приповісті посполиті / Підготовка тексту І.П.Чепіги. Вступна стаття Вікторії Петрівни Колосової та І.П.Чепіги. Іст.-літ. коментар В.П.Колосової. К.: Наукова думка, 1971. 391, [1] с.

Давня укр. худ. література ще не знала такої широти тематики. У 372 творах або уривках із них, що групуються відповідно до філософсько-релігійної та соціально-побутової тематики, описано тодішню Україну. З безліччю цікавих побутових подробиць відображено усі соц. прошарки. Лексикон Климентія поширений за рахунок назв професій, предметів та зрарядь виробництва, назв одягу, домашніх речей, продуктів споживання, господарських речей та приміщень, назв на означення спорідненості та свояцтва, військових атрибутів, предметів церковного вжитку. У вірші «О розних всяких ремесниках» названо 72 професії. У творі «Рахуба древам розним» перелічено 69 порід дерев, у вірші «О створеннях Божих і диявольських» - 37 зоологічних назв тощо. Коментар В. П. Колосової (С. 310-371) організовано в порядку текстів Климентія, уточнюючи або

розкриваючи фольклорні й літературні джерела його творчості. Сама ідея й перша спроба її реалізації належать В.М.Перетцу. Містить каталог реалій, що зустрічаються в творах письменника-енциклопедиста. Збірку нар. прислів'їв та приказок, що увійшла до рукопису окремим масивом, розписав П.М.Попов. Див.: Колосова В.П. Климентій Зіновієв (sic): Життя і творчість. К.: Наукова думка, 1964.

Гетьмансько-старшинська держава:

Gajecky George. The Cossack Administration of the Hetmanate. Vol. 1-2. Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute, c 1978. (Sources and Documents Series).

Том 1: Полки Стародубський, Чернігівський, Ніжинський, Київський, Прилуцький, Переяславський та Гадяцький. XV, (1-394) (+ 6) р.

Том 2: Полки Лубенський, Миргородський, Полтавський, правобережні та ін. Російські чиновники гетьманату. Бібліографія (С. 710-730). X (+ 2), (395-789), (+ 9) р.

Братства:

Гавриленко Віталій Олексійович (нар. 1935). Деякі питання бібліографії видань братства // Архіви України. 1970. № 6. С. 9-16.

Аристократія:

Оглоблин Олександр. Люди старої України. Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1959.

Максимчук Іван О. Нарис історії роду Петрушевичів. Чикаго, 1971. 288 с.

Рец.: Керч Оксана // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1971. Квітень-червень. Ч. 2. С. 60-61.

Липинський Вячеслав. Участь шляхти у великому українському повстанні під проводом гетьмана Богдана Хмельницького // Липинський В. Твори. Том 2. Історична секція / Ред. Лев Р. Білас. Філяделфія, Пеннсильванія, 1980. ХCVIII, 638 с. (Східньо-Європейський дослідний інститут ім. В. К. Липинського).

Наукове перевидання монографії 1912 року «Stanisław Michał Krzyczewski: Z dziejów walki szlachty ukraińskiej» польською та українською мовами (використано переклад Юрія Косача, виконаний при кінці 1940-х років і виданий 1951 у консервативному торонтському часописі «Український робітник»). Із змісту: [Коровицький І.] Застарілі й актові слова та важливіші правові терміни. [Коровицький І.] Показчик імен. С. 611-632; [Коровицький І.] Родові призвища. С. 633-637.

Селянський рух (дворянство):

Хроніка селянського руху на Україні, 1826-1849 рр. / Уклали В. П. Баран, Геннадій Володимирович Боряк (нар. 1956), М. Г. Вавричин та Уляна Ярославівна Єдлінська // Селянський рух на Україні, 1826-1849 рр.: Зб. док. і мат. К.: Наукова думка, 1985. С. 352-458. 1221 запис.

Зареєстровано протести, підпали, побиття управителів тощо. Додано географічний показчик.

Воєнна історія:

Андоленко Сергей Павлович (1907-1973). Нагрудные знаки русской армии. Париж: Танаис, 1966. 230 с.: іл.

Див.: Чуваков В. Н. Незабытые могилы. Т. 1 (1999). С. 76.

Шанковський Лев (1903-). Нарис української воєнної історіографії // Укр. історик. Том 28. 1970. С. 67-75; Том 29-30. 1971. С. 58-69; Том 31-32. 1971. С. 73-89; Том 35-36. 1972. С. 55-71; Том 39-40. 1973. С. 113-126; Том 41-43. 1974. С. 48-64; Том 45-46. 1975. С. 45-69.

Управління:

Сенчакова Л.Т. «Священная дружина» и ее состав // Вестник Московского университета. Серия IX. История. 1967. Март-апрель. № 2. С. 62-83.

Публікація «Списка членів» (709 осіб; ЦГАОР. Ф. 1463. Оп. 1. 1880-ті рр. Спр. 187. Арк. 1-42). Из змісту: 9. **Абаза** Василь Савович, 10. **Абаза** Сергій Савович, 12. **Адамович** Анатолій Станіславович, 30. **Балясний** Костянтин Олександрович, 57. **Бобрінський** Алексей Александрович, 98. **Величковський** Михаїл Львович, генерал-майор, 134. **Гавриленко** Михайло Дмитрович, інженер, 162. **Горбенко** Микола Матвійович, інженер-полковник, 171. **Гудвіл** Валеріан Васильович, судовий слідчий Київського окружного суду, 172. **Гужва** Михайло Федорович, штабс-капітан, 173. **Гудим-Левкович** Олексій Васильович, 180. **Демідов** кн. Сан-Донато Павел Павлович (С. 75), 259. **Капніст** гр. Василь Іванович, 260. **Капніст** гр. Петро Олексійович, радник посольства в Парижі, 290. **Колусовський** Владимир Антонович, судовий слідчий Київського окружного суду, 302. **Кочубей** кн. Віктор Сергійович, кавалергард, 303. **Кочубей** кн. Василь Сергійович, кавалергард, 304. **Котляревський** Павло Миколайович, інженер, 344. **Лещенко** Федір Григорович, 357. **Максимович** Костянтин Клавдійович, 375. **Марченко** Олександр Костянтинівич, 376. **Магула** Микола Єгорович, 382. **Медем** барон Георгій Петрович, 383. **Медем** барон Михайло Петрович, херсонський поміщик, 391. **Мессарош** Іван Васильович, 409. **Нагловський** Дмитро Станіславович, начальник штабу Одеського військового округу, 443. **Остроградський** Віктор Михайлович, полтавський поміщик, 520. **Родзянко** Павло Володимирович, 521. **Родзянко** Михайло Володимирович, 556. **Стахович** Олексій Олександрович, кавалергард, 566. **Судієнко** Йосиф Михайлович, Владімірський губернатор (С. 81), 642. **Чайковський** Петро Ілліч, 661. **Шабельський** Павло Миколайович.

Російська провінція:

Петровская Ира Федоровна (1919 - ?). Театр и зритель провинциальной России, вторая половина XIX в. / Ленингр. гос. ин-т театра, музыки и кинематографии. Лг.: Искусство, Ленингр. отд-ие, 1979. 247 с., 6 л. илл.

Показчик імен і п'ес: с. 233-247.

Пор.: Петровская И. Ф. Театр, критика, зрители провинциальной России: Вторая половина XIX в.: Автореф. дис. на соиск. учен. ст. д-ра искусствоведения (17. 00. 01). Лгр., 1973. 32 с.

Визвольні змагання:

Pidhainy Oleh, Pidhainy Olexandra (нар. 23 IV 1905). The Ukrainian Republic in the Great East-European Revolution. Part I-II. Toronto. New York, 1971-75 (= Pidhainy Oleh. The Ukrainian Republic in the Great East-European Revolution. Vol. 5-6).

Про Олександрю Підгайну: Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 339-340.

Зозуля Яків [Зозуля Яків Максимович; 18 III 1893, с. Лебедин Чигирин. пов. Київ. губ. – 1984]. Велика Українська Революція: Календар іст. подій за лютий 1917 року – березень 1918 року (Вид. 2. Нью-Йорк: УВАН, 1967).

Зозуля Яків – фельдшер, навчався у Полтав. кадет. корпусі. Член УПСР. На II Всеукр. військ. з'їзді був обраний до Всеукр. ради військ. депутатів та кооптований до складу УЦР. На Шостих Загальних зборах УЦР був секретарем мандатної комісії. Від Київської ради солдатських депутатів 25 X 1917 делегований до Крайового комітету охорони революції в Україні. Емігрував 1920-21. Дійсн. член УВАН у США (обраний 6 IV 1968; Вісті УВАН. Ч. 1. Нью-Йорк, 1970. С. 73). – Дж.: Shtohryn D. Ukrainians in North America (1975). P. 382; Верстюк В., Осташко Т. Діячі Укр. Центр. Ради: Біогр. довідник (1998). С. 97-98.

Тарнавська Марта. Українська національна революція в поезії, 1917/18 – 1967: Бібліографія. Едмонтон: Славута, 1969. 8 с.

Рец.: Пазунык Наталя // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1972. Січень-березень. Ч. 1. С. 21.

Большеви́зм:

Lawrynenko Jurij (3 V 1905, с. Хижинці Звенигородського пов. Київської губ. – 14 XII 1987, Нью Йорк). Ukrainian Communism and Soviet Russian Policy Toward the Ukraine: An annotated Bibliography, 1917-1953. Ed. by David I. Goldstein; Foreword by John S. Reshetar. New York: Research Program on the U. S. S. R., 1953. xxviii, 454 (+ 2) p.

Методично зразкова, добре структурована праця.

Відгук на неї: Лобуцький Вол. Українські націонал-комуністи (1983). С. 137.

Лавріненко Юрій Адріанович (псевд. Ю. Дивнич) – літературознавець. Син селянина. Закінчив іст.-філол. фак. Харківського ун-ту (1930). При н.-д. ін-ті Т. Шевченка захистив канд. дис. “Український епос” (1932, наук. кер. проф. О. І. Білецький). Був ув’язнений (1933-34, 1935-39), відбував строк у Норильлагу. У 1940-41 перебував на вільному засланні у Кабарді. У 1944-45 перебував в Австрії, у 1945-49 у Німеччині. 1950 переїхав до США. Автор літературознавчих праць “Блакитний-Еллан” (1929), “Василь Чумак” (1930), “Творчість Павла Тичини” (1930), “Зруб і парости” (1971), “На шляхах синтези клярнетизму” (1977), культурологічних робіт “В масках епохи” (1948, у співавт.), “Василь Каразин” (1975). Історико-публіцистичні праці “Соціалізм і українська революція” (1949), “На іспиті великої революції” (1949). Великого впливу на осмислення сов. періоду історії України набрала антологія “Розстріляне відродження” (1959). Упорядкував зразковий з методичного боку покажчик “Ukrainian Communism and Soviet-Russian Policy Toward the Ukraine, 1917-1953” (1953). Залишив спогади “Чорна пурга” (1985). – Дж.: Лобуцький Вол. Українські націонал-комуністи (1983). С. 55, 70, 137; Одарченко П. Життя і літературна діяльність Юрія Лавріненка // Нові дні. 1985. Жовтень. С. 11-12; Шевельов Ю. Про Юрія Лавріненка і трохи про себе // Нові дні. 1988. Квітень. С. 7-12; Дроздовська О. Лавріненко Ю. // Українська журналістика в іменах. Вип. V. Льв., 1998. С. 145-148; Рябчий Іван. Відродження української історичної науки / Інтерв'ю в кабінеті Сергія Білокозя // Хроніка 2000. Вип. 59. К., 2007. С. 13-20.

Рудь Микита Потапович. Українська радянська соціалістична республіка, 1917-1967. К., 1969.

Українські січові стрільці:

Ріпецький Степан (1894-1986). Бібліографія джерел до історії Українських січових стрільців. Нью Йорк: Братство УСС, 1965. 115 (+ 1) с. 1331 запис.

Див.: Головацький І. Ріпецький Ст. // Українська журналістика в іменах. Вип. III. Льв., 1996. С. 262.

Повстанський рух:

Шанковський Лев. Бібліографія до історії українського повстанського руху під час визвольної війни 1917-1920 рр. і після неї, 1921-1924 рр. // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1971. Січень-березень. Ч. 1. С. 26-29.

Компартія:

Матеріали до бібліографії історії Комуністичної партії Західної України: Бібліогр. покажчик / Склали: В. Л. Вулах, М. С. Жарінов, О. Д. Кізлик, О. П. Куш (1914-1984), Р. Я. Луцик, В. В. Машотас. Льв., 1958. 200 с. 1867 + 6 записів. 500 прим. (Львів. б-ка АН УРСР).

Історія Компартії України, 1956-1981 / Скл. Г. Г. Германенко. К., 1985.

Репресії:

Розанов [Романенко] Михаїл. Соловецький концлагерь в монастыре, 1922-1939 годы: Факты – домыслы – "параши"; Обзор воспоминаний соловчан соловчанами: В 2 кн. (Кн. 3: В 3 кн.). Изд. автора. [Frankfurt am Main: Possev-Verlag], 1979-87.

Кн. 1. Ч. 1, 2, 3. 1979. 299 (+ 5) с. Из змісту: Библиография (С. 295-299).

Кн. 2. Ч. 4, 5, 6, 7 и 8. 1980. 176 с.

Кн. 3. Дополнения. 1987. 87 (+ 1) с. Из змісту: Дополнения к библиографии в конце первой книги (С. 84).

Лихо з розуму: Портрети двадцяти "злочинців": Зб. матеріалів / Уклав Вячеслав Чорновіл. Париж: Перша укр. друкарня у Франції, 1967. 336 (+ 2) с.

Матеріали про репресованих: Ярослав Геврич, Іван Гель, Ігор Герета, Богдан і Михайло Горині, Микола Гринь, Панас Заливаха, Мирослава Зваричевська, Дмитро Іващенко, Святослав Караванський, Євгенія Кузнецова, Олександр Мартиненко, Михайло Масютко, Ярослава Менкуш, Валентин Мороз, Михайло Озерний, Михайло Осадчий, Іван Русин, Мефодій Чубатий, Анатолій Шевчук.

За Україну, за її волю // Американське чудо: Альманах Укр. Нар. Союзу 1976. Джерзі Ситі; Нью Йорк: Свобода, б. р. С. 207-256.

Словник репресованих у 1960-70-ті роки.

Zorin Libushe. Soviet Prisons and Concentration Camps: An Annotated Bibliography, 1917-1980. Newtonville, Mass.: Oriental Research Partners, 1980. [2], 118 p. 485 записів. (Russian Bibliography Series, № 3).

Luckyj George Stephen Nestor (11 VI 1919 - 2001). Literary Purges in Soviet Ukraine (1930-s): A Bio-Bibliography. Edmonton, Alberta: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 1987 (на обкл.: 1988). xlii, 50 p.

314 персональних довідок.

Сталін:

Образ Й. В. Сталіна в радянській художній літературі (До 70-річчя з дня народження Й. В. Сталіна): Список літ / Державна публічна бібліотека УРСР; Бібліографічний відділ; Склали гол. бібліографи А. Гімельфарб, І. Бойко. К., грудень 1949. [1], 18 с. Машинопис.

Зміст: У творах російських радянських письменників (С. 1-5), У творах українських радянських письменників (С. 6-11), У творах письменників народів СРСР (С. 12-16; підрозділ «Проза і драматургія» обривається на літері «Д»), Критична література (С. 16-18).

Некоторые даты из жизни и деятельности Иосифа Джугашвили (Сталина) // Вестник Института по изучению истории и культуры СССР. Том 4. Мюнхен, 1953. Январь-март. С. 136-162.

Хроніка; Література (С. 160-162).

Matlock Jack F., Assisted by Fred C. Holling, Jr. An Index to The Collected Works of J. V. Stalin [Russian edition]. New York; London: Johnson Reprint Corporation, 1971. VI, [4], VIII, 193 p.

Розписано: Сталин И. В. Сочинения. Т. 1-13. Москва, 1946-1951.

Голодомор:

Pidhainy Alexandra. A Bibliography of the Great Famine in Ukraine, 1932-1933 // The New Review. Toronto. A Journal of East-European History. 1973. December. Vol. XIII. № 4 (53). P. 32-68.

Сенишин Галина (1918-). Бібліографія голоду в Україні 1932-1933. Ottawa; Montreal: UMMAN; DC UNR, 1983. 56 с. (Ukrainica Exiliana. № 16).

Famine in the Soviet Ukraine 1932-1933: A Memorial Exhibition / Widener Library, Harvard University. Prepared by O. Procyk, L. Heretz and J. E. Mace. Cambr., Mass., 1986.

Друга світова війна:

Шатов Михаил В. (Каштанов Петр Васильевич). Библиография освободительного движения народов России в годы Второй мировой войны, 1941-1945. Нью-Йорк, 1961. XVI, 208 с. 2449 записів. (= Труды Архива РОА, хранящегося в Колумбийском ун-те. Том I).

Шатов Михаил В. Материалы и документы освободительного движения народов России в годы Второй мировой войны, 1945-1965. Нью-Йорк: Всеславянское изд-во, 1966. 176 с.: илл., портр.; 23 см⁸⁷.

Переміщені особи:

Boshyk Y. and Balan Borys. Political Refugees and "Displaced Persons", 1945-1954. Edmonton, 1982.

"СВУ":

Туркало – московські запроданці й "ГПУ-КГБ". Нью-Йорк: СВУ, 1976. 48 с.

Передрук з "Інформаційного бюлетеня", ч. 1 (43) – ч. 1 (44), 1975-1976 рр. 15 публікацій з еміграційних видань.

---

⁸⁷ У New York Public Library видання описано: Русская освободительная армия. Архив. Труды. Том 2.

Снегір'ов – КГБ і їхні підручні: Зб. документів. Нью-Йорк: СВУ, 1977. [2], 244 с.

Передрук 97 публікацій з еміграційних видань.

Тридцятиріччя УРДП або останній цвях у її домовину: Зб. документів / Ред. Валентин Коваль (1912-1989). Нью-Йорк: СВУ, 1977. 108 с.

Передрук 43 публікацій з еміграційних видань. Див.: Романюк М. Коваль В. // Українська журналістика в іменах. Вип. I. Льв., 1994. С. 97-98.

Хвильовий зброя КГБ: Зб. документів / Ред. Валентин Коваль. Нью-Йорк: СВУ, 1984. 208 с.

Передрук 101 публікації з еміграційних видань.

[Лобуцький Володимир Карлович (28 IV 1908, Київ – 15 VII 1973, Гадамар?, Німеччина)]. Наддніпрянець Вол. Українські націонал-комуністи: Їх роля у визвольній війні України 1917-1956 рр. Вид. 2. Нью-Йорк; Торонто; Сідней, 1983. (= Спілка Визволення України. Вип. 25).

«Видання відновленої на чужині Спілки Визволення України» (С. 149-150. 25 позицій).

Номенклатура:

Ивлев Игорь Александрович, Охотский Евгений Васильевич. Партийный аппарат в условиях перестройки: По итогам социол. исслед. / Акад. обществ. наук при ЦК КПСС. Каф. парт. строит-ва. М.: АОН, 1990. [2], 122 с.; 20 см. 100 экз.

Опір:

Liber George and Mostovych Anna. Nonconformity and Dissent in the Ukrainian SSR, 1955-1975: A Select Bibliography. Cambridge, Mass.: Harvard Ukrainian Research Institute, c 1977.

Масонство:

Масонство // История русской литературы XVIII века: Библиогр. ук. / Сост. В.П.Степанов и Ю.В.Стенник. Лгр.: Наука, ЛО, 1968. С. 72-77. №№ 935-1043.

Періодика:

Животко Аркадій Петрович (1890-1948). Нездійсені пляни видання українських часописів // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авгсбург: УВАН, 1948. С. 17-37.

Чайковський Ілля. Українські періодичні видання в Другій світовій війні, 1939-1945 / Редакція й доповнення М. Кравчука. [Philadelphia, Pa.:] Київ, 1976. 18 с. 305 записів. (= Б-ка укр. книги. Ч. 3).

Спершу опубліковано: Українські періодичні видання за німецької окупації, 1941-1944 // Гомін України: Література і мистецтво. 1966. 16 VII. Ч. 7. 220 записів.

Мамонтов А. В. К вопросу о возникновении библиографии местной печати в России // Сов. библиография. 1972. № 4. С. 59-62.

Еміграційна періодика:

По шпальтах українських газет // Україна. Ч. 6. Париж, 1951. С. 483; Ч. 8. 1952. С. 693-694.

Дорошенко Володимир (1879-1963). Реєстр українських періодичних видань у Вільному Світі, 1961-62. Нью-Йорк, 1963. 26 с.

485 назв. Відбитка з: Календар "Свободи" за 1963. Опрацьовано фонди НТШ. Подали допомогу Йосафат Назарко (Рим), Гнат Мартинець (Мюнхен) та Іван Лучко (Торонто).

Фединський Олександр, син Олександра (10 XII 1914 -). Бібліографічний покажчик української преси поза межами України (Клівленд, 1967-79).

Бойко Максим. Бібліографія періодики Волині. Блумінгтон, 1970. (Праці Осередку бібліографії Волині. Ч. 3).

Машинопис, зіракс.

Рец.: Літописець О. // Українська книга. Philadelphia, Pa., 1972. Січень-березень. Ч. 1. С. 18-20.

Календарі:

Кравців Богдан (1904-1975). Календарі й альманахи Українського Народного Союзу і "Свободи" // Укр. заморська твердиня. Ювілейний альманах у 75-річчя Укр. нар. союзу, 1894-1969. Джерзі Сіті, Нью Йорк: Свобода, [1969]. С. 120-140.

Див.: Вдовичин Ю. Кравців Б. // Українська журналістика в іменах. Вип. I. Льв., 1994. С. 104-105.

Покажчики періодики:

Масанов Юрий Иванович (1911-1965), Ниткина Нина Васильевна, Титова Зоя Дмитриевна. Указатели содержания русских журналов и продолжающихся изданий, 1755-1970 гг. Москва: Книга, 1975. 439 (= 1) с. 2800 позицій.

Пор.: Масанов Юрий Иванович. В мире псевдонимов, анонимов и литературных подделок: Ист.-лит. и биограф. очерки. М.: Изд-во Всесоюз. кн. палаты, 1963. 319 с.: илл.

"Архіви України" (2 вип.: 1947-70 [вид.: 1999], 1971-87 [вид.: 1988]).

"Життя й революція" (1925-34 вид.: [1970]).

"ЗНТШ" (1892-1982, вид.: Bloomington, IN, 1984).

"Записки Новороссийского университета"

Борисова О. И., Бушева М. М., Рапопорт Р. М. Систематичний покажчик до "Записок Новоросійського університету" за 1867-1919 рр. // Праці Одеського держ. ун-ту ім. І. І. Мечнікова. Том 147. 1957. Бібліографічна серія. Вип. I: Історія. С. 31-102.

"Записки Харьковского университета"

Беркович Эсфирь Семеновна (1912 - ?), Валицкая К. А., Швалб Михаил Григорьевич (1926 - ?). Систематический указатель к "Запискам Харьковского университета" за 1874-1919 гг.: [К 150-летию ун-та]. Х., 1953. 60 с.

"Свобода" (1893-1899 [вид.: Saint Paul, Minn., 1990] -).

"Укр. іст. журнал" (3 вип.: 1957-66 [вид.: 1968]. 1967-76 [вид.: 1982]. 1977-86 [вид.: 1987]).

"Ученые записки" Харьковского университета

Беркович Эсфирь Семеновна, Станишевский В. А., Швалб Михаил Григорьевич. Систематический указатель к "Ученым запискам" Харьков-

ского государственного университета им. А. М. Горького, трудам факультетов и научно-исследовательских учреждений за 1934-1953 гг.: [К 150-летию ун-та]. Х., 1955. 64 с. 500 прим.

Етнічні спільноти:

Pinkus B., Greenbaum A. A. Russian Publications on Jews and Judaism in the Soviet Union, 1917-1967: A Bibliography. Jerusalem, 1970. 311, 103 p. (Society for Research on Jewish Communities; The Historical Society of Israel).

Історичні діячі:

Вовчок Марко:

Лобач-Жученко Б. Б. Літопис життя і творчості Марка Вовчка. Вид. 2, доп. К.: Дніпро, 1983.

Дорошенко Петро:

Дорошенко Дмитро Іванович (1882-1951). Гетьман Петро Дорошенко: Огляд його життя і політичної діяльності. Нью-Йорк: УВАН, 1985. 712 с.

Кривоніс Максим:

Винар Л. Питання походження полковника Максима Кривоноса // Укр. історик. 1971. Ч. 3-4 (31-32). С. 23-35.

Олесь Олександр:

Оглоблин Ол. До питання про походження О. Олесья, 1878-1944 // Укр. історик. Ч. 1-4 (85-88). 1985. С. 165-166.

Орлик Пилип:

Крупницький Борис. Гетьман Пилип Орлик (1672-1742), його життя і доля. Мюнхен: Дніпрова хвиля, 1956.

Лисенко Микола:

Лисенко Микола. Листи, 1867-1912 / Авт.-упорядн. Р.М.Скорульська. К.: Муз. Україна, 2004. 680 с.: іл.

550 листів (із них понад 200 друкується вперше). Примітки і коментарі (С. 483-607), іменний покажчик (С. 608-660).

Українка Леся:

Оглоблин Ол. Матеріали до родословної Косачів // Рід та знамено. Франкфурт-на-Майні; Хехст, 1947. Зшиток 2. С. 19-21.

Косач-Кривинюк Ольга. Леся Українка: Хронологія життя і творчості. Нью-Йорк: УВАН, 1970. С. 11-24.

Мороз М. О. Літопис життя та творчості Лесі Українки. К.: Наук. думка, 1992.

Контрпропаганда:

Черняк Ефим Борисович. Историография против истории: Критика реакционной историографии эпохи крушения капитализма. Москва: Изд-во Ин-та междунар. отношений, 1962. 368 с. Тираж 4200 экз.

Орлов Юрий Яковлевич. Крах немецко-фашистской пропаганды в период войны против СССР / Под. ред. Я. Н. Засурского. М.: Изд-во МГУ, 1985. 176 с.; 20 см.

Інші його праці: Печать ФРГ: Периодич. изд. западногерм. газ.-журн. концернов и полит. партий, 1949-1969. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1970.

280 с.; 22 см. 2500 экз.; Коммунистическая печать в Западной Германии после второй мировой войны: Лекция по курсу истории зарубеж. ком. и рабочей печати. М.: Изд-во Моск. ун-та, 1974. 54 с.; 21 см.

Ивлев Игорь Александрович, Юденков Андрей Федорович. Оружием контрпропаганды: Сов. пропаганда среди населения оккупир. территории СССР, 1941-1944 гг. М.: Мысль, 1988. 285, [2] с.: 21 см.

Пор.: Ивлев И. А. Коммунистическая контрпропаганда среди населения оккупированной советской территории (1941-1944): Автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. ист. наук (07. 00. 01) / Акад. обществ. наук при ЦК КПСС. М., 1986. 26 с.

Петровський Микола Неонович (1894-1951). Наклеп і неучтво під маскою науковості // Сучасне і майбутнє. 1947. № 7. С. 24-27.

Новиченко Леонід Миколайович. Ідеологія безбатченків на службі в імперіалістичної реакції // Вітчизна. 1948. № 7. С. 175-188.

Про Г. Вернадського, Кірконелла та Меннінга.

Симоненко Рем Георгійович (нар. 1928). Проти сучасних зарубіжних фальсифікацій історії України. К., 1960. 40 с. (Т-во для поширення політ. і наук. знань УРСР).

Див.: Історіографічні дослідження в Україні. Вип. 11: 36. наук. праць на пошану [...] Р. Г. Симоненка. К.: Ін-т історії України, 2002. 400 с. 150 прим.

Симоненко Р. Г. Фальсифікаторські вправи заокеанських істориків // Комуніст України. 1961. № 1. С. 55-66.

Нагорна Людмила Панасівна. Проти сучасної буржуазної фальсифікації національної політики Комуністичної партії на Україні в період Жовтневої революції // УІЖ. 1965. № 11. С. 12-25.

Нагорна Л. П. Проти сучасної буржуазної фальсифікації історії Х на Україні // Велика Жовтнева соціалістична революція – корінний поворот в історії українського народу. К., 1966. С. 29-31.

Сарбей Віталій Григорович (1928-1999). Буржуазно-націоналістичні фальсифікатори української радянської історіографії // Комуніст України. 1966. № 8. С. 32-42.

Симоненко Р. Г. Дружба народів СССР и современные зарубежные фальсификаторы истории // Исторические связи и дружба армянского и украинского народов. Ереван, 1967. С. 30-32.

Симоненко Р. Г. Фальсифікатори не вгамовуються // Комуніст України. 1967. № 12. С. 84-91.

Горшков Володимир Павлович (1926-2002), Римаренко Ю. Повчальні сторінки історії історії: Ганебний шлях зрадництва і авантюри українських буржуазних націоналістів // Комуніст України. 1968. № 6. С. 75-88.

Римаренко Юрій І. На службі у світової реакції: Про антинародну суть українського буржуазного націоналізму. К., 1968. 48 с.

Симоненко Р. Г. Чорне перо фальсифікаторів: Проти перекручень історії боротьби за Радянську владу на Україні. К.: Знання, 1968. 61 с.

Симоненко Р. Г. Фальсификаторы: О происках современных буржуазных "украиноведов" // Дружба народов. Москва, 1969. № 11. С. 229-243.

Бібліографія вчених. Personalia:

Некрологи за 1948 рік // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авґсбург: УВАН, 1948. С. 79-82.

Бачинський Омелян (С. 79), **Безручко** Клавдія (С. 79), **Голинський** Володимир (С. 79), **Еліяшевський** Гнат (С. 79), **Животко** Аркадій (С. 79), **Кибалюк** Неофіт (С. 79-80), **Кордуба** Мирон (С. 80), **Костельник** Гавриїл (С. 80), **Лисяк** Павло (С. 80), **Мосендз** Леонід (С. 80), **Осташевський** Йосип (С. 80-81), **Петрів** Всеволод (С. 81), **Смола** Парфен (С. 81), **Стаховський** Микола (С. 81), **Хандога** Матвій (С. 81), **Шаповал** Микола (С. 81), **Щурат** Василь⁸⁸ (С. 81-82).

Абрамов Іван Спиридонович (20 VI / 2 VII 1874, м. Вороніж Глухів. пов. Чернігів. губ. – 3 V 1960, там само).

Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 13-14.

Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 27.

Русская интеллигенция: В собрании С. А. Венгерова. Т. 1 (2001). С. 25.

Палієнко М. Автори «Кієвської старины» (2005). С. 187.

Абрамович Дмитро Іванович (1 IX 1873, м. Гулевиці Луцького пов. Вол. губ. – 1955).

Берков П. Н. Хронологический список печатных работ члена-корреспондента АН СССР Д. И. Абрамовича (1873-1955) и литературы о нем // ТОДРЛ. Т. 12. 1956. С. 613-621.

123 записи книжок і статей, 1897-1934, не рахуючи рецензій на його праці.

Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 14.

Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 27.

Русская интеллигенция: В собрании С. А. Венгерова. Т. 1 (2001). С. 26.

Андрієвський Олександр Юхимович (3/15 VIII 1869, с. Бирине, нині Новгород-Сіверського району Черніг. обл. – 15 VI 1930, Київ).

Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 88.

Сарана Ф., Королевич Н. Бібліограф-фольклорист // Літ. Україна. 1969. 26 VIII.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 399; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 238, 353; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 104.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 226.

ЕСУ. Т. 1 (2001). С. 488-489 (М.Г.Железняк).

Антипович Кость Єрофійович (25 XII 1899, м. Лукове Люблін. губ., Польща – 1949?).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 70.

Список репресованих істориків (1962). С. 63.

---

⁸⁸ Список репресованих істориків (1962). С. 69.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 227, 555; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 270, 304, 316, 317, 325

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 356.

Антонович (Antonowitsch) Дмитро Володимирович (псевдоніми й криптоніми: Муха, Войнаровський, Северин Войнилович, Подорожний, Шельменко, Д. А., С. В.; 2/14 XI 1877, Київ – 12 X 1945, Прага).

Жук Андрій. Автобіографія Д. Антоновича // Сучасність. 1961. Ч. 1. С. 103-114.

Міяковський Володимир. Дмитро Антонович. Вінніпег, 1967.

Дей Ол. Словник псевдонімів та криптонімів (1969). С. 437.

Ульяновська Світлана, Ульяновський Василь. Дмитро Антонович // Українська культура: Лекції за ред. Дм. Антоновича. К.: Либідь, 1993. С. 505-514.

Нестуля О. О. Доля церковної старовини. Ч. 1 (1995). С. 49.

Политические партии России: Энци. М.: РОССПЭН, 1996 (С. Чмырь).

Суровцова Н. Спогади (1996). С. 97, 111, 114, 143, 201.

УЦРада (1996-97). Т. I. С. 5, 8, 9, 13, 31, 34, 188, 194, п. 11, п. 296; Т. II. № 21, 22, 24, 26, 27, 29, 30, 34, 35, 40, 41, 43.

Верстюк В., Осташко Т. Діячі Української Центральної Ради. К., 1998;

Палієнко М. Автори «Кіевской старины» (2005). С. 190-191.

Антонович Марко Дмитрович (24 VI / 7 VII 1916, м. Київ – 28 I 2005, м. Монреаль, Канада).

Домбровський О. Студії з ранньої історії України (1998). Пок.

Аркас Микола Миколайович (1853-1909).

Дей Ол. Словник псевдонімів та криптонімів (1969). С. 437.

Грушевський М. Листування. Т. 3 (2006). С. (644).

Баранович Олексій Іванович (липень 1892, м. Старокостянтинів Вол. губ. – 3 V 1962).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 70-71.

Список репресованих істориків (1962). С. 63.

Швидько А. К. Вопросы социально-экономического развития Правобережной Украины 16-18 вв. в трудах А. И. Барановича // Некоторые вопросы отечественной историографии и источниковедения. Днепропетровск, 1976. Вып. 3.

Окіншевич Л. Моя академічна праця (1995). С. 32, 53.

Юркова Окс. Дослідження О. І. Барановичем магнатського господарства Волині XVI-XVIII ст. на терені Науково-дослідної кафедри історії України у Києві (1924-1930) // Укр. історик. 1996. № 1-4. С. 314-318.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 53, 224, 227, 360, 492, 561; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 108, 270, 304, 316, 325, 326.

Юркова О. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 357.

Барвінський Віктор Олександрович (1885-1940).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 71.

- Список репресованих істориків (1962). С. 63.
- Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 784.
- Бжеський Роман Стефанович** (23 III 1894, м. Ніжин Чернігів. губ. – 4 VI 1982, м. Детройт, шт. Мічиган, США).
- Роман Бжеський. Бібліографія друкованих праць / Уклала Надія Бжеська. Торонто, 1988. [2], 44 с.
- Надія Бжеська (з дому Кулик-Науменко) нар. 15 V 1911 у Полтаві, померла 24 VIII 1991 у Вінніпегу, Ман., Канада. Мала сестру Єлисавету Галоньку в Крем'янці та дочок – Маргариту (1991 мешкала у Бразилії) та Ларису в Канаді (Свобода. 1991. 21 IX. № 181. С. 3).
- Історія України: Енци. довідник (2008). С. 99 (О. Ясь).
- Биковський Левко Устимович** (10/22 IV 1895, с. Вільхівець Звенигород. пов. Київ. губ. – 11 I 1992, Денвер, Колорадо).
- Биковський Левко. У службах українській книжці: Біобібліографія / З передм. Л. Винара. Денвер, 1972-1981. 275, 245 с.
- Друге вид.: / Упоряд. Любомир Винар, Ярослав Ісаєвич. Львів; Нью-Йорк, 1997. 328 с.
- Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 439.
- Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 38, 39, 44, 45, 63, 68, 71, 101, 138, 202, 220, 230, 326.
- Історія України: Енци. довідник (2008). С. 100 (С. Білокінь).
- Білецький Олександр Іванович** (1884 - 1961).
- Беляєва Лілія Вікентіївна, Ліщенко О. І. Бібліографія праць О. І. Білецького // Білецький О. І. Зібр. праць: У 5 т. К., 1965. Том 1. С. 27-76.
- Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 346-353.
- Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 48.
- Білий Володимир Васильович** (1894 – 1937).
- Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 71.
- Список репресованих істориків (1962). С. 63.
- Бабенко Л. Л. Ціна гідності - смерть // Репресоване краєзнавство (20-30-і роки). К.: Рідний край, 1991. С. 249-251.
- Чабан М. Етнограф і краєзнавець Володимир Білий // Вчений-подвижник: Життєвий шлях та літературна спадщина [...] Д. І. Яворницького; Матеріали науково-практичної конференції [...]. Дніпропетровськ, 1991. С. 57-59.
- Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 153, 495; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 114, 309, 310, 321, 336, 390, 398.
- Білокінь Сергій Іванович** (нар. 1 VII 1948, Київ).
- Сергій Іванович Білокінь: Бібліогр. покажчик. К., 1989. [2], 69 с.: 11 іл.
- Рец.: Боянівська Марта Богданівна // Бібліографія українознавства: Булетень комісії укр. бібліографії. Вип. 1. Липень. Льв.: МАУ, 1992. С. 43-44.
- Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. (425).

Бованенко Олександр Євменович (23 IX 1900, м. Канів – 12 II 1942, Севвостлаг НКВД, бухта Нагаєво, В. Хаттинах Магадан. обл.).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 71-72.

Список репресованих істориків (1962). С. 63.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 357-358.

Богацький Павло Олександрович (4/17 III 1883, м. Купин Подільської губ. – 22 XII 1962, м. Трірул біля Сиднею, Австралія).

Наріжний Симон. Українська еміграція. Ч. I. Прага, 1942. С. 5, 189, 203, 259, 278.

Животко Аркадій. Павло Богацький // Краківські вісті. 1943. 4 III. Ч. 44 (782). С. 3.

Рибчин Іван. Павло Богацький. Сидней, 1953.

Довгаль С. Згадка про Павла Богацького // Вільна Україна. 1963. Ч. 37. С. 60-62.

Помер проф. П. Богацький // Вільне слово. 1963. 26 I.

Кравців Богдан. Остракізм у шевченкознавчій бібліографії // Сучасність. 1964. Ч. 3 (39). С. 8.

Романенчук Б. Азбуковник. Т 1 (1966). С. 380-381.

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 39-40 (В. Парубій).

Бойко Максим (1912-).

Бойко Максим. Роки карбовані друком: 1949-1989: Бібліографія. Блумінгтон, 1990. 62 с.

Борисенко Степан Гнатович (5 / 17 V 1891, Київ – 4 XI 1937, там само).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 72.

Список репресованих істориків (1962). С. 63.

Юридична енциклопедія. Т. 1 (1998). С. 262 (І. Б. Усенко).

Боцюрків (Bociurkiw) Богдан, син Іларія (2 IX 1925, Бучач, Україна -).

Shtohryn D. Ukrainians in North America (1975). P. 24-25.

Марунчак Михайло. Біографічний довідник до історії українців Канади. Вінніпег, 1986. С. 81-82.

Бречкевич Митрофан Васильович (4 / 16 VI 1870, с. Бакоти Кременецьк. пов. Вол. губ. – 23 VIII 1963, Київ).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 84-85 (А. Е. Москаленко).

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 792.

Русская интеллигенция: В собраниях С. А. Венгерова. Т. 1 (2001). С. 178-179.

Вагилевич Іван, син Миколи (2 IX 1811, с. Ясень, Галичина – 10 V 1866, Львів).

Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 13-118.

Іван Вагилевич: Показчик рукописних праць та матеріалів до бібліографії / Уклад. О. О. Дзьобан. Льв., 1986. 75 с.

Каталог личных архивных фондов историков. Вып. 2 (2007). С. 90-92.

Вальо Марія Андріївна (нар. 16 VI 1925, м. Борислав, тепер Львів. обл.):

Кульчицька Тетяна. Марія Андріївна Вальо: до 55-річчя наукової діяльності // Записки ЛНБ ім. В. Стефаника: Зб. наук. праць. Вип. 13 (2005). С. 464-468.

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 51-54 (Н. І. Абдуллаєва).

Величко Самійло.

Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 59-61.

Вировий Євген Семенович.

Дорошенко Д. Пам'яті Євгена Вирового // Українські бібліологічні вісті. [Ч.] 1. Авгсбург: УВАН, 1948. С. 56-57.

Власовський Іван Федорович (15 VIII 1883, с. Вільшана Харківської губ. - 10 X 1969, м. Торонто, Канада).

Бойко Максим (1912-). Бібліографія наукової спадщини проф. Івана Власовського / Зібрав Михайло Муха, впорядкував д-р Максим Бойко (1912-) // Іван Власовський: пропам'ятна книга / Зредагували Протопресвітер о. Филімон Кульчинський (1891-1972), М. Муха. Торонто, 1974. С. 88-94.

Див.: Марунчак Михайло (нар. 1914). Біографічний довідник до історії українців Канади. Вінніпег, 1986. С. 71, 115, 359.

Воблий Костянтин Григорович (15 V 1876, м. Царичанка Кобеляцьк. пов. Полтав. губ. – 1947).

Воблий К. Г. / Бібліогр. склала Олена Самійлівна Ровнер. К.: Наукова думка, 1968. 80 с.

Русская интеллигенция: В собрании С. А. Венгерова. Т. 1 (2001). С. 253.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 106, 122, 123.

Водолажченко Ольга Гаврилівна (28 V 1888, Севастополь – 30 X 1972).

Список репресованих істориків (1962). С.63.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 794-795.

Матяш І. Ольга Водолажченко – історик, архівіст, ... «ворог народу» // Матяш І. Особа в архівістиці (2001). С. 161-176.

Енциклопедія історії України. Т. 1 (2003). С. 592 (І. В. Верба).

Возняк Михайло Степанович (3 X 1881, с. Вільки Мазовецькі Рава-Руського пов. – 20 XI 1954, Львів).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 74-75.

Список репресованих істориків (1962). С. 64.

Мороз Мирослав Олександрович (нар. 1923). Бібліографія наукових праць академіка М. С. Возняка // Українське літературознавство. Вип. 4. 1968. С. 173-202.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 242; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 12, 26, 31, 37, 255, 294, 297–299, 403, 449.

Бродик Зоряна. З історії книжкової колекції Михайла Возняка // Записки ЛНБ ім. В. Стефаника: Зб. наук. праць. Вип. 13 (2005). С. 458-463.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 199 (М. Крупач).

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 62-63.

Гавриленко Тодор Матвійович (8 VI 1899, с. Ново-Павлівка, тепер Баштанського р-ну Одеськ. обл. – 23 III 1939, Сиблаг НКВД, Маріїнськ Новосиб. обл.).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 75.

Список репресованих істориків (1962). С. 64.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 337; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228, 229, 358; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 41, 42, 101.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 2 (1999). С. 416-417.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 358-359.

Гаєвський Степан Юхимович (23 XI 1876, с. Михиринці Базалійської вол. Волин. губ. – 9 IX 1975, Мельбурн, Австралія).

Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 310.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 310.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 359-362.

Галант Ілля (Еліягу) Володимирович (25 II 1867, Ніжин – 1939? [1941]).

Галант – гебраїст. До 1917 служив секретарем цукрозаводчика Бродського. Член Ніжинського іст.-філол. т-ва. Негативно поставився до монографії Я. Шульгина про коліївщину. Штатний редактор відділу Комісії для складання біогр. словника ВУАН (засн. 26 XI 1918). Керівничий і секретар Євр. іст.-археогр. комісії (1924-28). Досліджував історію ритуальних звинувачень і погромів. На його праці відгукувались Л. Толстой та І. Каманін. За большевиків зазнав нападів від прорежимних активістів (І. Ліберберг). Звільнений з ВУАН 1933. – Тв.: **К истории** уманской резни 1768 г. // КС. 1895. Ноябрь. С. 209-229 и отдельно; **Молитва** в память уманской резни // КС. 1895. Март. С. 92-97 и отдельно; **К истории** поселения евреев в Польше и Руси вообще и в Подолии в частности. СПб.: А. Е. Ландау, 1897. 30 с.; **К истории** благотворительных еврейских учреждений на юге России. СПб.: М. Я. Минков, 1903. 15 с.; **Ритуальный** процесс в Дунай-городе в 1748 г. К.: Работник, 1904 (Изд. 2. К., 1911); **Киевский** митрополит Петр Могила и его отношение к евреям. К., 1905. 4 с. (Оттиск: Киев. ст.); **Арендовали** ли евреи церкви на Украине? К.: Работник, 1909. 16 с. (Изд. 2. К., 1914); **Жертвы** ритуального обвинения в Заславле в 1747 г. (По актам Киев. центр. архива). К., 1909. 16 с. (Изд. 2. К., 1912); **Черты** еврейской оседлости. К.: Работник, 1910. 32 с. (Изд. 2. М., 1915); **Два** ритуальных процесса: По актам киев. центр. архива. К., 1921. 32 с. (Изд. 2. К., 1924); **Виселення** жидів із Києва року 1835-го // Збірник праць Жидівської історично-археографічної комісії. Кн. 1. К., 1928. С. 149-197; **Из прошлого**: Дрентельн и погромы 1881 г. // Еврейский вестник: Науч.-лит. сб. Лгр., 1928.

Наука и научные работники СССР. Ч. VI. С. 74.

Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні за советської доби та доля істориків // Збірник на пошану українських учених, знищених большевицькою Москвою. Париж; Чикаго, 1962. С. 64, 75 (= ЗНТШ. Том 173).

Список репресованих істориків (1962). С. 64.

- Боровой С. Воспоминания. С. 184-187.
Сфремов С. Щоденники. С. 460, 496-497.
Історія НАНУ, 1924-28. С. 608.
Циганкова Елла. Перша сходознавча комісія ВУАН // Київ. старовина. 1999. Вер.-жовт. № 5 (329). С. 32, 41.
Палієнко М. Автори «Кієвской старины» (2005). С. 212-213.
В «Источниках» Венгерова немає.
Гермайзе Осип Юрійович (Самуїл-Йосиф Генріх; 5 VIII 1892, Київ – 22 IX 1958 ?).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 75-76.
Список репресованих істориків (1962). С. 64.
Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 228, 250, 261, 276, 278, 303, 331, 332, 469; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 20, 53, 62, 63, 91, 138, 153, 169, 170, 224, 226, 227, 241–243, 313, 359, 360, 485, 492, 561, 580; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 63, 319, 369.
Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 605.
Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 362-366.
Глушко Сильвестр Васильович (2 I 1896, с. Москаленки Богуслав. пов. Київ. губ. – 1964, Ірпінь Київ. обл.).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 76.
Список репресованих істориків (1962). С. 64.
Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 53, 153, 225, 227, 228, 273, 319, 492; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 77, 107, 274, 291, 303, 309, 311, 321.
Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 366-367.
Глядківський Павло Семенович (28 II 1896, Ольвіопіль, Одещина – XI 1979, Київ).
Список репресованих істориків (1962). С. 64.
Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228, 229; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 115, 291–293, 303, 305, 309, 311, 316, 317, 321, 447.
Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 367-368.
Гнатюк Володимир (9 V 1871, Велеснів, галицьке Поділля - 6 X 1926, Львів).
Яценко М. Т. Володимир Гнатюк: Життя і фольклористична діяльність. К.: Наукова думка, 1964. С. 276-286.
Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). 382-385.
Мушинка Микола. Бібліографія праць Володимира Гнатюка про Угорську Русь // ЗНТШ. Том 190: Володимир Гнатюк – дослідник фольклору Закарпаття. Париж; Мюнхен, 1975. С. 101-114
Володимир Гнатюк: Бібліографія друкованих праць / Уклад М. Мушинка. Едмонтон, 1987. 148 с.
Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 272, 353, 360; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 75, 229, 233, 237, 238, 242, 439, 555, 582–584; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 226.

- Історія України: Енци. довідник (2008). С. 256 (О. Ясь).
- Голубець Микола** (1892-1942).
- Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 407-409.
- Савицький Роман Олександр (нар. 1938). Бібліографія писань Миколи Голубця // Укр. книга. Філадельфія, 1976. № 4. С. 101-104; 1977. № 2. С. 50-52.
- Горбань Микола Васильович** (8 XII 1899, с. Миколаївка Костянтинogr. пов. Полтав. губ. – 19 IV 1973, Ташкент).
- Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 76.
- Список репресованих істориків (1962). С. 64.
- Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 424.
- Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 119, 399.
- Горленко Василь Петрович** (1853-1907).
- Иваненко Дмитрий Алексеевич (1859 - 1 I 1943, Свердловськ). Записки и воспоминания, 1888-1908 г.г. Полтава, 1909. С. 192-193, 195.
- Дей Ол. Словник псевдонімів та криптонімів (1969). С. 458.
- Романенчук Б. Азбуковник. Т. 2 (1973). С. 434-436.
- Білокінь С. Борг перед Василем Горленком // Слово і час. 1993. № 1 (385). С. 12-14.
- Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 796.
- Стороженко М. З мого життя (2005). С. 147, 158, 167, 168, 412, 414-417, 423.
- Лазаревський Г. Київська старовина (2007). С. 98-104.
- Грабар (Grabar) Андре** (Андрій Миколайович; 26 VI / 7 VII 1896, Київ – 5 X 1990, Париж).
- [Борщак Ілько.] Андрій Грабар французький вчений візантиніст українського роду // Соборна Україна. Париж, 1947. Серпень-грудень. Ч. 3-4. С. 92-93.
- Грицай Остап** (пом. 1954).
- Винар Любомир (нар. 1932). Архів Остапа Грицая // На слідах. 1956. Ч. 3 (7). С. 9-10.
- Архів описали Гнат Мартинець і Роман Данилевич. Зберігається здебільшого в Мюнхені "під опікою проф. Гната Мартинця, значно менша частина знаходиться в мене [Л. Винара] в Клівленді". Перелік 32 течок.
- Грушевська Катерина Михайлівна** (21 VI 1900, Львів – 30 III 1943, Темлаг НКВД).
- Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 77.
- Список репресованих істориків (1962). С. 64.
- Матяш Ірина Борисівна (нар. 1961). Катерина Грушевська: життєпис, бібліографія, архіви. К., 1997. С. 129-141
- Матяш Ірина. Матеріали до біобібліографії Катерини Грушевської // Бібліотечний вісник. 1998. № 2. С. 19-25.
- Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 368-372, (426).
- Історія України: Енци. довідник (2008). С. 285-286 (І. Матяш, О. Юркова).

Гуржій Іван Олександрович (15 IX 1915, с. Худяки, тепер Черкас. р-ну Черкас. обл. – 31 X 1971, Київ).

Іван Олександрович Гуржій / Укладач Т. М. Шелюх; вступн. ст. А. В. Санцевича. К., 1974. 56 с.

Гуслистий Кость Григорович (1 X/18 IX) 1902, м. Олександрівськ (нині Запоріжжя) Катеринослав. губ. – 21 II 1973, Київ).

Кость Григорович Гуслистий / Укладач Катерина Ієронімівна Скокан; вступна ст. Євгена Степановича Шабліовського (1906-1983). К., 1972. 55 с.

Удод Олександр Андрійович (нар. 10 V 1957, с. Тарасівка Пологівського р-ну Запорізької обл.). Бібліографія праць К. Г. Гуслистого // Удод О. А. Кость Гуслистий – історик України. К., 1998. С. 157-170.

Данилов Володимир Валеріанович (20 VII / 1 VIII 1881, м. Духовщина Смоленської губ. – 24 IV 1970, м. Ленінград).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 80-81.

Список репресованих істориків (1962). С. 64.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 799-800.

Русская интеллигенция: В собрании С. А. Венгерова. Т. 1 (2001). С. 356.

Палієнко М. Автори «Кієвской старины» (2005). С. 221-222.

Денисенко Василь Семенович (22 III / 4 IV 1896, с. В. Токмак Бердянськ. пов. Таврійськ. губ. – 4 VIII 1964, Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 81.

Список репресованих істориків (1962). С. 64.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228, 229, 358; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 291-293, 303, 305, 309, 311, 321.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 375.

Домбровський Олександр, син Михайла (нар. 8 IX 1914, Львів).

Винар Любомир (нар. 1932). Олександр Домбровський: З нагоди сорокаліття наукової праці // Укр. історик. 1977. № 3/4. С. 68-74.

Л. В., О. К. [Винар Любомир, Купчинський Олег.] Бібліографія праць Олександра Домбровського // Домбровський О. Студії з ранньої історії України: Зб. пр. Льв.; Нью-Йорк, 1998. С. 493-513.

Доповнення до бібліографії праць Олександра Домбровського // Вісті УВАН. Ч. 2. Нью-Йорк, 2000. С. 348-350.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 360-361 (Г. Герасимова).

Дорошенко Володимир Вікторович (псевд. Ладько; 3 X 1879, Петербург – 25 VIII 1963, Філадельфія, США).

Дорошенко В. Мої шевченкознавчі праці // Шевченко. Річник 4. Нью-Йорк, 1955.

Праці Володимира Дорошенка // Микитка Степан. Володимир Дорошенко: З нагоди 75-річчя визначного вченого й громадянина / З передм. Ол. Оглоблина. Філадельфія, 1955. С. 15-22.

Борщак Ілько. Володимир Дорошенко // Україна. Ч. 4. Париж, 1950. С. 282-284.

Зайцев Павло. Слово про автора // Огнище української науки: НТШ. Нью-Йорк, 1951. С. 10-13.

Микитка Степан. Володимир Дорошенко. Філадельфія, 1955. 36 с.

Дей Ол. Словник псевдонімів та криптонімів (1969). С. 465.

Міяковський Вол., В. В. Дорошенко // Укр. історик. Том 21-23. Нью-Йорк та ін., 1969. С. 33-40.

Романенчук Богдан. Михайло Тершаковець і Володимир Дорошенко – визначні дослідники української літератури. Філадельфія; Нью-Йорк, 1982. С. 37-52 (= ЗНТШ. Том 195. = Літ. процеси після Другої світової війни).

Данко Осип. Володимир Дорошенко – праця для книжної культури // 125 років київської укр. акад. традиції (1993). С. 417 а – 442.

Королевич Н. Ф. Бібліографічна діяльність В. В. Дорошенка. К., 1995. 35 с.

Гармаш Міра. Шевченкіяна в працях Володимира Дорошенка // Тарас Шевченко і національно-визвольні змагання українського народу: Зб. мат. міжнар. наук. конф. К.: Київ. ун-т, 1998. С. 174-179

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 157.

Комариця М. Дорошенко В. В. // Українська журналістика в іменах. Вип. I. Льв., 1994. С. 62-63; Вип. V. Льв., 1998. С. 357-360.

Королевич Н. Ф. Українські бібліографи ХХ століття: Навч. посібн. К., 1998. С. 111-137.

Супронюк Оксана. Шевченкознавчі праці Володимира Дорошенка // Київська старовина. 2000. Липень-серпень. № 4 (334). С. 162-169

Вальо Марія. Листи Марії Грушевської до Володимира Дорошенка (1942-1943 рр.) // Записки ЛНБ ім. В. Стефаника: Зб. наук. праць. Вип. 12 (2004). С. 464-494.

Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довідник. Вип. 2, ч. 2. К., 2004. С. 148-149 (Ол. Ясь).

Грушевський М. Листування. Т. 3 (2006). С. (659); Т. 4 (2008). С. (506).

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 364-365 (І. Підкова, О. Ясь).

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 114-117.

Доценко Олександр (25 серпня 1897, хут. Семариняки Миргородського пов. Полтавська губ. – 7 червня 1941, Краків).

Доценко Олександр, військовий діяч та історик, археограф. Закінчив Великосорочинську учительську семінарію ім. М.Гоголя (1915) та Віленське військово училище, евакуйоване 1915 до Полтави. Маючи чудовий бас, у семінарській церкві прекрасно читав Апостола та був солістом у хорі. У складі 107 піхотного Троїцького полку брав участь у Першій світовій війні. Останнє звання у рос. армії – підпоручник. 3 15 грудня 1918 старшина для доручень при Головному отамані С.Петлюрі. 3 поч. 1919 аж до виїзду Петлюри до Парижу (1920) підполковник Армії УНР, служив осавулом (ст. ад'ютантом) С.Петлюри, мав у своєму розпорядженні багато документів - листів, протоколів тощо. На основі першоджерел написав «Літопис Української Революції». Вийшла у світ частина другого тому - кн. 4 (Брат проти брата. К.; Львів, 1923) та 5 (Польща визнає самостійність України. Львів, 1924), де автор найближче підійшов до проблеми

воєнно-іст. біографії С.Петлюри (вид. 2: Філядельфія, 1988). Зауваги щодо праці Д. висловлювали Д.Донцов (ЛНВ. Том 85. 1924. С. 189-191), І.Мазепа (Україна в огні й бурі революції. Б.м., 1951. Вип. II. С. 150, 165) та Л.Цегельський (Від легенд до правди. Нью-Йорк; Філадельфія, 1960. С. 295). Інша частина другого тому - корпус оперативної документації - склала 6 книг, що вийшла під назвою «Зимовий похід: 6.XII.1919 - 6.V.1920» як 13 том у серії «Праць Укр. Наукового ін-ту» (Варшава, 1932; вид. 2: Нью-Йорк: Орденська рада Ордену Залізного Хреста Армії УНР, 1969). Написав статтю про генезу цього походу (Календар Червоної калини, 1933), а також цикл статей «Чотири повстанські рейди та їх ліквідація» - про рейди от. Сагайдачного, Холодний Яр - Херсон (Літопис Червоної калини. 1932. Ч. 11), от. Залізняка, Хирівка-Володарка (1932. Ч. 12), от. Мірошниченка, Хирівка-Кирилівка (1933. Ч. 1), от. Ю.Тютюнника (1933. Ч. 4-5), а також начерк історії Звенигородського коша Вільного козацтва (Календар Червоної калини на 1933 рік. Львів, 1932. С. 85-103). Статті "Під московським ярмом" (Новий час. Львів, 1925. Ч. 28. С. 13-14), "Невідома сторінка з легенди про українських січових стрільців" (Календар "Червоної калини" на 1934 рік. Львів, 1933. С. 44-51) та "Визвольні змагання 1917-1923: Армія УНР, 1917-1921 // УЗЕ. Том 3. С. 692-703). На поч. 30-х знайшов собі працю приватно (у Каліші?). 1939 з приходом большевиків виїхав на Захід з дружиною та дочкою. Його майно привласнив один із червоних командирів. Похований на Раковіцькій кладовищі.

ЕУ. II. 586.

Тютюнник Ю. З поляками проти України. Харків, 1924. С. 66.

Синодик української культури // Соборна Україна. Париж, 1947. Серпень-грудень. Ч. 3-4. С. 126.

Загородський О. В 25-[ті] роковини смерті О.Доценка // Свобода. 1966. 21 червня. Ч. 113. С. 4.

Липовецький І. Пполк. Олександр Доценка // Дороговказ. Торонто, 1966. Травень-серпень. Ч. 11-12 (30-31). С. 15.

Тризуб. Нью-Йорк, 1966. Ч. 38. С. 24.

Майстренко Ів. Історія мого покоління. Едмонтон, 1986. С. 14.

Яхненко Нат. Від бюро до Бригідок. Бералія; Мюнхен, 1986. С. 30.

Малий словник історії України. К., 1997. С. 140 (Г.Стрельський).

Стрельський Г. Діячі України доби національно-визвольних змагань // Історія в школі. 1998. № 5-6. С. 54.

Тинченко Ярослав. Офіцерський корпус Армії Української Народної Республіки (1917-1921). Кн. I. К.: Темпора, 2007. С. 146.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 368-369 (С.Білокінь).

Дрогобич Юрій (бл. 1450-1494).

Дрогобич Юрій: До 1500-річчя виходу першої друкованої книги вітчизняного автора: Бібліогр. покажчик / Уклад. М. Г. Вавричин, Я. Д. Ісаєвич. Льв., 1983. 64 с.

Дубровський Василь Васильович (19 V 1897, Чернігів - 23 IV 1966, Річмонд, Вірджінія, США).

Дубровський Василь Васильович, історик України, зокрема укр. селянства XVIII—XIX ст., тюрколог. Науковий співробітник Науково-дослідчої катедри історії української культури ім. акад. Д.І.Багалія (1925-1933) та Всеукраїнської наукової асоціації сходознавства (ВУНАС, 1925-30). Проф. Харківськ. ІНО. Заарештований у листопаді 1933. У червні наступного року опинивсь у таборі на БАМ'і, де пробув до 1938, про що написав спогади (2-й Відділ БАМЛАГ'у ГПУ-НКВД. Нью-Йорк: Наша Батьківщина, 1965. 81 с.). З відступом советів професор Харківського університету, голова харківської "Просвіти". 1943 виїхав до Німеччини, 1956 — до США. На еміграції працював над спогадами. - **Тв.:** **Історико-державні** заповідники та пам'ятки України. Х, 1921; **Україна** і Близький Схід в історичних взаєминах // Сх. Світ. 1922. № 2; **Охорона** пам'яток культури в УСРР // Охорона пам'яток культури на Україні. Х, 1927; **Потрібна** охорона історичних пам'яток м. Чернігова // Там же. 1927. № 15; **Українська** наука на 10-ті роковини Жовтня // Культура і побут. 1927; **Чергові** завдання сучасного музейного будівництва на Україні // Укр. музей. 1927; **Нариси** з історії Чернігівської Троїцько-Іллінської друкарні в I пол. XIX ст. Х, 1928; **Про** Гілянський похід 1725 // Ювілейний збірник на пошану М.С. Грушевського. Т. I. К.: ВУАН, 1928; **Селянські** втечі на Лівобережній Україні // Чернігів і Північне Лівобережжя. К, 1928; **Селянські** рухи на Україні після 1861 Чернігівська губернія. К, 1928; **Сторінка** з історії архіву Ген. Військового Суду // ЗІФВ УАН. Т. XVII. 1928; **Музеї** на Україні. Х, 1929; **Пропащі** справи з архіву Ген. Військового Суду // Збірник наук.-дослідч. катедри історії укр. культури. Т. X. Х, 1930; **Розкопування** Ольвії 1926 // Україна. 1930. № 3; **Життя** й діла Феодосія Углицького. Х, 1930; **З побуту** укр. монахів другої половини 18 ст. Х, 1930; **Перша** фабрика на Україні. Х, 1930; **Історико-культурні** заповідники та пам'ятники України. Х, 1930; **До питання** про міжнародну торгівлю в I пол. 18 ст. // ЗІФВ УАН. Т. XXVII. К, 1931; **Рефік** Халід. "Ятик Еміне" / Пер. з турец. Х, 1933; **Омар** Сейф Еддін. Оповідання / Пер. передм. і комент. Х, 1932; **Якуб** Кадрі – Нур Баба / Пер. з турец. передм. і комент. Х, 1933; **Батько** Нестор Махно - укр. національний герой. Герсфельд, 1945; **Україна** й Крим в історичних взаєминах. Женева, 1946; **СРСР** як федерація. Майнц; **Кассель**, 1946; **Машина** масового вбивства. Мюнхен, 1954; **Найновіша** концепція історії України // Укр. збірник. Кн. 6. Мюнхен, 1956; **М. Скрипник**, як я його бачив // Там же. Кн. 10. Мюнхен, 1957; **"Інститут"** академіка Степана Рудницького // Календар-альманах на 1959 рік. Буенос-Айрес: Відродження, б.р. С. 100-104; **Як товариш** Кружлілн плянував кадри: Сторінка з спогадів: [Про заступника завідувача Укрнауки на поч. першої п'ятирічки] // Календар-альманах на 1959 рік. Буенос-Айрес: Відродження, б.р. С.105-109; **М. С. Грушевський** у Чернігові: Сторінка з спогадів // Календар-альманах на 1961 рік. Буенос-Айрес: Відродження, б. р. С. 99-119; **Акад.** Дмитро Іванович Багалій: Сторінка з спогадів // Календар-альманах на 1960 рік. Буенос-Айрес: Відродження, б.р. С. 28-50; **Сторіччя** "Російської Ле-

генди” в Америці // Шевченківський альманах УНС на 1964 Джерсі-сіті; **Нью-Йорк**, 1963; **Мій учитель** – проф. Г. А. Максимович // Укр. історик. 1964. № 4; **Спогад** про професора М. Н. Петровського // Там само. № 2/3; **Професор** В. Г. Ляскоронський // Там само. 1965. № 3/4; **Другий** відділ БАМЛІАГу у ГПУ-НКВД. Нью-Йорк, 1965; **Богдан** Хмельницький і Туреччина // Укр. історик. 1975. № 3/4; [Листи до Д. І. Яворницького] // Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Дніпропетровськ, 1997. С. 235-240.

Список головніших праць проф. Василя Дубровського // Дубровський В. Україна й Крим в історичних взаєминах / На правах рукопису. Женева, 1946. С. 47-49

Список друкованих праць В. Дубровського. Корнберг, 1948. 5 с.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 81.

Список репресованих істориків (1962). С. 64.

Биковський Левко Устимович (1895-1992). Василь Дубровський // Укр. історик. Ч. 9-10. 1966. С. 92-97.

Бульбенко Федір Павлович (1896-1981). Проф. Василь Васильович Дубровський // Наша Батьківщина. Нью-Йорк, 1966. 15 липня. № 133-134. С. 7.

Бульбенко Федір. Професор Василь В. Дубровський // Свобода. 1966. 18 травня. Ч. 91. С. 2; 19 травня. Ч. 92. С. 2, 4.

Короткий життєпис проф. Василя Васильовича Дубровського // Церква й життя. 1966. Липень-серпень. Ч. 4 / 55. С. 26-27.

Акуленко В.І. Охорона пам'яток (1991). С. 41, 85, 119, 120, 130, 141.

Астаф'єв Олександр. Світ як стан духу // Сіверянський літопис. 1997. № 6 (18). С. 37-40.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 804-805.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 492; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 24, 279, 280.

Українська журналістика в іменах. Вип. 6 (1999). С. 90-94 (М. Чабан).

Коваль Оксана, Матяш Ірина. Дубровський В.В. // Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. Вип. 1. К., 1999. С. 126-129.

Маньковська Р.В. Музейництво в Україні (2000). С. 6, 12, 60, 62, 63, 64.

Матяш І. Василь Дубровський: науковець і організатор // Матяш І. Особа в архівістиці (2001). С. 121-140.

Воїнов Св. Журнал «Сіверянський літопис» за 1995-1999 рр. (2003). С. 98-99.

Герасимова Г. Дубровський В.В. // Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довідник. Вип. 2, ч. 2. К., 2004. С. 152-155.

Український музей. Зб. 1 (2007). С. 4-5.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 375-376 (Коваль О. та ін.).

Курилишин. І. № 164.

Ернст Федір Людвігович (Теодор-Ріхард Людвігович; 28 X / 9 XI 1891, Київ - 28 X 1942, Уфа).

Ернст Федір Людвігович, історик культури. Навчався в Берлінському (1909-10) та Київському (1910-14, у Г.Павлуцького) ун-тах. Написав працю про київську архітектуру XVII-XVIII ст., за яку нагороджений золотою медаллю. У 1914 як німецький підданий засланий за Челябінськ. Після прийняття присяги (квітень 1917) повернувся до Києва, де навесні 1919 закінчив ун-т. Перші наукові розвідки почав друкувати ще 1913. У монографії “Українське мистецтво XVII-XVIII віків” (К., 1919) один з перших визначив предмет укр. мистецтвознавства. З кінця 1917 працював у галузі охорони пам'яток, у 1919 як вчений інструктор ВУКОПМИС'у, з 1920 вчений експерт Губкопмис'у, з 27 лютого 1926 до 19 вересня 1930 київський краєвий інспектор по Київщині, Волині, Поділля й Чернігівщині при Наркомосі УСРР. 2 березня 1919 обраний редактором мистецтва Біографічної комісії ВУАН (у картотеці понад 5 тис. імен). Проф. Київ. археологічного (1922-24) та Київ. худ. інститутів. У 1919-25 завідував бібліотекою й музеєм при кол. УДАМ. Член комісії з організації Лаврського музею культур, Київської картинної галереї (тепер Музей рос. мистецтва), Музею мистецтв ВУАН (тепер Музей мистецтв ім. Ханенків). З грудня 1923 - зав. худ. відділом Всеукр. іст. музею ім. Шевченка (до нього цієї посади не існувало), де, крім нього, працювала ще тільки лаборантка - А.Артюхова). За 10 років роботи збільшив його у 15-20 разів, довівши до 5,5 тисяч експонатів (1930). Влаштував бл. 10 тематичних виставок, видаючи до них каталоги. Дійсний член Софійської комісії та Всеукр. археологічного комітету ВУАН. З 1929 другий член паритетної комісії з обміну культурними цінностями між РСФСР та УСРР (призначення від ВУЦВК). Член комітету з упорядкування Шевченкової могили та комітету для збудування пам'ятника Шевченкові у Харкові. Автор монографій про Шевченка-маляра на тлі його доби, І.Репіна й М.Мурашка (не видані), численних розвідок, присвячених Г.Нарбуту, Г.Гольпайну, Гроту. Києвознавчі праці про надгробок П.Румянцева-Задунайського у Лаврі, дерев'яну Златоустівську церкву в старому місті, бурсу, контракти й контрактний будинок. Уклав провідник “Київ” (1930). Провів сотні екскурсій по місту, читав прилюдні лекції. Вдруге заарештований 23 жовтня 1933. Трійка при колегії ПУ УСРР 29 травня 1934 вирішила його ув'язнити на 3 роки в ИТЛ. Створив музей Біломор-Балтійського каналу в Повенці, у 1936-37 завідував музеєм будівництва каналу Москва-Волга у м. Дмитрові. У 1937-38 - заступник директора Казахської нац. худ. галереї. У грудні 1937 став членом Спілки рад. художників. З липня 1938 працював у Башкирському держ. худ. музеї (з травня 1940 - заступник директора). На всіх цих посадах працював науково, друкуючись у місцевих газетах. Третій арешт 16 липня 1941. Розстріляний. Реабілітований. - Тв.: Київські архітекти XVIII віку // Наше минуле. 1918. Ч. 1. С. 98-118; Художественные сокровища Киева, пострадавшие в 1918 г. К., 1918. 2, 21 с.; Контракти і контрактний будинок у Києві. К., 1923 (на обкл.: 1924). 96, IV с., 15 табл.; Український портрет. К., 1925 (разом із Д.Щербаківським); Георгій Нарбут: Життя й творчість // Георгій Нарбут. К., 1926. С. 11-86; Київська архітектура XVII віку // Київ та його околиця в історії і пам'ятках. К., 1926. С. 125-165; Портретист Гольпайн // Український музей. Зб. 1. К., 1927. С. 95-120; Д.М.Щербаківський // Бібліологічні вісті. 1928. № 1 (18). С. 127-136.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 81-82.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Ернст Федір: бібліографічний покажчик / Уклад. С. І. Білокінь. Суми, 1987. 34 с.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 352, 383, 393, 394, 435, 490; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 157, 219, 484, 485; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 22, 23, 383, 399, 406.

Білокінь С. В обороні української спадщини: Історик мистецтва Федір Ернст. К., 2006. 356 с. Наклад 300.

Із змісту: Додаток 4. Праці Федора Ернста (С. 305-330; 146 записів).

Література про Федора Ернста (С. 330-354; 264 записи).

Український музей. Зб. 1 (2007). С. 5-6 третьої паг.

Єфимовський (Євфимовський) Володимир Степанович (11 VII 1899, с. Берестовці Борзен. пов. Чернігів. губ. – 5 I 1942, м. Ленінград).

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 375-376.

Ждан Михайло, син Михайла (13 VII 1906, с. Коровиця Голодівка Любачів. пов. – 25 VII 1975, м. Клівленд, шт. Огайо, США).

Винар Любомир (нар. 1932). Бібліографія праць Михайла Ждана // Укр. історик. 1975. № 3/4. С. 96-99.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 394 (О. Ясь).

Жуковська Марія Аркадіївна (1894, Київ – після 1932?).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 82.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 376.

Загоровський Євгеній Олександрович (26 VII / 7 VIII 1885, м. Харків -22 II 1938, м. Одеса).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 82-83.

Бібліографи Одеської наукової бібліотеки (2002). С. 89-90 (Г.Д.Зленко).

Зленко Григорій Дем'янович (нар. 7 XI 1934, с. Потік Миронівського р-ну Київ. обл).

Зленко Григорій Дем'янович / Склала Леоніна Михайлівна Смичок (17 VII 1947 – 10 I 1995). Одеса, 1990. 117 (+ 3) с. 982.

219 записів. 500 прим.

Бібліографи Одеської наукової бібліотеки (2002). С. 95-113 (Г.Д.Зленко).

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 149-151.

Зленко Петро Андрійович (6 / 19 VI 1891, м. Старокостянтинів, тепер Хмельницьк. обл. - 1954).

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 151-153 (Т.Гуцаленко).

Зубрицький Денис Іванович (1777 - 1862).

Ваврик В. Р. Члены Ставропигиона за 350 лет (1937). С. 96.

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 161-162 (Я. Д. Исаевич).

Ільїнський (Ильинский) Григорій Андреевич (11 / 23 III 1876, СПб. - 1937).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 167-168 (В. В. Колесов).

Камінський Василь Якович (29 XII 1899, с. Петроострів, тепер Хмельськ. р-ну Одеськ обл. – після 1940?, л/п Н. Пезега, ст. Майгуба Карельськ. обл.).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 83.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 227; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 60, 270, 312, 313, 319, 320.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 378.

Камінський Вячеслав Арсенович (1869-1938).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 83.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Палієнко М. Автори «Кіевской старины» (2005). С. 240-241.

Карачківський Михайло Федорович (22 IX 1899, с. Кормильче Кам'янецького пов. Под. губ. – після 1950 чи 1964).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 84.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 227; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 108, 302–304, 309, 311, 321, 447.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 378-379.

Касинець (Kasinec) Едвард, син Ігната (нар. 10 X 1945, Нью-Йорк, США).

Shtohryn D. Ukrainians in North America (1975). P. 134.

Квітка Климент Васильович (23 I / 4 II 1880, с. Хмелів, тепер Роменського р-ну Сумської обл. – 19 IX 1953, Москва).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 84.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 379-381.

Клименко Пилип Васильович (6 XI 1887, с. Ярославка Козелецьк. пов. Чернігів. губ. – 8 VII 1955, м. Козелець Чернігів. обл., накла на себе руки).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 84.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 215, 224, 226, 227, 446, 552, 572.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 381-384.

Матяш І. Клименко Пилип: Портрет історика-архівіста на тлі доби // Матяш І. Особа в архівістиці (2001). С. 58-78.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 644-645.

Кентржинський Богдан (22 II 1919, м. Рівне – 23 V 1969, Стокгольм, Швеція).

[Список статей Б. Кентржинського, надрукованих в “Українському слові” в 1949-59 рр.] // Календар-альманах “Українського слова” на 1961 р. Париж, 1960. С. 99.

ЕГУ. Т. 4 (2007). С. 172-173 (Г. П. Герасимова).

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 492-493 (Г. Герасимова).

Кирилюк Євген Прохорович (18 III 1902, Варшава – 25 VI 1989, Київ).

Кирилюк Євген Прохорович: Бібліогр. покажчик / Склали Лілія Вікентіївна Беляєва, Ю. Л. Гунченко, Н. М. Деркач. К.: Наукова думка, 1983. 96 с.

Козар Павло Антонович (12 II 1898, с. Широке Катеринослав. губ. – 24 IV 1944, Радом, Польща).

Божко Л. К. Список праць і статей П. А. Козаря // Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 808-809.

Синодик укр. культури // Соборна Україна. Париж, 1947. Квітень. Ч. 2. С. 60.

Пастернак Яр. Археологія України (1961). С. 22.

Міллер М. Доля українських археологів (1962). С. 122, 124.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні (1962). С. 65.

Василенко Іван. Кар’єра на крові // Київ. 1985. № 9. С. 113-121.

Акуленко В. І. Охорона пам’яток (1991). С. 78, 120, 124.

Нестуля О. О. Доля церковної старовини. Ч. 1 (1995). С. 175, 180, 202; Ч. 2 (1995). С. 92, 142.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 807-808 (Л. К. Божко); Вип. 3 (2005). №№ 386, 392, 395, 397, 399, 442.

Маньковська Р. Музейництво в Україні (2000). С. 66.

Укр. історики. Вип. 2. Ч. 1 (2003). С. 139-140 (О. В. Юркова).

Козаченко Антін Іванович (2 / 15 VIII 1900, м. Гадяч Полтав. губ. – 15 I 1962, Москва, РФ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 84-85.

Список репресованих істориків (1962). С. 65.

Низовий Микола Андрійович. Антон Іванович Козаченко // Бібліотекознавство та бібліографія. Вип. 14. 1974. С. 134-140.

Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 153.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 532 (О. Юркова).

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 179-180 (В.О.Кононенко).

Колесса Філарет Михайлович (17 VII 1871, с. Татарське, тепер Пішане Стрийського р-ну Львів. обл. – 3 III 1947, Львів).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 85.

Список репресованих істориків (1962). С. 66.

Філарет Колесса: Бібліогр. покажчик праць, критичної літератури. Льв., 1992. 61 с.

- Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 385-386.
Історія України: Енци. довідник (2008). С. 536 (О. Рибак).
- Комаров Михайло Федорович** (11 / 23 I 1844, с. Дмитрівці Павлоград. пов. Катеринославськ. губ. – 6 / 19 VIII 1913, м. Одеса).
Масанов И.Ф. Словарь псевдонимов. Т. 4 (1960). С. 240.
Дей Ол. Словник псевдонімів та криптонімів (1969). С. 483.
Корнейчик І. Історія української бібліографії (1971). С. 168-174, 192-193, 224, 255-256.
Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 155.
Укр. журналістика в іменах. Вип. 3 (1996). С. 179-181 (Ю. Шаповал); Вип. IV (1997). С. 113-114.
Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 809.
ЕІУ. Т. 4 (2007). С. 469 (О. В. Богуславський).
Палієнко М. Автори «Кіевської старини» (2005). С. 249.
Грушевський М. Листування. Т. 3 (2006). С. (670); Т. 4 (2008). С. (510).
Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 187-189 (В.О.Кононенко).
- Копержинський Кость Олександрович** (23 X / 4 XI 1892, с. Глібів Под. губ. – 18 III 1953, Ленінград).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 85.
Список репресованих істориків (1962). С. 66.
Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 384; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 229, 308, 340–342, 447, 542; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 77, 104.
Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 156.
Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 386-390.
Енциклопедія історії України. Т. 6 (2008). С. 127-128 (І. М. Лисенко).
Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 193-194 (Р. С. Жданова).
- Корнейчик Ігор Іванович** (21 XI 1924, с-ще Чечерське Гомел. обл., Білорусь - 3 II 1974, Харків).
Сов. бібліографія. 1974. № 2. С. 86.
Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 198-200 (Н. Ф. Королевич).
- Королевич Нінель Федорівна** (нар. 21 I 1926, м. Харків).
История Центральной научной библиотеки Академии наук Украинской ССР. К., 1979. С. 181, 182.
Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 202-204 (М. В. Геращенко).
- Косташук Василь Миколайович** (4 X 1885, м. Тулов, Галичина – 1932, Київ).
Список репресованих істориків (1962). С. 66.
Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 390.
- Костюк Степан Павлович** (нар. 20 XI 1927, с. Сушне, тепер Радохів. р-ну Львів. обл.).
Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 207-208.

Кравцов Дмитро Овсійович (26 X 1898, с. Журавці Глухів. пов. Чернігів. губ. – 1982, Ленінград).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 86.

Список репресованих істориків (1962). С. 66.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 42.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 390.

Крупницький Борис Дмитрович (24 VII 1894, с. Медведівка Чигирин. пов. Київ. губ. – 5 VI 1956, Гіммельпфортен, поблизу Гамбурга, Німеччина), дослідник політичної історії XVII-XVIII ст., історіографії та методології історії.

Полонська-Василенко Наталя. Професор д-р Борис Дмитрович Крупницький, його життя і наукова праця (1894-1956): 3. Праці Б. Крупницького // Крупницький Б. Українська історична наука під Советами. Мюнхен, 1957. С. XXXVII-XLVI.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 595-596 (О. Ясь).

Кузеля Зенон, син Франциска (23 VI 1882, с. Поручин, тепер Бережан. р-ну Тернопіл. обл. – 24 V 1952, Париж).

Борщак Ілько. Зенон Кузеля // Україна. Зб. 7. Париж, 1952. С. 575-578.

Дорошенко Володимир (1879-1963). Пам'яті українських бібліографів // Науковий збірник / УВАН у США. [Том] II (2). Нью-Йорк, 1953. С. 179-181.

Янів Володимир (1908-1991). Бібліографія наукових писань Зенона Кузелі // Зб. на пошану Зенона Кузелі / За ред. В. Янева. Париж; Нью-Йорк; Мюнхен; Торонто; Сідней, 1962. С. 105-114.

Грушевський М. Листування. Т. 4 (2008). С. (511-512).

Українські бібліографи. Вип. 1 (2008). С. 213-215 (В. О. Кононенко).

Курінний Петро Петрович (4 V ст. ст. 1894, Умань - 25 XI 1972, Мюнхен).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 87-88.

Список репресованих істориків (1962). С. 66.

Список друкованих праць проф. д-ра Петра Курінного // Наук. записки УВУ: Філософ. ф-т. № 8. Мюнхен, 1965/1966. С. 14-18.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 392; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 220, 346; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 107, 176, 321, 367, 371.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 814.

Енциклопедія Трипільської цивілізації. Т. 2. К., 2004. С. 288-289 (С. М. Ляшко).

Український музей. Зб. 1 (2007). С. 7-9.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 604-605.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 609-610 (С. Білокінь).

Лазаревська Катерина Олександрівна (20 серпня 1879, Конотоп. пов. Черніг. губ. - 16 вересня 1939, Київ).

Лазаревська Катерина Олександрівна, археограф, палеограф. Молодша дочка історика О.М.Л. від його другої дружини Ганни Миколаївни Шрамченко. Одержала домашню освіту. Вступивши у VI клас київської жіночої приватної гімназії А.Бейтель у січні 1896 року, закінчила її (1897), а потім (1898) VIII додатковий клас з правом на золоту медаль (НБУ. IP. I. 68504; ДАМК. Ф. 93. Оп. 1. № 116. Арк. 2, 4 зв.). У вересні 1901 року зарахована вільнослухачкою 3 класу Київського художнього училища з малювання, вибула з фігурного класу у січні 1904 року. За рік просила прийняти її до фігурного класу на вранішні й вечірні заняття, - її зарахували (ДАМК. Ф. 93. Оп. 1. № 116. Арк. 2, 4). Пройшовши у свого батька добру школу роботи із старими документами, стала визначним фахівцем у галузі палеографії XVII-XVIII ст. З 1919 працювала в УАН (Історія Національної Академії наук України, 1929-1933: Док. і мат. К., 1998. С. 118), зокрема у постійній комісії для складання історично-географічного словника української землі (1920: Перший піврік існування Української Академії наук у Києві та начерк її праці до кінця 1919 року. К., 1919. С. XVI, LXXXIV; Історія Академії наук України, 1918-1923: Док. і мат. К., 1993. С. 250), постійній комісії для складання історичного словника української мови (1923: Історія Національної Академії наук України, 1929-1933: Док. і мат. К., 1998. С. 389), Комісії Лівобережжя та Слобожанщини, Археографічній комісії. Авторка низки джерельних праць з історії цехів, шевченкознавства. Склала палеографічну передмову (?) до видання «Сказаніє о войне козацкой з поляками Самійла Величка» (К., 1926). Підготувала другий том "Українського археографічного збірника" (1927), присвячений Ол.Лазаревському та історії роду. 8 лютого 1927 разом з В.Д.Юркевичем обрана дійсним членом історичної секції ВУАН. Одержувала 145 крб. (Історія Національної Академії наук України, 1929-1933: Док. і мат. К., 1998. С. 77, 118). Упорядкувала «Генеральне слідство про маєтності Стародубського полку» (Український архів. К., 1929. Т. 1), «Генеральне слідство про маєтності Лубенського полку» (Український архів. К., 1931. Т. 4). Працюючи в Постійній комісії для складання історичного словника української мови, разом з Є.Тимченком, Е.Волошин та Г.Петренко упорядкувала "Історичний словник українського язика" (Том I. А-Ж. Зошити 1-2. Х.; К., 1930-32). Доглядала за друком, разом із П.Федоренком склала покажчики до видання "Опис Новгородсіверського намісництва" (К., 1931), доглядала за друком і правила коректу видання "Цехова книга бондарів, стельмахів, колодіїв, столярів міста Кам'янця-Подільського від 1601 до 1803 р." (К., 1932). Чимало її праць не були видані. Зазнавала постійного цькування з боку партійного начальства та режимних авторів. Як заступник секретаря підписала проект угоди про соцзмагання між археографічними комісіями ВУАН та АН СРСР, що згодом був розкритикований (Соревнование "по возможности" // Научный работник. 1930. Июль. N 8/9. С. 93-94). На засіданні комісії по чистці апарату ВУАН 6 серпня 1930, де головував член ЦК КП(б)У Наваловський, їй було пред'явлено звинувачення: «Батько був членом судової палати в Києві, мав маєток на Конотопщині – 200 дес[ятин] землі. Брат в еміграції. [Що]правда, -] з братом зв'язків не має» (Історія Національної Академії наук України, 1929-1933: Док. і мат. К., 1998. С. 118). Олена Шмаргонь звинувачувала її в тому, що Лазаревська нібито "ніякої наукової продукції не дає" (Шмаргонь О. До чистки парторганізації ВУАН // Пролетарська правда. 1933. 8 червня. N 119 (3431). С. 2). Нарешті, кол. голова Радомиської Чека (Окіншевич Лев.

Моя академічна праця в Україні. Львів: НТШ, 1995. С. 34) Іван Кравченко твердив, що вона нібито "революціонізувала" свого батька (Кравченко І. Фашистські концепції Грушевського і його школи в українській історіографії // Записки Історично-археографічного інституту. К.: ВУАН, 1934. N 1. С. 41). Наталя Полонська-Василенко згадувала: "Тяжко уявити собі той глум, який виявила комісія для "чистки" у відношенні до цієї всіма шанованої жінки. На питання, якого вона походження і хто її батько, вона відповіла: історик, дослідник... Її брутално обірвали: нам, мовляв, не цікаво, що він писав, не цікаво, що робить вона сама: "Нам треба знати, як він визискував своїх кріпаків, які мав прибутки з маєтку" і т.д." (Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні за советської доби та доля істориків // Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Том CLXXIII. Париж; Чикаго, 1962. С. 23, 88). Н. Полонська-Василенко вказувала, що К. Лазаревську було звільнено з Академії 1933 року (Там само. С. 66), але в лютому-листопаді 1934 вона ще працювала м.н.с. Історично-археографічного інституту ВУАН (Юркова О.В. Лазаревська К.О. // Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довідник. Вип. 2. Част. 1. К.; Львів, 2003. С. 181). З 1936 року й до смерті працювала у рукописному відділі ВБУ (вказівка А.Г. Адаменко та О.Й. Ніколаєвської). Була неodrжена. 1928 мешкала разом з матір'ю на Обсерваторній вул., 19, помешк. 3. Мала телефон (Наука и научные работники СССР. Часть VI: Без Москвы и Ленинграда. Лгр., 1928. С. 210). У середовищі старої, несовєтської української інтелігенції Катерина Лазаревська користувалася великим авторитетом. Була душоприказницею Марії Грінченкової (Останні роки життя Марії Миколаївни Грінченкової // Наші дні. Львів, 1943. Липень. Ч. 7. С. 3-4). Дата й місце народження – за довідником «Наука и научные работники СССР. Часть VI: Без Москвы и Ленинграда» (Лгр., 1928. С. 210). Дата смерті - за "Київським некрополем" Б.Зданевича. Похована на Байковому кладовищі (Центральний державний архів-музей літератури та мистецтва України. Ф. 113. Оп. 1. N 36. Арк. 23 зв.).

НБУ. IP. I. 68504.

ДАМК. Ф. 93. Оп. 1. № 116. Арк. 2, 4 зв.

Центральний державний архів-музей літератури та мистецтва України. Ф. 113. Оп. 1. N 36. Арк. 23 зв.

Перший піврік існування Української Академії наук у Києві та начерк її праці до кінця 1919 року. К., 1919. С. XVI, LXXXIV.

Наука и научные работники СССР. Часть VI: Без Москвы и Ленинграда. Лгр., 1928. С. 210.

Шмаргонь О. До чистки парторганізації ВУАН // Пролетарська правда. 1933. 8 червня. N 119 (3431). С. 2.

Кравченко І. Фашистські концепції Грушевського і його школи в українській історіографії // Записки Історично-археографічного інституту. К.: ВУАН, 1934. N 1. С. 41

Останні роки життя Марії Миколаївни Грінченкової // Наші дні. Львів, 1943. Липень. Ч. 7. С. 3-4.

Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні за советської доби та доля істориків // ЗНТШ. Т. CLXXIII. 1962. С. 23, 88.

Список репресованих істориків (1962). С. 66.

- Історія Академії наук України, 1918-1923: Док. і мат. К., 1993. С. 250, 389.
- Проблеми едиційної та камеральної археографії: історія, теорія, методика. Вип. 15. Едиційна археографія в Україні у XIX-XX ст.: Плани, проекти, програми видань. Вип. 1. К., 1993. Пок.
- Білокінь С. Раритети української бібліографії у збірках Олександра Лазаревського та Михайла Хмирова // Київська старовина. 1998. № 4. С. 131-164.
- Історія Національної Академії наук України, 1924-1928: Документи і матеріали. К.: НБУВ, 1998. С. 621.
- ... 1929-1933: Док. і мат. К., 1998. С. 77, 118, 315.
- Лазаревский А.А. Pro domo sua: Семейная хроника, XVII-XX в.в. Санкт-Петербург: Забута країна, 1998. С. 117.
- Білокінь С. Лазаревська К.О. // Довідник з історії України. Вид. 2. К.: Генеза, 2001. С. 391-392.
- Юркова О.В. Лазаревська К.О. // Українські історики XX століття: Біобібліогр. довідник. Вип. 2. Част. 1. К.; Львів, 2003. С. 180-181.
- Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 661.
- Линниченко Андрій Іванович (1822 -).**
- История ист. науки: Доокт. период (1965). № 2733, 10127.
- Чуткий А. Микола Дашкевич (2008). С. (522).
- Липа Юрій Іванович (5 V 1900, м. Одеса – 20 VIII 1944, Яворівщина).**
- Архівний збірник в світлу пам'ять Д-ра Юрія Липи: В 40-ліття його геройської смерті / Упор. Д-р Д-р Павло Пундій, Архівар УЛТПА. Чикаго, Іл., 1984. [4], VIII, [2], 276, [2] с. (Укр. медичний архів. Ч. 8).
- Розділи: У світлу пам'ять д-ра Юрія Липи, 22 №№ (С. 3-87). З історії укр. медицини, 11 №№ (С. 89-122). Лікарські з'їзди в 1984 році, 16 №№ (С. 123-152). Лікарська хроніка за 1984 рік, 41 №№ (С. 153-224). Спомини і некрологи лікарів, 22 №№ (С. 225-256). Молоді лікарі, 15 №№ (С. 257-273).
- Із змісту: [Пундій П.] Бібліографія Юрія Липи, 1917-1942: а) Публіцистика, економіка і т. п. С. 83-84; б) Белетристика, театр, теорія мистецької творчості. С. 84-87; в) Лікарські праці. С. 87. 166 назв.
- Липський Володимир Іполитович (1863-1937).**
- Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 182
- Лотоцький Олександр Гнатович (1870-1939).**
- Друковані праці Олександра Лотоцького, 1891-1983 // Лицар праці і обов'язку: Зб. присвяч. пам'яті проф. Олександра Лотоцького-Білоусенка. Торонто; Нью-Йорк, 1983. С. 120-156.
- Палієнко М. Автори «Кіевской старины» (2005). С. 274-275.
- Грушевський М. Листування. Т. 3 (2006). С. (678).
- Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 642-643.
- Історія України: Енци. довідник (2008). С. 656-658 (В. Швидкий).
- Лукашевич Іван Якович (+ до 1849).**

Щапов Я.Н. Собрание рукописных книг И.Я.Лукашевича и Н.А.Маркевича // Записки ОР ГБЛ. Вып. 19. М., 1957. С. 3-36.

Собрание И.Я.Лукашевича и Н.А.Маркевича. Описание / Сост. Я.Н.Щапов. М., 1959.

Собрание И.Я.Лукашевича и Н.А.Маркевича // Рукописные собрания Государственной библиотеки СССР им. В.И.Ленина: Ук. Т. 1. Вып. 1. М., 1983. С. 125-133.

Магура Сильвестр Сильвестрович (1897, м. Гусине Холмського пов. – 8 I 1938, м. Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 89.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 66.

Шовкопляс Ганна Михайлівна (1920-2001). Сильвестр Сильвестрович Магура // Археологія. 1992. Вип. 2. С. 109-115.

Куріло Ольга. Нариси розвитку археології (2002). С. 172.

Мезенцева Г. Дослідники археології України (1997). С. 44.

Білокінь С. Про видання, заборонені на стадії верстки (2004). С. 593.

Енциклопедія Трипільської цивілізації. Т. 2. К., 2004. С. 312 (С. М. Ляшко).

Магочі Поль Роберт (нар. 1945).

Paul Robert Magoczi: A bibliography, 1964-1985 / Ed. L. Pendzey; Introduction B. Budurowycz. Toronto, 1985. VIII, 28 p.

Максименко Федір Пилипович (23 I / 4 II 1896, с. Біленьке Катериносл. пов. та губ. – 6 VII 1983, Львів).

Домбровська Галина, Панів Людмила. Федір Максименко: біобібліографічний покажчик // Збірник пам'яті українського бібліографа Федора Максименка. Львів, 2008. С. 177-359. 651 запис.

Федір Пилипович Максименко: Бібліографія / Упоряд. М. Л. Бутрин. Льв., 1983. 31 с.

Білокінь С. Наш перший бібліограф // Наука і культура. Україна: Щорічник. К., 1986. Вип. 20. С. 394-395.

Белоконь С. Библиотека Ф. Ф. Максименко // Актуальные проблемы теории и истории библиофильства. Лгр., 1989. С. 108-111.

Білокінь С. Внесок Ф. П. Максименка до історично-географічної та краєзнавчої бібліографії // Проблеми історичної географії України: Зб. наукових праць. К.: Наукова думка, 1991. С. 147-151.

Гульчинский В.И., Фокеев В.А. Деятели библиографии, 1917-1929. Ч. 1 (1994). С. 191-193.

Королевич Нінель Федорівна. Бібліограф Федір Пилипович Максименко: Біобібліогр. нарис. К., 1996. 47 с.

Можарова Г. Ф.П.Максименко-краєзнавець: За матеріалами його рукописних бібліографічних картотек // Збірник наукових праць відділу рукописних, стародрукованих та рідкісних книг ім. Ф.П.Максименка. Львів, 1997. С. 14-18.

Швець Н. Засади і настанови Ф.П.Максименка у формуванні відділу рукописів і рідкісних книг // Збірник наукових праць відділу рукописних, стародрукованих та рідкісних книг ім. Ф.П.Максименка. Львів, 1997. С. 6-13.

Королевич Н. Ф. Ф. Максименко // Королевич Н. Ф. Українські бібліографи ХХ ст. К., 1998.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 330.

Білокінь С. Про видання, заборонені на стадії верстки (2004). С. 554-602.

Швець Н. Максименка Ф.П. архів та бібліотека // Енциклопедія Львівського університету: Матеріали до енциклопедії / Наукова б-ка Львів. нац. ун-ту ім. Ів. Франка. Львів, 2005. С. 97-98.

Білокінь С. Повсякденні турботи повоєнних книгознавців (із листування Федора Максименка) // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: Зб. статей. Вип. 11. К., 2007. С. 229-298; Збірник пам'яті українського бібліографа Федора Максименка. Львів, 2008. С. 48-135.

Дашкевич Яр. Постаті-2 (2007). С. 672-683.

Мандзюк Іван Данилович (18 II 1897, с. Красносільці Чигирин. пов. Київ. губ. – після 1940).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 89.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 66.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 391.

Марунчак Михайло, син Григорія (4 X 1914 -).

Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 201.

Марченко Михайло Іванович (19 IX 1902, с. Гатне, тепер Києво-Святошинського р-ну Київ. обл. – 22 I 1983, м. Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 66.

Міллер Михайло Олександрович (13/26 XI 1883, слоб. Кам'яно-Міллеровська Облесті Війська Донського – 15 II 1968, Мюнхен).

Міллер М. Реєстр друкованих та рукописних праць за час від 1909 до 1947 року включно // Студії з історії Приазов'я. Майнц-Кастель, 1947. С. 25-27

Михайло Олександрович Міллер: Біо-бібліогр. матеріали / На правах рукопису. Нью-Йорк; Гетінген: Самопоміч, 1949. [2], 18, 6, [1] с., іл. 250 прим.

Бібліографія наукових праць проф. д-ра Михайла Міллера: хронологічний показник головних праць // Наук. записки УВУ: Філософ. ф-т. Мюнхен, 1963. № 7. С. 88-94.

Профессор Михаил Александрович Миллер // Вестник Института по изучению истории и культуры СССР. Мюнхен, 1958. Сентябрь-декабрь. № 3 (28). С. 5-6.

Ювілей вченого // Шлях перемоги. 1958. 23 XI.

До 75-ліття народження Михайла Міллера // Укр. літ. газета. 1959. Березень. Ч. 3 (45).

Ковалевский П. Юбилей профессора М. А. Миллера // Русская мысль. 1959. 22 января.

Пастернак Яр. Археологія України. Торонто, 1961. Пок.

Пастернак Яр. Світлий шлях видатного науковця // Свобода. 1961. 12 XII. Ч. 236.

ЕУ. Т. 4 (1962). С. 1575.

Биковський Лев. Михайло Олександрович Міллер // Український історик. Ч. 17-20. 1968. С. 105-118 і окремо.

Русская мысль. Париж, 1968. 22 февраля. № 2675.; 20 апреля. № 2683 (П. Ковалевский).

Феденко Панас. Проф. Михайло Міллер // Свобода. 1968. 29 II. Ч. 39.

Бойко Ю. Михайло Олександрович Міллер // Укр. слово. 1969. 2 III. Ч. 1422. С. 3.

Валенский Юрий. Михаил Александрович Миллер. Мюнхен, 1969. 42 с.

Миллер (урожд. Неклюдова). Татьяна Александровна. Две эпохи: события и случаи // Континент. 1984. № 40. С. 251-322.

The Encyclopedia of Ukraine. Vol. III: L-Pf. Toronto, etc., 1993. P. 416.

Антич (ур. Миллер) Ксения. Родословная Миллер поместных дворян Войска Донского. Мюнхен, 1994. 23, XX с.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 818-819.

Антонович Марко. 50-річчя Української Вільної Академії Наук // Науковий збірник. Том IV. Нью-Йорк: УВАН, 1999. С. 12, 19, 23.

Корягин С. В. Миллеры: Мат-лы к истории и генеалогии донского дворянского рода. СПб.: ВИРД, 1999. 63 с.

Ясь Ол. Міллер М. О. // Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довідник. Вип. 2, ч. 2. К., 2004. С. 257-258.

Чуваков В. Н. Незабытые могилы. Т. 4 (2004). С. 543.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 730-731 (О. Ясь).

Мірза-Авак'янц Наталія Юстівна.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 89-90.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 226, 432, 435.

Мищенко (Мищенко) Федір Іванович (1874 - ?).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 90.

Список репресованих істориків (1962). С. 66.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 239, 240, 243, 244, 246, 247, 256, 290, 301, 335, 360, 381, 452-454, 462, 477, 498, 500; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 114, 116, 205, 360, 424, 431, 438, 498, 553, 580, 581; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 156, 366.

Сосуд избранный (1994). С. 155, 157, 209, 261, 264, 287.

Єфремов С. Щоденники (1997). С. 219, 239, 334, 347, 598, 604, 610, 611, 638.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 601.

Міяковський Володимир Варлаамович (6 VII 1888, Ковель - 22 III 1972, Нью-Йорк).

Масанов И.Ф. Словарь псевдонимов. Т. 4 (1960). С. 321.

Полонська-Василенко Н. Про нечисленних з-поміж незчисленних // Укр. самостійник. Кн. 38 (1960). С. 29.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 90.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Верига Василь (нар. 1922). Вибрана бібліографія праць Володимира Міяковського // Укр. історик. 1969. № 1/3. С. 144-148.

Antonovych Marko (нар. 1916). Bibliography of Volodymyr Mijakovskij's Writings, 1911-1975 // Міяковський В. Недруковане й забуте: Громадські рухи дев'ятнадцятого сторіччя; Новітня українська література. Нью-Йорк, 1984. С. 21-33.

Акуленко В.І. Охорона пам'яток (1991). С. 142.

Білокінь С. Ім'я з-поза меж УРЕ // Книжник. 1991. № 1. С. 22-23.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 229, 264, 270-272, 274-277, 331, 332, 395, 396, 441, 457, 469; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 20, 153, 240, 357, 573; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 263.

Залеська-Онишкевич Лариса. Володимир Міяковський // 125 років київської української академічної традиції (1993). С. 517-538 а.

Нестуля О.О. Доля церковної старовини. Ч. 1 (1995). С. 139.

Окіншевич Л. Моя академічна праця (1995). С. 35.

Білокінь С. Георгій Нарбут за часів "перестройки" та незалежності // Слово і час. 1996. N 2 (422). С. 21-23.

Укр. журналістика в іменах. Вип. 3 (1996). С. 215-216 (Закривецький М.).

Єфремов С. Щоденники (1997). С. 85.

Білокінь С. Архівіст Володимир Міяковський // Архівна та бібліотечна справа в Україні доби Визвольних Змагань, 1917-1921 рр.: Зб. наукових праць. К, 1998. С. 213-222.

Білокінь С. Володимир Міяковський - діяч укр. книги // Вісник Книжкової палати. К, 1998. № 2 (20). С. 39-43.

Білокінь С. Таємниці архівів не вічні.. // Сучасність. 1998. Ч. 10 (450). С. 57-80.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 45, 50, 52, 53, 60, 89, 202, 230.

Подкур Роман Юрійович. Володимир Варлаамович Міяковський як історик, краєзнавець, організатор архівної справи в Україні // Проблеми історії та методології історичної науки. Харківський історіографічний збірник. Харків: Інформ, 1998. Вип. 3. С. 147-151.

Тарахан-Береза З. Святиня (1998). С. 68, 98, 122, 260, 354, 356, 358.

Білокінь С. Володимир Міяковський, 1888-1972 // Вісті УВАН. Ч. 2. Нью-Йорк, 2000. С. 201-267.

Матяш І. Вадим Модзалевський і Володимир Міяковський: співпраця на ниві архівістики // Матяш І. Особа в архівістиці (2001). С. 32-56.

Воїнов Св. Журнал «Сіверянський літопис» за 1995-1999 рр. (2003). С. 168.

Сташенко Надія. Володимир Міяковський – наш видатний краєнин // Минуле і сучасне Волині та Полісся: Ковель і ковельчани (2003). С. 60-64.

Рубльов Ол. Західноукр. інтелігенція у загальнонац. процесах (2004). С. 91, 97, 177, 494, 574.

Білокінь С. На зламах епохи (2005). С. 31, 141, 229, 236.

Музей України (2006). С. 156-157, 159, 172, 223.

Мощенко Кость Васильович (1876, Суми – 16 IX 1963, м. Дорнштадт, Зах. Німеччина).

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Рідна Церква. Карлсруе, 1963. Жовтень-грудень. Ч. 56. С. 16.

Нестуля О.О. Служив натхненно і щиро // Репресоване краєзнавство (1991). С. 64-72.

Ротач Петро. Розвіяні по чужині: Полтавці на еміграції. Полтава, 1998. С. 98-99.

II Собор УАПЦ 1927 року (2007). С. 475.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 220, 346.

Власенко Ірина. Кость Мощенко і Полтавський краєзнавчий музей // Полтавський краєзнавчий музей: Зб. наук. ст. 2001-2003: Маловідомі сторінки історії, музеєзнавства, охорона пам'яток. Полтава: Дивосвіт, 2003. С. 37-41.

Мокляк Володимир. Полтавський краєзнавчий музей в роки окупації (1941-1943 рр.) // Полтавський краєзнавчий музей: Зб. наук. ст. 2001-2003. С. 246-256.

Епіст. спадщ. Д.І.Яворницького. Вип. 3 (2005). № 537.

Український музей. Зб. 1 (2007). С. 10-11.

Нечипоренко Прокіп Іванович (21 IX 1889, с. Красне Чернігів. губ. – після 1935).

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 398-399.

Новицький Віктор Ізмайлович (3/15 II 1884, м. Двінськ Вітебської губ. - 14 X 1938, Київ).

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. Вип. 1. К., 1999. С. 241-242 (Дзюба Ол.).

Оглоблин (Мезько) Олександр Петрович (24 XI 1899, Київ - 16 II 1992, м. Лудлов, Масс., США).

Винар Любомир (нар. 2 I 1932). Олександр Оглоблин. Біобібліографічні матеріали // Записки ЧСВВ. Том 3. 1958. № 1/2. С. 148-171.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 91-93.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Винар Любомир. Бібліографія праць проф. д-ра Олександра Оглоблина, 1920–1975 // Збірник на пошану проф. д-ра Олександра Оглоблина. Нью-Йорк: УВАН, 1977. С. 93–123.

Винар Любомир. Олександр Петрович Оглоблин // Укр. історик. Кн. 1–4 (116–119). Нью-Йорк, etc, 1993. С. 6–57.

Винар Любомир (нар. 1932). Праці Олександра Оглоблина, що залишилися в рукопису // Оглоблин О. Студії з історії України: Статті і джерельні матеріали / За ред. Л. Винара. Нью-Йорк; К.; Торонто, 1995. С. 398–401.

Домбровський О. Студії з ранньої історії України (1998). Пок.

Історія НАНУ, 1924–1928 (1998). С. 258; Історія НАНУ, 1929–1933 (1998). С. 110, 269, 270, 273, 285, 291, 293, 304, 314, 324, 325, 331, 399.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918–1941 (1998). С. 37.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. (429).

Винар Любомир. Листи Івана Крип'якевича до Олександра Оглоблина [листопад 1941 – серпень 1943] // Іван Крип'якевич у родинній традиції, науці, суспільстві (2001). С. 416–452.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 600.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 792–793 (Яр. Грицак).

Одарченко Петро Васильович (1903 – 12. III. 2006).

Одарченко Петро. Біобібліографія. Торонто; Едмонтон, 1983. 86 с.

Друковані праці Петра Одарченка з українського мовознавства, 1946–1993 // Одарченко П. Про культуру української мови: Зб. статей. К., 1997. С. 305–314.

Окіншевич (Окиншевич) Лев Олександрович (25 I / 7 II 1898, Петербург – 7 XI 1980, Гілкерст Гілсі, шт. Мериленд, США).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 93.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Бібліографія проф. Лева Окіншевича // Падох Ярослав. Лев. Окіншевич видатний історик державного права України-Гетьманщини XVII–XVIII ст. Нью-Йорк; Мюнхен, 1985. С. 31–38.

Історія УАН, 1918–1923 (1993). С. 312, 345, 411, 412; Історія НАНУ, 1924–1928 (1998). С. 100, 153, 192, 193, 195, 227, 256, 257, 385, 386, 403, 510; Історія НАНУ, 1929–1933 (1998). С. 111, 392, 408, 410, 414, 419, 425, 431.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 399–403.

Смольницька М. Колегія Павла Галагана (2007). С. 394–396.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 794–795 (О. Ясь).

Онацький Євген Дометович (1917–1964).

Гаврилюк М. Бібліографія праць професора Євгена Онацького. Буенос-Айрес, 1964. 61 с.

Винар Любомир (нар. 1932). Євген Онацький - чесність з нацією, 1894–1979: Бібліографія праць Євгена Онацького: Книжки і окремі видання // Укр. історик. 1980. № 1/4. С. 176–179.

Павлик Михайло Іванович (1853-1915).

Михайло Павлик: Бібліогр. покажчик / Уклад. В. Т. Полек, П. Г. Баб'як. Льв., 1986. 208 с.

Падох Ярослав (1908-).

Із друкованих праць автора // Падох Я. Лев Окіншевич - видатний історик державного права України-Гетьманщини XVII-XVIII ст. Нью-Йорк; Мюнхен, 1985. С. 39-40.

Палаузов Володимир Миколайович (12 / 24 V 1851, Одеса – 30 I 1920, там само).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 255 (М. В. Никулина).

Палаузов Спиридон Миколайович (16 / 28 VII 1818, Одеса – 14 / 26 VIII 1872, Павловськ СПб. губ.).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 256-259 (М. В. Никулина).

Пастернак Ярослав, син Івана (2 I 1892, с. Хирів, тепер Ставросамбір. пов. – 30 чи 22 XI 1969, Торонто, Канада).

Винар Любомир (нар. 1932). Біографічні і бібліографічні матеріали Я. Пастернака // ЗНТШ. Том 189. Нью-Йорк; Торонто; Мюнхен, 1975. С. 113-128.

Лучків І. Ярослав Пастернак: Бібліографічний покажчик // Ювілейний зб. наук. пр. з нагоди 100-річчя НТШ і 25-річчя НТШ у Канаді. Торонто, 1977. С. 162-222.

Домбровський О. Студії з ранньої історії України (1998). Пок.

Енциклопедія Трипільської цивілізації. Т. 2. К., 2004. С. 400-401 (С. М. Ляшко).

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 838-839 (О. Ясь).

Пекарський (Пекарский) Пьотр Петрович (19 / 31 V 1827, Уфа – 12 / 24 VII 1872, Павловськ СПб. губ.).

Машкова М. В. П. П. Пекарский: Краткий очерк жизни и деятельности. М.: Изд-во ВКП, 1957. 80 с.

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 262 (Александр Михайлович Панченко).

Жданова Л. В., П. П. Пекарский – историк науки и просвещения // Архив истории науки и техники. М., 1997. Вып. 2. С. 128-139.

Пеленський Євген-Юлій (3 I 1908, м. Стрий, Львівщина - 29 IX 1956, Сідней, Австралія).

Бібліографія праць Є.-Ю. Пеленського: Вибрана бібліографія, 1928-1948. Бльомберг: Бистриця, 1949. 39 (+ 1) с. 250, 20 (Статті про Є. Ю. Пеленського; Спомини) поз. (Укр. книгознавча б-ка. Ч. 11).

Передмова: Лепкий Л. Є. Ю. Пеленський. С. 7-8. Передрук з „Краківських вістей”. 1943. Ч. 212. Укр. і англ. мовами.

Мирослав М. Бібліографія друкованих праць Є.-Ю. Пеленського // Євген-Юлій Пеленський: Життєписно-бібліогр. нарис / Ред. Ярослав Падох, Анатоль Курдидик, Р. Микитович. Львів, 1994. С. 71-109.

Євген-Юлій Пеленський (1908 – 1956 – 2008): Каталог ювілейної виставки з нагоди століття від дня народження (3 I – 3 III 2008 р.) / Упор. Марія Гринько, Михайло Грузов, Марія Корнійчук. К.: МАГ, 2008. 59 с. 50 прим.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 842-843 (Ол. Ясь).

Петров Віктор Платонович (псевд.: В. Домонтович; 10 X 1894, Катеринослав — 8 VI 1969, Київ).

[Шерех Юрій?] До бібліографії праць В. Петрова // Україна. Зб. 6. Париж, 1951. С. 429-430.

У покажчику змісту журналу пера І. Забіяки список беззастережно приписано Ю. Шерехові.

Абашина Н. С. Наукові праці В. П. Петрова з проблем етногенезу та археології // Проблеми походження та історичного розвитку слов'ян: Зб. наук. статей присвяч. 100-річчю з дня народження В. П. Петрова / Ред. В. Д. Баран. К.; Львів, 1997. С. 9-11.

Білокінь С. Бібліографічний покажчик праць В. П. Петрова // Slavica та Baltica в ономастиці України. К., 1999. С. 29-41.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 860-861 (Ол. Ясь).

Петровський Микола Неонович (2 XI 1894, с. Кудрявці Сосницького пов. Чернігів. губ. – 20 VII 1951, Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 94-95.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 828.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 403-406, (429).

Петрунь Федір Остапович (17 II 1894, с. Устя Ольгопільського пов. Подільської губ. – 1 VII 1963, Одеса).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 95.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Ф. Е. Петрунь: Биобиблиогр. указ. / Сост. В. В. Самодурова. Одеса, 1981.

Губарь О. Фонд Петруня // Веч. Одеса. 1984. 3 ноября.

Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 42.

Українська книга в іменних фондах Наукової бібліотеки Одеського державного університету ім. І. І. Мечнікова: Бібліогр. покажчик. Одеса, 1999. С. 73-172.

Дашкевич Яр. Постаті-2 (2007). С. 162.

Пипін (Пыпин) Александр Николаевич (25 III / 6 IV 1833, Саратов – 26 XI / 9 XII 1904, СПб.).

Мельц М. Я. «Указатель русской этнографической литературы» А. Н. Пыпина // Сов. этнография. 1966. № 5. С. 149-155.

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 286-289 (А. С. Мыльников).

Русские писатели 1800-1917. Т. 5 (2007). С. 227-228.

Підгайний Семен Олександрович (17 IV 1907, Кубань – 14 XI 1965, Канада).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 95.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Полонська-Василенко Н. Історична наука в Україні за советської доби та доля істориків // ЗНТШ. Париж, Чикаго, 1962. Т. 173.

Оглоблин О. Семен Підгайний (1907-1965) // Укр. історик. 1966. № 3-4.

Семен Підгайний: Некролог // Нові дні (Торонто). Ч. 192. 1966. Січень. С. 23.

Розанов [Романенко] Михайл Михайлович (1902 – 8 II 1989, США). Соловецкий концлагерь в монастыре, 1922-1939 годы. Кн. 1-3. [Frankfurt am Main: Possev-Verlag], 1979-87. С. 25-27, 67-69, 86-89, 262-264 та ін.

Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 309.

Остання адреса. Т. 1-2. Вид. 2 (2003). С. XXIX, XXXI, L, LVI, LVIII, 7, 12, 612, 945, 976.

Рубльов Ол. Західноукр. інтелігенція у загальнонац. процесах (2004). С. 434–435, 437–439, 443, 447–448, 455–457, 463, 473.

Музей України (2006). С. 71, 216.

Пічета (Пичета) Володимир Іванович (9 / 21 X 1878, Полтава – 23 VI 1947, Москва).

Дорошенко Дм. Огляд укр. історіографії (1923). С. 169, 204, 208.

Дукор Е. Я. Пичета Владимир Иванович: Биобиблиография. Минск, 1978. 112 с.

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 271.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 583.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 873-874 (І. Верба).

Полонська-Василенкова Наталія Дмитрівна (31 I / 13 II 1884, Харків — 8 VI 1973, Дормштадт, Німеччина, похов. в м. Новий Ульм).

Бібліографія наукових та науково-популярних праць проф. д-ра Наталі Полонської-Василенко: Тематично-хронологічний показник головних праць // Наук. записки УВУ: Філософ. ф-т. Мюнхен, 1963. № 7. С. 128-137

Бібліографія наукових та науково-популярних праць проф. д-р. Наталі Полонської-Василенко (Тематично-хронологічний показник головних праць) // Polonska-Wasylenko N. Zwei Konzeptionen der Geschichte der Ukraine und Russlands: Mit Bibliographie der wissenschaftlichen Werke der Verfasserin / Aus dem ukrainischen Original ubertragen von Rev. Anfir Ostaptschuk. Munchen, 1970. S. 61-72.

Bibliographie der wissenschaftlichen und wissenschaftlich-popularen Arbeiten von Natalija Polonska-Vasylenko: Thematisch-chronologisches

verzeichnis der wichtigsten Arbeiten // Jahrbuch der Ukrainekunde. Munchen, 1987. S. 86-97.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 18; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 246, 364, 502; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 42, 104, 270, 285, 303-305, 314.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 830-831.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. (429).

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 892-893 (Яр. Грицак, І. Підкова).

Попов Павло Миколайович (1890-1971).

Білецький Олександр Іванович, Сухобрус Галина Семенівна, Шолом Федір Якович. Павло Миколайович Попов. К.: Вид-во АН УРСР, 1961. 32 с.

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 97.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 128, 132, 182-184, 186, 215, 235, 238, 240, 242.

Попруженко Михайло Георгієвич (25 VII 1866, Одеса – 1943, Софія).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 278-279 (Анатолій Ільич Митряев).

Бібліографи Одеської наукової бібліотеки (2002). С. 174-176 (Г. Д. Зленко).

Потебня Олександр Опанасович (1835-1891).

Олександр Опанасович Потебня / Уклад. Віра Юріївна Франчук. К.: Наукова думка, 1975. 91 с.

Потоцький Павло Платонович (12 XII 1857, маєток Просяниківівка Кобеляцького пов. Полтав. губ. – 27 VIII 1938, Київ).

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 384, 385, 468; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 569, 572, 574, 580.

Климова (дів. пр. Домарацька) Катерина Івановна (род. 1954). Музей України: Собрание П. П. Потоцкого. Ч. I. Указатель архивных материалов и библиографии. К., 1995. 139 (+ 1) с. 200 прим.

Білокінь С. Музей України: (Збірка П. Потоцького): Дослідження, матеріали. Вид. 3. К., 2006. 476 с.

Анотований іменний покажчик (С. 443-474) містить бл. 1700 записів.

Український музей. Зб. 1 (2007). С. 11-12.

Прицак Омелян (7 IV 1919, с. Лука, тепер Озерне Самбір. р-ну Львів. обл. – 29. V. 2005, Кембрідж, США).

Бібліографія праць Омеляна Прицака з історії України та українського степу (1937-1973) // Прицак О. Чому катедри українознавства в Гарварді? Вибір статей на теми нашої культурної політики (1967-1973). Кембридж; Нью-Йорк, 1973. С. XXII-XXXII

Hajda Lubomyr. The Bibliography of Omeljan Pritsak // Harvard Ukrainian Studies: Eucharisterion: Essays presented to Omeljan Pritsak on his Sixtieth Birthday by his Colleagues and Students / Ed. I. Sevcenko and F. Sysyn. 1979/1980. Vol. 3/4. Part 1. P. 7-50

The Bibliography of Omeljan Pritsak (1981-1991) // Harvard Ukrainian Studies. 1990. Vol. 14. № 3/4. P. 243-248.

Домбровський О. Студії з ранньої історії України (1998). Пок.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 922-923 (Ол. Ясь).

Птуха Михайло Васильович (1884-1961).

Михаил Васильевич Птуха: Библиогр. указ. / Сост. Елена Самойловна Ровнер. К.: Изд-во АН УССР, 1963. 43 с.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 29, 37, 53, 85, 113, 152, 225, 226, 233.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 931-932 (О. Мельник).

Радченко Костянтин Федорович (20 V / 2 VI 1872, Київ – 22 IV 1908, Ніжин).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 290 (Никита Касьянович Голейзовский).

Романовський Віктор Олександрович (1890-1971).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 97.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 226, 300, 328, 329, 374, 435, 466, 500; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 126, 256, 259, 385, 387, 510, 553; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 119, 303–305, 309, 315, 317, 322.

Мага І. В. О. Романовський на чолі Київського центрального архіву давніх актів // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. праць / Голов. архів. упр. України. УДНДІАСД. К., 1999. Вип. 1. Архів і особа. С. 90-100.

Матяш І. Віктор Романовський - автор першого національного підручника з архівознавства // Матяш І. Особа в архівістиці (2001). С. 177-196.

Білокінь С. Із старого листування: Віктор Олександрович Романовський (1890-1971 рр.) // Спеціальні історичні дисципліни: Питання теорії та методики. Зб. наук. праць. Число 11. Частина 2. К., 2004. С. 84-120.

Тираж 200 прим. 10 листів, 60 приміток.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 596-597.

Рубач (Рубанович) Михайло Абрамович (1899-1980).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 97-98.

Список репресованих істориків (1962). С. 67.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 652-653.

Рудинська Євгенія (Ївга) Яківна (12 II 1885, Охтирка – 1 VII 1977, Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 98.

Список репресованих істориків (1962). С. 68.

- Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 835.
- Рудинський Михайло Якович** (14 / 27 X 1887, м. Охтирка – 23 VI 1958, Київ).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 98.
Список репресованих істориків (1962). С. 68.
Рудинський Михайло Якович – археолог, музеєзнавець і пам'яткоохоронець / Уклад. О. Супруненко, Іван Гаврилович Шовкопляс. Полтава, 1993. 24 с.
- Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 835-836.
Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 81, 235, 346–348, 366, 465, 485, 560, 562, 577, 578, 583; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 116, 225.
Енциклопедія Трипільської цивілізації. Т. 2. К., 2004. С. 456 (С. М. Ляшко).
Український музей. Зб. 1 (2007). С. 12.
- Рулін Петро Іванович** (28 VIII 1892, м. Київ – 23 XII 1940, Севвостлаг).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 98.
Список репресованих істориків (1962). С. 68.
Рулін П. На шляхах революційного театру. К.: Мистецтво, 1972. С. 339-348.
Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 331, 390, 395, 468, 471; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 153, 221, 240, 244, 362; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 117, 402, 415.
Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 260.
- Рябінін-Скляревський Олександр Олександрович** (1878 -1942).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 98.
Список репресованих істориків (1962). С. 68.
Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 42.
Малинова Галина Леонидовна, Сапожников Ігорь Вікторович. Библиография работ А. А. Рябинина-Скляревского // Малинова Г. В.?, Сапожников И. В. А. А. Рябинин-Скляревский. Одесса; К., 2000. С. 67-72.
Дж.: Гісцова Л. З. О. О. Рябінін-Скляревський // Архіви України. 1992. № 4. С. 30-31; Тинченко Яр. Офіцерський корпус УНР. Кн. I (2007). С. 377-378.
- Савченко Федір Якович** (2 II 1892, м. Хорол Полтав. губ. – після 1938).
Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 98-99.
Список репресованих істориків (1962). С. 68.
Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 837.
Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 20, 138, 153, 170, 177, 228, 229, 240, 242, 305, 307, 308, 311, 312, 314, 320, 337, 339, 359, 396; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 76, 77, 104, 291, 319, 321.
Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 407-410.
- Свенціцький Іларіон Семенович** (1876-1956).

Кізлик Олександр Данилович, Луцик Р. Я. І. С. Свенціцький: Короткий бібліографічний покажчик. К., 1956. 16 с.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 337–339, 359.

Черниш Наталія. Музеєзнавча діяльність І.С.Свенціцького // Волинський музей: історія і сучасність. Наук. збірник. Вип. 3. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк, 2004. С. 236-239.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1035 (М. Гнатюк).

Світ Іван Васильович (1897-1989).

Биковський Левко Устимович (1915-1992). Іван Світ: Біобібліографічні матеріали. Нью-Йорк, 1951. 19 с.

Сенютович-Бережний Вячеслав Юрійович (15 VI 1902, маєток біля с. Токарі Лохвицького пов. Полтавської губ. - 3 II 1992, Санта-Барбара, Каліфорнія).

В. Сенютович-Бережний – доктор філософії // Рід та знамено. 1947. Зош. 3. С. 38.

Падох Яр. Вячеслав Сенютович-Бережний // Свобода. 1982. 21 XII. Ч. 241. С. 2.

Св. п. В. Сенютович-Бережний // Свобода. 1992. 1 VIII. Ч. 146. С. 4.

Купчинський Олег Антонович (нар. 18 V 1934, с. Сороцьке на Поділлі).

В'ячеслав Сенютович-Бережний – історик і дослідник допоміжних (спеціальних) історичних дисциплін // ЗНТШ. Т. 240. Львів, 2000. С. 659-664. Підп.: Олег Антонович.

Купчинський О. В'ячеслав Сенютович-Бережний // Вісник НТШ. 2002. Зима. Ч. 28. С. 31-34.

Січинський Володимир Євтимович (12 / 24 VI 1894 – 25 VI 1962, м. Патерсон, Нью-Джерсі, США).

Реєстр друкованих праць Володимира Січинського з мистецтва і культури, 1918-1958 // Кейван Іван (1909-). Володимир Січинський - архітект, мистець-графік, мистецтвознавець, дослідник. Торонто: Євшан-зілля, 1957. С. 37-64.

Січинський Володимир: Біобібліографічний покажчик / Укл. С. П. Костюк. Львів, 1996. 121 с.

Ульяновська С., Ульяновський В. Автори “Укр. культури” // Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича. К., 1993. С. 571-576.

Баб'як П. Січинський Володимир Юхимович // Українська журналістика в іменах. Вип. 7. Вип. I. Льв., 2000. С. 307-310.

Шафран Р. Володимир Січинський – дослідник давньоруської архітектури: Історіографічний етюд // Архітектурна спадщина України. [Том] 5. К., 2002. С. 371-375.

Ковальчук Ол. Січинський В. Ю. // Українські історики ХХ століття: Біобібліогр. довідник. Вип. 2, ч. 2. К., 2004. С. 294-296.

Сварник Г. Збірки НТШ (2005). С. 118, 153, 154.

- Музей України (2006). С. 151, 167.
- Дашкевич Яр. Постаті-2 (2007). С. 142, 164-167, 462, 603.
- Смірнов (Смирнов) Михайл Павлович** (1883, СПб. – 1 / 13 II 1877, Одеса).
- Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 308-309 (Н. П. Митина).
- Смолинська Євгенія Сергіївна** (6 III 1905, с. Петриківка, тепер Черкаськ. обл. – 13 XI 1981, Київ).
- Список репресованих істориків (1962). С. 68.
- Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 410.
- Сосновський Михайло, син Івана** (1 XII 1919, с. Гаї Великі під Тернополем - 25 VII 1975, Джерзі Ситі, США).
- Бібліографія статей, есеїв і доповідей М. Сосновського, 1968-1975 // Сосновський Михайло. Між оптимізмом і песимізмом: Вибрані статті і есеї, 1968-1975. Нью-Йорк; Торонто, 1979. 725-731 с. (= НТШ. Бібліотека українознавства. Т. 47).
- Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1121 (Я. Грицак).
- Спаський Іван Георгійович** (24 II 1904 — 4 XI 1990, Ленінград).
- Список репресованих істориків (1962). С. 68.
- Ашнин Ф. Д., Алпатов В. М. «Дело славистов» (1994). Пок.
- Список печатных работ Ивана Георгиевича Спасского // Хранитель Эрмитажа: Сб. восп. и научн. ст. СПб., 2004. С. 8-19.
- Старицька-Черняхівська Людмила Михайлівна** (29 VIII 1868, Київ - друга пол. 1941).
- Белоконь С. Завещание Михаила Старицкого // Радуга. 1970. № 1. С. 168-172.
- Білокінь С. Из родины велетнів // Літературна панорама 1989. К.: Дніпро, 1989. С. 227-236.
- Заруба В. Постаті. Дніпропетровськ, 1993.
- Степанишина Оксана Михайлівна** (19 I 1895, с. Старе Село, Холмщина – після 1942).
- Список репресованих істориків (1962). С. 68.
- Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 251; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 317.
- Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 410-411.
- Степович (Дудка-Степович) Андроник Іоаникійович** (2 VI 1856, Прилуки Полтав. губ. – 1935, Київ).
- Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 322-323 (Марк Яковлевич Гольберг).
- Смольницька М. Колегія Павла Галагана (2007). С. 426-430.
- Стешенко Ярослав Іванович** (24 III / 6 IV 1904, Київ - 11 III 1939, бухта Нагасво, Колима)

Стешенко Я. И. // Книговедение: Энциклопедия. М.: Сов. энциклопедия, 1981. С. 521 (С.Белоконь).

Білокінь С.І. Видатний український бібліограф Ярослав Стешенко, 1904-1939 // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 2. К., 1999. С. 53-64.

Листи Ярослава Стешенка до Степана Сірополка, 1933 / Публікація, вступна стаття, коментарі Таїсії Ківшар // Київська старовина. С. 82-92.

Стратен Володимир Васильевич (12 / 24 XI 1890, с. Хаджимус Бендерського пов. Бессарабської губ. – 9 XII 1932, м. Одеса).

Стрельський Вячеслав Ілліч (1910-1983).

Вячеслав Ильич Стрельский: Биобиблиографический указатель учебного. К., 1987. 61 с.

Студинський Кирило Йосипович (1868-1941).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 100.

Список репресованих істориків (1962). С. 68.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 353; Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 20, 75, 281, 314, 337, 338, 359, 426, 438, 444, 448, 449, 457, 470, 471, 474, 475, 483, 488-490, 557, 589, 590; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 8, 10, 12, 46, 77, 156, 168, 180, 230, 255, 294, 297-299, 384, 403, 449.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 844-845.

Василенко М. П. Вибрані твори. Т. 3 (2008). С. 613.

Супруненко Микола Іванович (1900-1984).

Николай Иванович Супруненко / Сост. Е. Г. Кузнецова. К., 1980. 54 с.

Сухомлінов (Сухомлинов) Михайл Іванович (29 II / 12 III 1828, Харків – 8 / 21 VII 1901, СПб.).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 326-327 (Л. Н. Алексашкина).

Тимковський Ілля Федорович (15 / 26 VII 1773, Переяслав Полтав. губ. – 15 / 27 II 1853).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 330, 391 (Юрий Владимирович Стенник).

Титов Федір Іванович.

Титов Ф.І. // УРЕ, вид. 2. Том 11, кн. 1. К., 1984. С. 254.

Ткаченко Микола Михайлович (23 XII 1892 / 4 I 1893, м. Тальне, тепер Черкаський обл. – 7 XI 1965, Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 101.

Список репресованих істориків (1962). С. 68.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 847.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 411-413.

Тронько Петро Тимофійович (нар. 12 VII 1915, с. Заброди Богодухівського р-ну Харківської обл.).

Петр Тимофеевич Тронько / Вступ. ст. И. И. Минца, В. А. Горбика; библиогр. Ю. З. Данилюка. К., 1986. 58 с.

Уманець Федір Михайлович (21 II / 5 III 1841, с. Яснівка Глухів. пов. Чернігів. губ. - 1917?).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 336-337 (В. Г. Сарбей).

Воїнов Св. Журнал «Сіверянський літопис» за 1995-1999 рр. (2003). С. 244.

Половець Володимир Михайлович (нар. 1937, Чернігів. обл.). Федір Михайлович Уманець (1841-1917 рр.) Чернігів, 2006. 146 с.

Федоренко Павло Костянтинович (30 X 1880, м. Ямпіль Глухів. пов. Чернігів. губ. – 5 II 1962, Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 101.

Список репресованих істориків (1962). С. 68.

Павло Костянтинович Федоренко: Біобібліогр. покажчик / Скл. Олександр Борисович Коваленко, Людмила Валентинівна Студьонова, В. В. Ткаченко. Чернігів, 2003. 24 с. (Серія «Історики та краєзнавці Чернігівщини». Вип. I).

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 413-414, (431).

Воїнов Св. Журнал «Сіверянський літопис» за 1995-1999 рр. (2003). С. 246.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1343 (О. Юркова).

Флорінський (Флоринский) Тимофей Дмитрієвич (28 X / 9 IX 1854, СПб. – 1919, Київ).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 342-344 (Е. П. Наумов).

Чуткий А. Микола Дашкевич (2008). С. (524).

Чижевський Дмитро Іванович (1894-1977).

A Bibliography of the Publications of Dr. Dmitry Cyzevsky in the Fields of Literature, Language, Philosophy and Culture. Cambridge, 1952. 46 p.

Gerhardt D. Schriftenverzeichnis von D. J. Cyzevsky, 1912-1954 // Festschrift für Dmytro Cyzevsky zum 60. Geburtstag: Veröffentlichungen der Abteilung für slawische Sprachen und Literaturen des Osteuropa Instituts (Slawisches Seminar) an der Freien Universität Berlin / Herausg. von. M. Vasmer. Berlin, 1954. Bd. 6. S. 1-34.

Winkel H.-J. Schriftenverzeichnis von D. I. Tschizewskij (1954-1965) // Orbis scriptus: Dmitrij Tschizewskij zum 70. Geburtstag / Herausg. von. D. Gerhardt, W. Weintraub und H. J. Winkel. München, 1966. S. 35-48.

Наукові публікації Д. Чижевського, зазначені ним самим під час влаштування до Галлського університету на посаду лектора славістики 1932 року // Філософська і соціологічна думка. 1990. № 11. С. 49-50.

Вчений-енциклопедист: Дмитро Іванович Чижевський: До 100-річчя з дня народження: Бібліографічний покажчик / Упоряд. О. Чуднов. Кіровоград, 1994. 20 с.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1422-1423 (Яр. Грицак, Ол. Ясь).

Чубатий Микола Дмитрович (11 XII 1889, м. Тернопіль – 21 VII 1975, США).

Ждан Михайло (1906-1975). Вибрана бібліографія наукових праць Миколи Чубатого // Укр. історик. 1969. № 4. С. 99-101.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1433-1434.

Шамрай Сергій Вікторович (17 VIII 1900, Владикавказ – 4 I 1939, Севвостлаг НКВД, бухта Нагаєво Магаданськ. обл.).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 102-103.

Список репресованих істориків (1962). С. 69.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 850.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 53, 224, 227, 360, 561; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 42, 115, 118, 274, 291, 292, 302-304, 309, 311, 320, 321, 447.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 414-417.

Шевельов Юрій Володимирович (псевд. Юрій Шерех; 17 XII 1908, м. Харків – 12 IV 2002, Нью-Йорк).

Гурський Я. Бібліографія праць проф. д-ра Юрія Шевельова (1934-1968) // Зб. на пошану проф., д-ра Ю. Шевельова. Мюнхен, 1971. С. 7-35.

Юрій Володимирович Шевельов (Юрій Шерех): Матеріали до бібліографії / Упорядники Андрій Іванович Даниленко (нар. 1960), Лев Теодозійович Чабан (нар. 1963). Нью-Йорк, 1998. 199 с.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1449-1450.

Шевченко Ігор (нар. 1922).

Labunka M. The Bibliography of Ihor Sevcenko, 1938-1984 // Harvard Ukrainian Studies: Okeanos: Essays presented to Ihor Sevcenko on his Sixtieth Birthday by his Colleagues and Students. Vol. 7. 1983. P. 8-26.

Шевченко Людмила Прокопівна (9 XI 1895, с. Кирилівка, тепер Черкаськ. обл. – 22 X 1969, Київ).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 103.

Список репресованих істориків (1962). С. 69.

Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228, 229, 358; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 100.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 417.

Шевченко Федір Павлович (24 VIII 1914, с. Дунаївці Новоушицького пов. Под. губ., нині – місто Хмельницької обл. – 1 XI 1995, Київ).

Федір Павлович Шевченко: Біобібліографія / Упоряд. Геннадій Володимирович Боряк (нар. 1956), Неллі Олексіївна Герасименко (нар. 1948), Ольга Веніаминівна Тодійчук (нар. 1954); відп. ред П. С. Сохань; вступна ст. А. В. Санцевича. К., 1989. 105 с.

Ясь Олексій Васильович (нар. 1967). Наукові праці Ф. П. Шевченка, 1989-1998: матеріали до бібліографії // Історіографічні дослідження в Україні: Наук. зб. пам'яті Ф. П. Шевченка. К., 1999. Вип. 7. С. 39-46.

Сливка Юрій. Листування Івана Крип'якевича з Федором Шевченком [1950-1967] // Іван Крип'якевич у родинній традиції (2001). С. 500-547.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1454 (М. Крикун).

Штеппа (Штепа) Кость Феодосійович (3 XII 1896, м. Лохвиця Полтав. губ. – 19 XI 1958, Нью-Йорк, США).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 103.

Список репресованих істориків (1962). С. 69.

Верба І. В. Кость Штеппа // УІЖ. 1999. № 3. С. 97-112; № 4. С. 98-114.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 418-419.

Музей України (2006). С. 15, 203, 206, 248-249, 253, 257.

Верба І. В. Штеппа К. Ф. // Іст. фак. КНУ (2004). С. 315.

Штогрин Дмитро, син Михайла (нар. 9 XI 1923, Звиняч).

Ukrainians in North America / Ed. Dmytro M. Shtohryn (1975). P. 302.

Українська журналістика в іменах. Вип. V (1998). С. 343-345 (Н. Антонюк).

Шульгин Олександр Якович (1889-1960).

Бібліографія писань Олександра Яковича Шульгина // Зб. на пошану Олександра Шульгина / За ред В. Янева. Париж; Мюнхен, 1969. С. 311-337.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1472-1473 (Т. Осташко).

Шульгин Яків Миколайович (19 II 1851 – 1 / 14 I 1911).

Оглоблин Ол. Предки Олександра Яковича Шульгина // Збірник на пошану Олександра Шульгина. Париж; Мюнхен, 1969. С. 67-73 (= ЗНТШ, Том 186).

Щербаківський Вадим Михайлович (17 III 1876, с. Шпичинці Київ. губ. – 18 XI 1957).

Курінний Петро Петрович (1894 – 1972). Вадим Михайлович Щербаківський: 3 нагоди 70 років життя. Женева, 1947. 16 с.

Передрук: Курінний П. Вадим Щербаківський / Вид. 2-е доп.; підготовка до друку О. Б. Супруненко. Полтава, 1995. 24 с.

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 854.

Ульяновський Василь Іринархович (нар. 6 VIII 1958, м. Тарногське Тарногського р-ну Вологодської обл.). Бібліографія основних праць Вадима Щербаківського // Щербаківський В. Українське мистецтво: Вибрані неопубліковані праці. К., 1995. С. 274-277.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 57, 61.

Енциклопедія Трипільської цивілізації. Т. 2. К., 2004. С. 629 (С. М. Ляшко).

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1478-1479 (Ол. Ясь).

Юркевич Віктор Дмитрович (26 XII 1898, Владикавказ – 11 IX 1939, Воркутлаг, КоміАРСР).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 105.

Список репресованих істориків (1962). С. 69.

Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Історія НБУ, 1918-1941 (1998). С. 226
Історія НАНУ, 1924-1928 (1998). С. 228; Історія НАНУ, 1929-1933
(1998). С. 41, 42, 77, 119, 292, 303, 305, 309, 311.

Юркова Окс. Діяльність кафедри М. Грушевського (1999). С. 421-422.

Яворський Матвій Іванович (“Зелений”; 15 XI 1885 — 3 XI 1937,
Сандармох).

Бібліографія репресованих істориків (1962). С. 104.

Список репресованих істориків (1962). С. 69.

Історія УАН, 1918-1923 (1993). С. 15, 356; Історія НАНУ, 1924-1928
(1998). С. 11–15, 18, 53–55, 59, 60, 62, 66, 67, 69, 108, 109, 115, 126–131, 140, 142,
158, 207–210, 272, 312, 327, 405, 566, 583; Історія НАНУ, 1929-1933 (1998). С. 8,
31, 36, 37, 39, 44, 62, 66, 78, 152, 162, 163, 305, 311, 319, 390, 394–396, 398, 401.

Яковенко Петро Олександрович (15 / 27 VI 1879, Ставрополь – 1920).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 380-381, 392
(А. Е. Москаленко).

Янжул Іван Іванович (2 / 14 VI 1846, Васильківськ. пов. Київ. губ. –
18 / 31 X 1914, Вісбаден, Німеччина).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 381-382
(С. М. Фалькович).

Янів Володимир (1908-1991).

Бібліографія наукових писань і інформацій автора, 1970-1983 // Янів В.
Студії та матеріали до новішої української історії. Мюнхен, 1983. Том 2.
С. 321-342

Бібліографія наукових праць і матеріалів Володимира Янева // Збірник
на пошану проф. д-ра Володимира Янева. Мюнхен, 1983. С. 108-132.

Історія України: Енци. довідник (2008). С. 1503-1504 (Т. Андрусак,
Г. Герасимова).

Янчук Микола Андрійович (17 / 29 XI 1859, с. Корниця Константи-
новського пов. Седлецьк. губ. – 6 XII 1921, Москва).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 382-383 (Галина
Івановна Довгалло).

Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького. Вип. 1 (1997). С. 855.

Ясинський Антон Микитович (17 / 29 X 1864, с. Межиріч Канів-
ського пов. Київ. губ. – 13 XI 1933, Москва).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 383-384, 392
(Л. П. Лаптева).

Ясинський Михайло Микитович (29 IX / 11 X 1862, с. Межиріч
Канівського пов. Київ. губ. – 25 IX 1935, Ніш, Югославія).

Славяноведение в дореволюционной России (1979). С. 384-385 (Л. П. Лап-
тева).

Ясінський (Yasinsky) Богдан, син Дмитра (1 I 1923, м. Станіславів,
тепер Івано-Франківськ – 28 VII 2008, Київ).

Shtohryn D. Ukrainians in North America (1975). P. 369.